

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY BRUDZEW 2023+

Data opracowania: luty 2024

Zamawiający:

**Gmina Brudzew
ul. Turkowska 29
62-720 Brudzew**

Wykonawca:

**Kreatus sp. z o.o.
43-300 Bielsko-Biała, 11 Listopada 60-62
nr KRS: 0000482632, NIP: 9372667946, REGON: 243401618
tel.: + 48 33 300 34 80, fax.: +48 33 300 30 87
e-mail: biuro@kreatus.eu**

SPIS TREŚCI

1 WSTĘP I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY BRUDZEW	6
2 OBSZAR REWITALIZACJI I JEGO DIAGNOZA.....	9
2.1 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI – SYNTEZA „DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY BRUDZEW	9
2.2 SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	18
2.2.1 SFERA SPOŁECZNA	18
2.2.2 SFERA GOSPODARCZA.....	26
2.2.3 SFERA ŚRODOWISKOWA.....	28
2.2.4 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I TECHNICZNA.....	32
2.2.5 OBSZAR REWITALIZACJI GMINY BRUDZEW – OPINIA MIESZKAŃCÓW	34
2.2.6 POTENCJAŁ ROZWOJU OBSZARU REWITALIZACJI	51
2.3 SYNTEZA DIAGNOZY POGŁĘBIONEJ OBSZARU REWITALIZACJI.....	53
3 INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ	58
3.1 USPÓJNIONA WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI GMINY BRUDZEW.....	58
3.2 INTEGRACJA WIZJI, CELÓW, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ	60
4 PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	64
4.1 PLANOWANE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	64
1. BRUDZEWSKI BIZNES KLUB	66
2. EDUKACJA KULTURALNA „MY W TEATRZE”	67
3. MIĘDZYPOKOLENIOWA INTEGRACJA „W JEDNOŚCI SIŁA”	67
4. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA POPRZEC WYMIANĘ NIEEFEKTYWNYCH ŹRÓDEŁ GRZEWczyCH ORAZ PODJĘCIE DZIAŁAŃ TERMOMODERNIZACYJNYCH	68
5. RE/KULTYWATOR	69
6. SPORT I REKREACJA „RUCH TO ZDROWIE”	70
7. UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ POPRZEC BUDOWĘ PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ORAZ ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH	71
8. AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM	72
9. ANIMACJA LOKALNA PRZECIWDZIAŁANIEM WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU	73

10.	KULTURA DLA WSZYSTKICH. POPRAWA DOSTĘPU DO UCZESTNICTWA W ŻYCIU KULTURALNYM POPRZEC ORGANIZACJĘ SPOTKAŃ AUTORSKICH Z LUDŹMI ZE ŚWIATA KULTURY NA TERENACH OBJĘTYCH REWITALIZACJĄ.....	74
11.	BIBLIOTEKA TERENOWA. ANIMACJA CZYTELNICTWA NA TERENACH OBJĘTYCH REWITALIZACJĄ.....	75
12.	„REWITALIZACJA POPRZEC INTEGRACJĘ”. Utworzenie i funkcjonowanie centrum aktywności społecznej.....	76
13.	LANDART - REWITALIZACJA PRZEC SZTUKĘ.....	77
14.	MODERNIZACJA ŚWIETLIC WIEJSKICH	78
15.	MULTIMEDIALNE CENTRUM KULTURY I NATURY	80
16.	POSTAW PIERWSZY KROK WE WŁASNY BIZNES.....	81
17.	ŚCIEŻKA TURYSTYCZNO-ROWEROWA.....	83
18.	ADAPTACJA, PRZEBUDOWA, REMONT OPUSZCZONYCH BUDYNKÓW W KWIATKOWIE NA CELE OŻYWIENIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO OBSZARU REWITALIZACJI	84
4.2	CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	85
1.	INTEGRACJA TERENÓW POKOPALNIANYCH Z UKŁADEM KOMUNIKACYJNYM GMINY	86
2.	BUDOWA SKANSENU ARCHEOLOGICZNEGO „KWIATKÓW – SETIDAVA”	87
3.	„ŁĄCZENIE POKOLEŃ” - INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI OBSZARU REWITALIZACJI.....	88

5 SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI90

6 MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH94

7 REALIZACJA ZASADY PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTNERSTWA102

7.1	IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY PROCESU REWITALIZACJI.....	102
7.2	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA RÓŻNYCH ETAPACH PRZYGOTOWANIA PROGRAMU	106
7.3	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY REALIZACJI PROGRAMU	109
7.4	OPIS WŁĄCZENIA PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZGODNIE Z ART. 36 USTAWY WDROŻENIOWEJ	111

8 ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....114

8.1	OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI.....	114
8.2	RAMOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	116

9 SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	118
9.1 METODYKA MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	118
9.2 MONITOROWANIE POSTĘPU W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	120
9.3 OCENA STOPNIA REALIZACJI CELÓW GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z UŻYCIEM INFORMACJI O STANIE OBSZARU REWITALIZACJI	123
9.4 OCENA AKTUALNOŚCI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	125
10 POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	126
10.1 POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY BRUDZEW NA LATA 2023-2030	126
10.2 POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BRUDZEW NA LATA 2016-2026	129
10.3 POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ PROMOCJI GMINY BRUDZEW.....	130
10.4 POWIĄZANIA ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BRUDZEW.....	131
10.5 POWIĄZANIA Z PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO (PZPWW)	131
10.6 POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO ROKU 2030 133	
10.7 POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ 2040	135
11 OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO	136
12 KOMITET REWITALIZACJI.....	137
13 SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	139
14 SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	139
14.1 ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	139
14.2 ZAKRES MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALANIA ALBO ZMIANY	140
14.3 MIEJSCOWY PLAN REWITALIZACJI.....	141
15 SPIS ZAŁĄCZNIKÓW.....	141

SPIS WYKRESÓW	141
SPIS TABEL	142
SPIS RYSUNKÓW	143

1 WSTĘP I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY BRUDZEW

Z definicji rewitalizacji, ujętej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹ wynika, że obejmuje ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany z udziałem gminnego programu rewitalizacji.

Gmina Brudzew przystąpiła do opracowania programu, o którym mowa w rozdz. 4 ustawy o rewitalizacji, mając na celu kontynuowanie tego procesu, uruchomionego w 2016 r.

Pierwszy Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew na lata 2016-2020, przyjęty uchwałą nr XLVI/303/2018 Rady Gminy Brudzew z dnia 21 marca 2018 roku obejmował swym zasięgiem część obszaru miejscowości: Kwiatków, Koźmin, Janiszew, Janów i Głowy. Liczba osób zamieszkałych na terenie obszaru rewitalizacji wynosiła 887 osób (14,0%) ogólnej liczby ludności Gminy Brudzew, a powierzchnia – 1 054 ha (9,4% powierzchni Gminy Brudzew). Jednak pomimo realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, niektóre obszary nie doświadczyły przemian, a zdiagnozowane problemy nie uległy widocznej poprawie. Dodatkowo niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne, związane m.in. ze zmianami czynników makroekonomicznych lub epidemią COVID, wpłynęły na ograniczenie pozytywnych efektów zachodzących zmian. Stanowiło to punkt wyjścia dla zaprogramowania interwencji rewitalizacyjnej Gminy Brudzew na kolejne lata.

Poprzedni program rewitalizacji na lata 2016-2020 stracił ważność. Obecnie Gmina Brudzew przystąpiła do opracowania kolejnej edycji programu, o którym mowa w rozdz. 4 ustawy o rewitalizacji, mając na celu kontynuowanie tego procesu po 2023 r. Kontynuowanie procesu rewitalizacji od dnia 1 stycznia 2024 r. jest możliwe jedynie w procedurze ustawy o rewitalizacji (art. 52 ust. 1). Z tego powodu Gmina Brudzew zainicjowała opracowanie gminnego programu rewitalizacji w perspektywie do 2030 roku.

¹ t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28

W ramach pierwszego etapu procedury opracowania GPR wyznaczono, zgodnie z kryteriami art. 9 ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, który zajmuje 18,2% powierzchni gminy (2 050 ha) oraz jest zamieszkiwany przez 17,6% ogólnej populacji gminy (1 073 osób)².

Dla tego terenu przygotowano Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ (GPR Gminy Brudzew), zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, łącząc wiedzę ekspercką o procesie z wiedzą mieszkańców Gminy Brudzew o obszarze rewitalizacji. Model partycypacyjny w tworzeniu programu polegał na zabezpieczeniu informacji o potrzebach rewitalizacyjnych mieszkańców obszaru rewitalizacji i ujęciu ich w formie propozycji przedsięwzięć w GPR. Do programu zgłoszono zarówno przedsięwzięcia stanowiące kontynuację dotychczasowych działań, jak i nowe projekty dotyczące zagospodarowania terenów przestrzeni publicznych, mające zwiększyć efektywność i synergię procesu rewitalizacji.

GPR spełnia wymogi uspołecznienia wynikające z rozdz. 2 ustawy o rewitalizacji – procedury konsultacyjne prowadzono na każdym etapie prac, zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ww. ustawy.

GPR wpisuje się również w wymogi sformułowane względem strategii terytorialnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 rozporządzenia ogólnego dla polityki spójności na lata 2021- 2027³ oraz art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027⁴ (tzw. ustawa wdrożeniowa).

Spełnienie przez GPR wymogów uwarunkowań polityki spójności UE umożliwia ubieganie się o dofinansowanie na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Zapisy GPR uwzględniają także wymogi wynikające z *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*, które formułują specyficzne cechy programów rewitalizacji, konieczne do wypracowania w nowych dokumentach.

Struktura GPR zawiera w sobie zarówno elementy obligatoryjne wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, jak i zagadnienia wymagane od strategii IIT, o których mowa w art. 36 ust. 8 ustawy

² Zgodnie z Uchwałą nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

⁴ Dz.U. 2022 poz. 1079

wdrożeniowej. Poniżej dokonano zestawienia kluczowych elementów dokumentu GPR, udowadniając spełnienie wymogów i ustawy o rewitalizacji, i przewidzianych dla strategii IIT.

Tabela 1. Elementy struktury GPR 2023+ na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT

Wymogi dla strategii IIT wynikające z art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej	Odpowiadające elementy GPR 2023+ wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji	Cechy GPR wynikające z Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027
Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	Rodz. 2 Obszar rewitalizacji i jego diagnoza Rozdz. 2.1 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji – synteza „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew Rozdz. 2.2 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji Rozdz. 2.3 Synteza diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja
Cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu	Rozdz. 3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań Rozdz. 3.2. Integracja wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPR	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Lista projektów realizujących cele wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami	Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 4.1. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 4.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Rozdz. 6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	– kompleksowość – podejście zintegrowane – koncentracja – zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT	Rozdz. 7. Realizacja zasady partycypacji społecznej i partnerstwa Rozdz. 8. Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPR Rozdz. 12. Komitet Rewitalizacji	– podejście zintegrowane

Źródło: Opracowanie własne

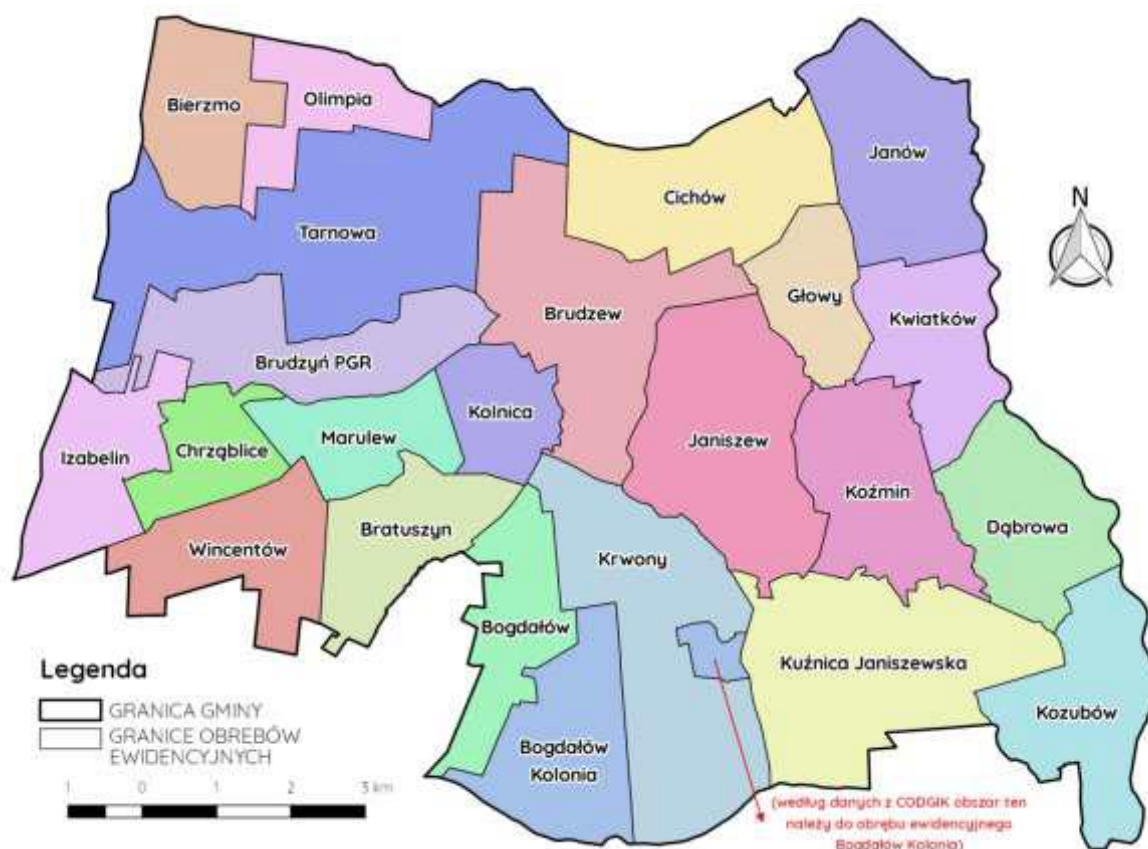
2 OBSZAR REWITALIZACJI I JEGO DIAGNOZA

2.1 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji – synteza „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczono w wyniku badania ujętego w dokumencie „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew”, a następnie potwierdzonego Uchwałą Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew.

Z uwagi na specyfikę analizy wielokryterialnej, przeprowadzanej celem wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, za wyjściowy przyjęto podział na 23 jednostki (obróby ewidencyjne) (patrz rysunek poniżej).

Rysunek 1. Przebieg obrębów ewidencyjnych na tle Gminy Brudzew

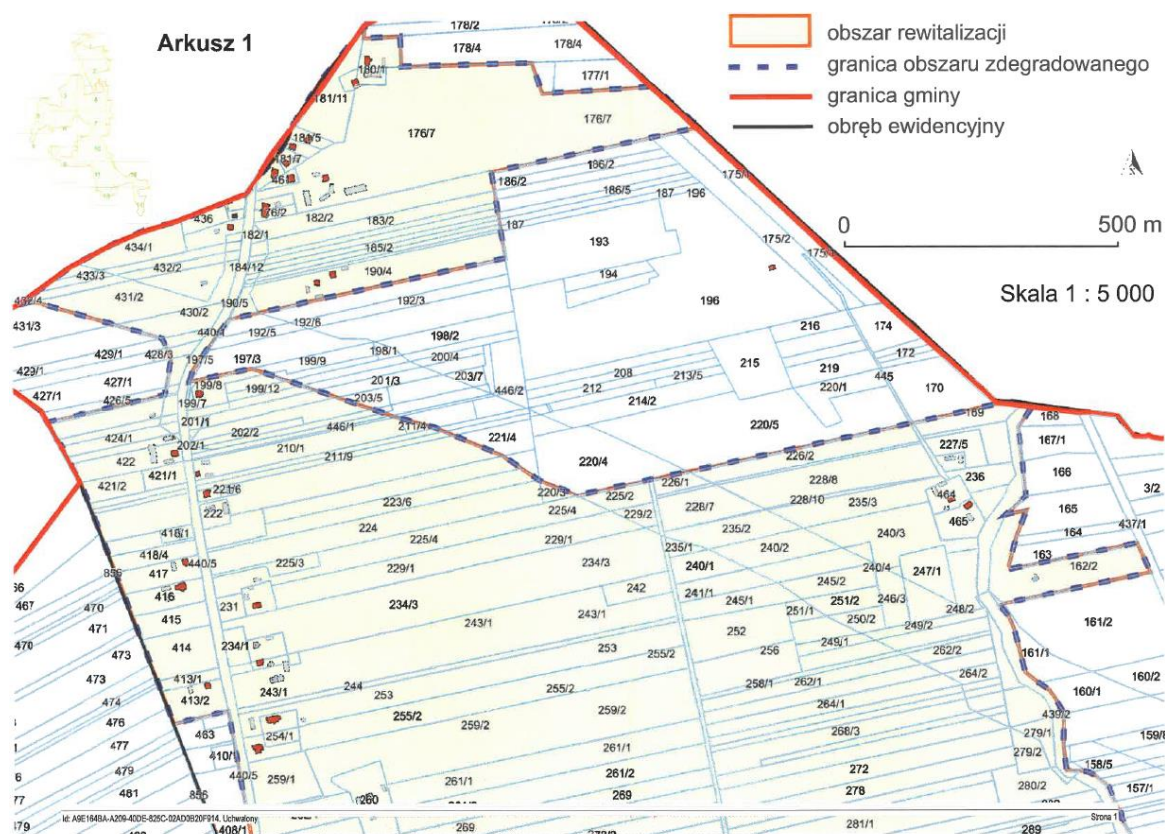

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew na lata 2016-2020

Badanie objęło analizę wszystkich zagadnień kryzysowych wymienionych w ustawie o rewitalizacji (art. 9 ust. 1) – w sumie wykorzystano łącznie 39 mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników, z czego 19 odniosło się do sfery społecznej, 5 do sfery gospodarczej, 8 – sfery środowiskowej, 5 – sfery przestrzenno-funkcjonalnej i 2 do sfery technicznej.

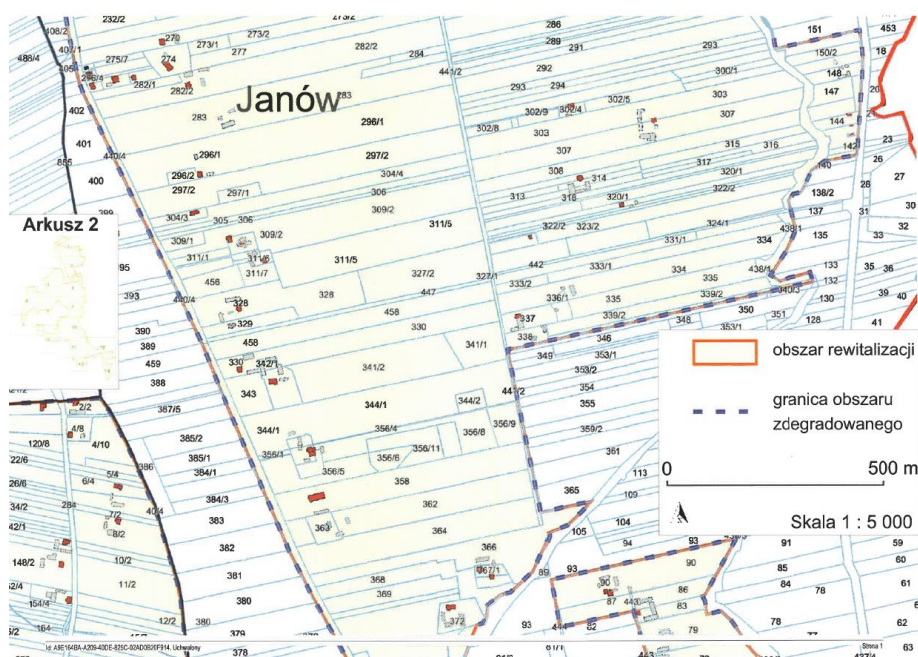
Obszar rewitalizacji pokrywający się w obszarze zdegradowanym zajmuje 18,2% powierzchni gminy (2 050 ha) oraz jest zamieszkiwany przez 17,6% ogólnej populacji gminy (1 073 osób) – tym samym spełnia wymogi ustawy o rewitalizacji, która jako maksymalną powierzchnię dopuszcza 20% terenu gminy, z kolei liczba mieszkańców nie może być większa niż 30% ogółu ludności gminy. Położenie obszaru zdegradowanego/rewitalizacji zostało zaprezentowane na poniższych rysunkach.

Rysunek 2. Obszar rewitalizacji, część I

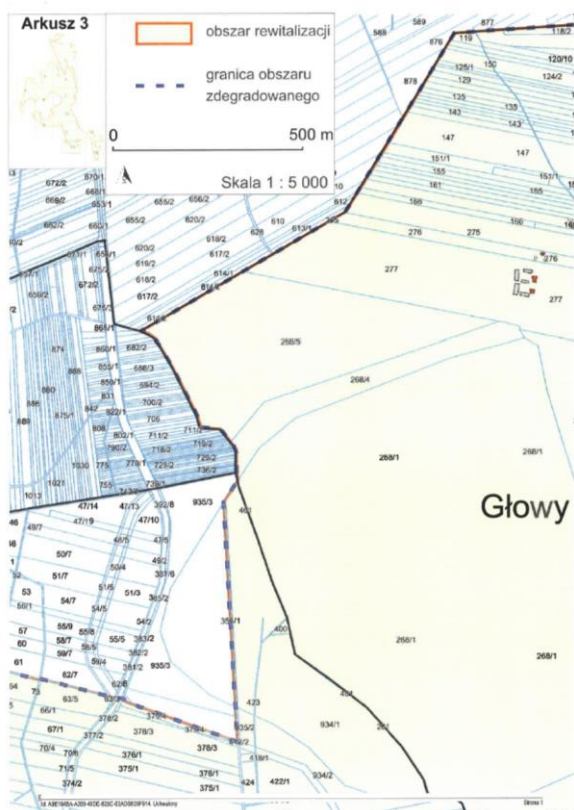
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 3. Obszar rewitalizacji, część II

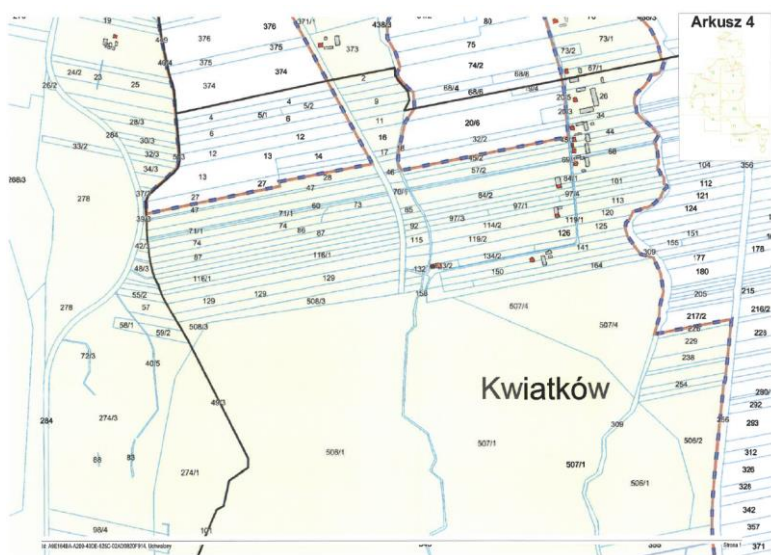
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 4. Obszar rewitalizacji, część III

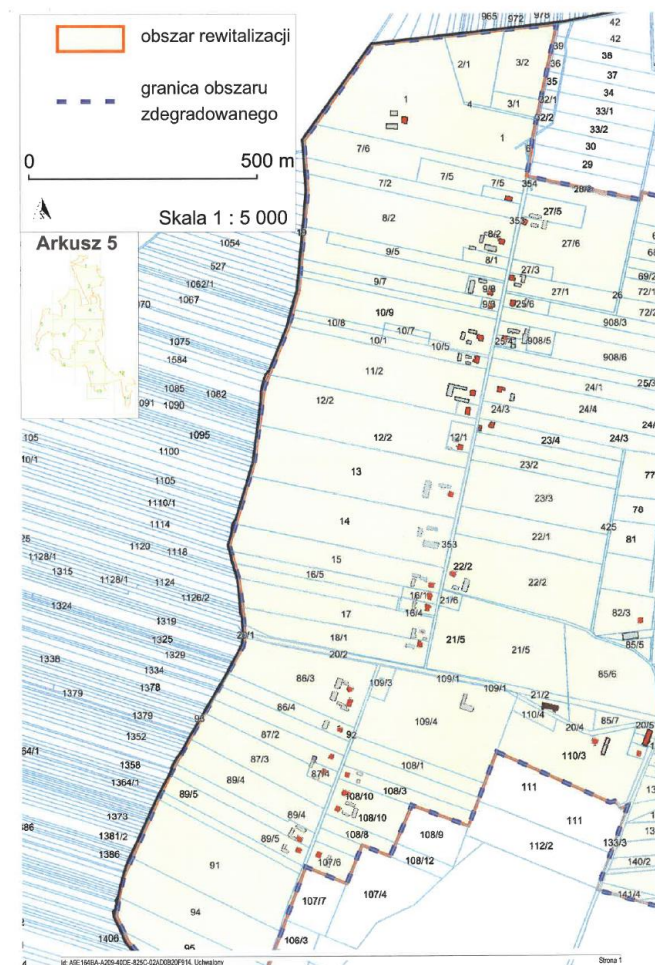
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 5. Obszar rewitalizacji, część IV

Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 6. Obszar rewitalizacji, część V

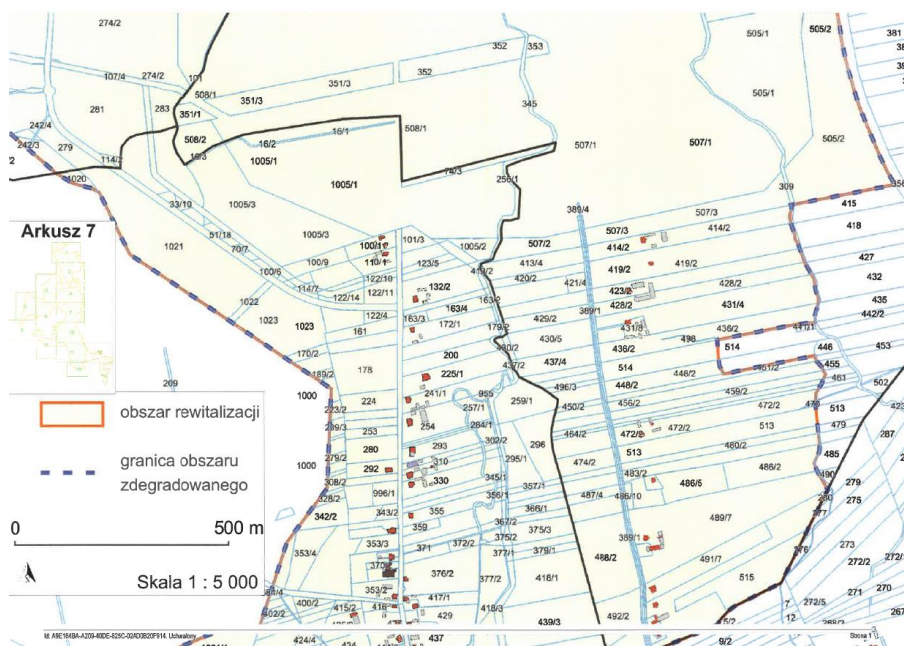
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 7. Obszar rewitalizacji, część VI

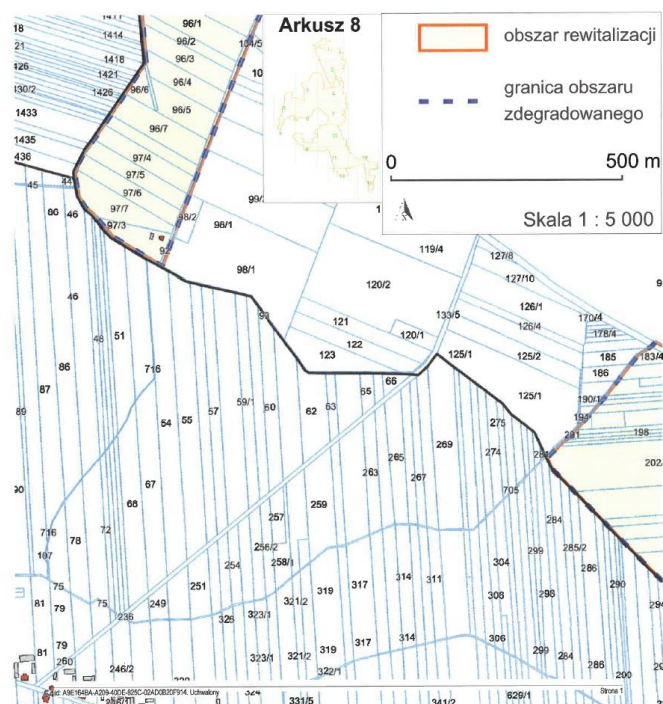
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 8. Obszar rewitalizacji, część VII

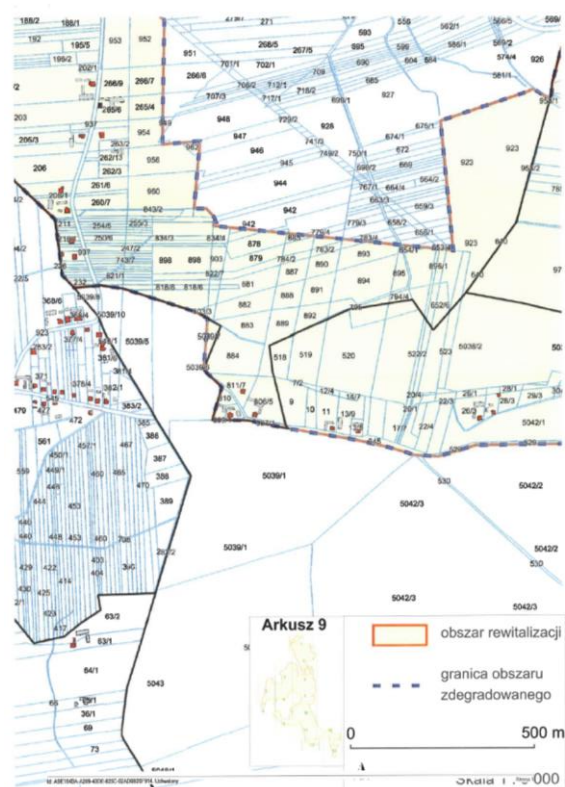
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 9. Obszar rewitalizacji, część VIII

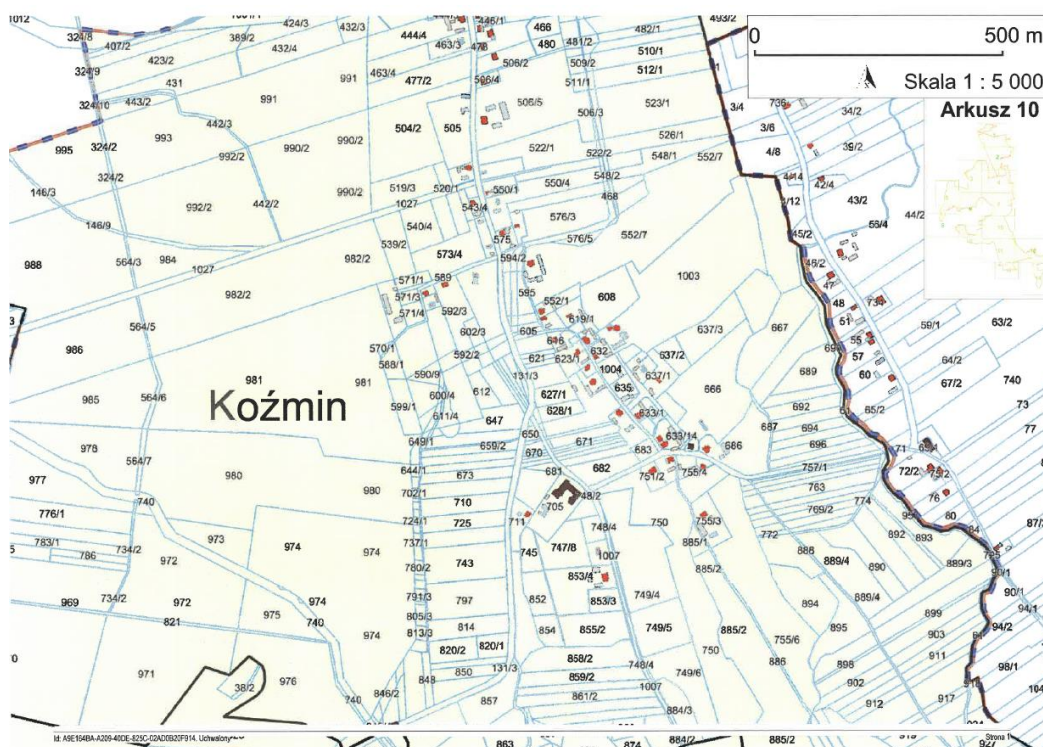
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 10. Obszar rewitalizacji, część IX

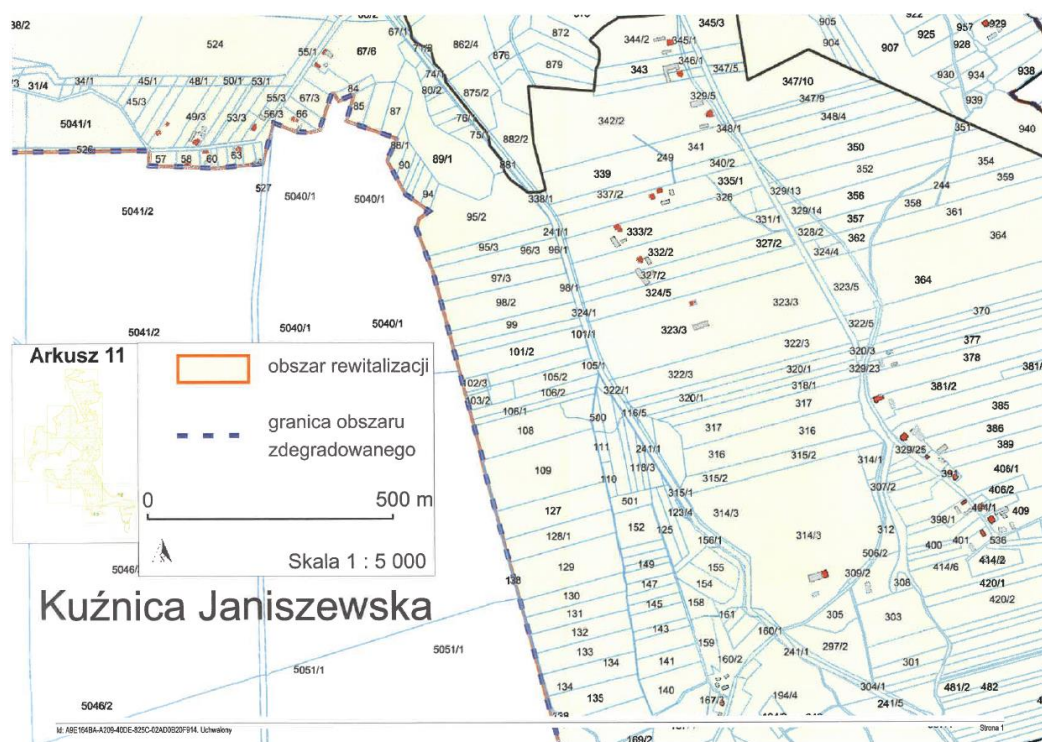
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 11. Obszar rewitalizacji, część X

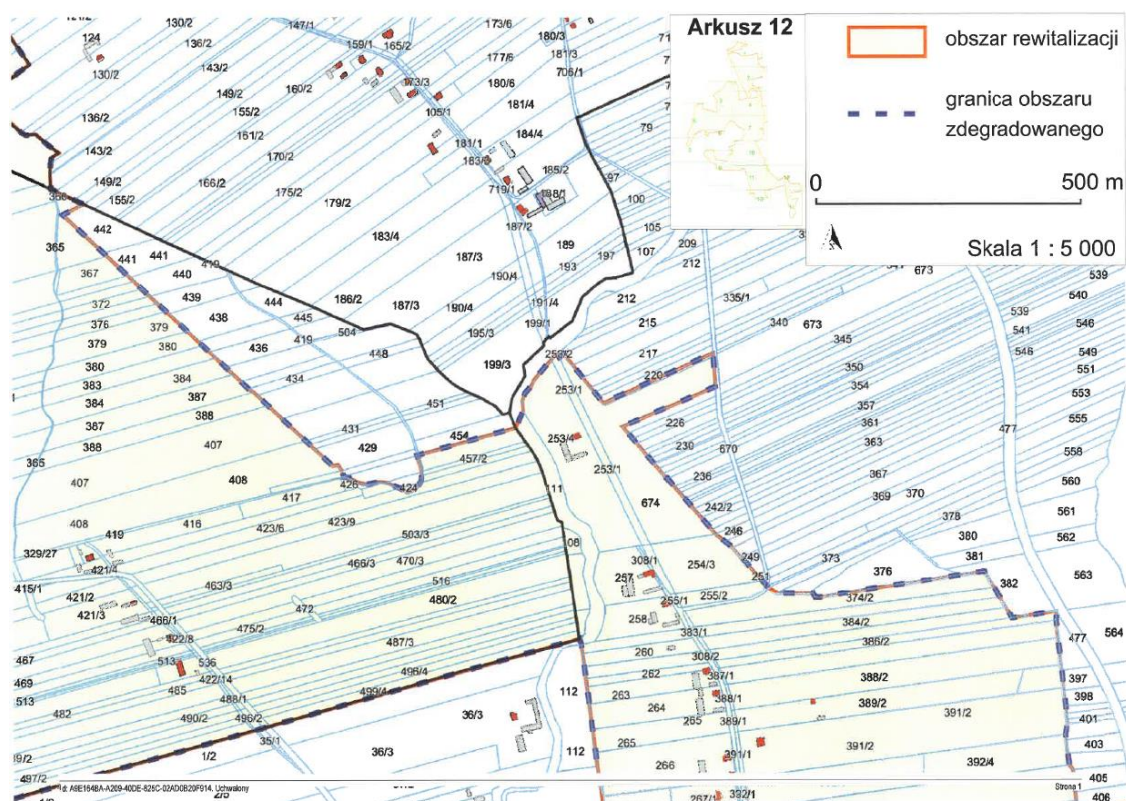
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 12. Obszar rewitalizacji, część XI

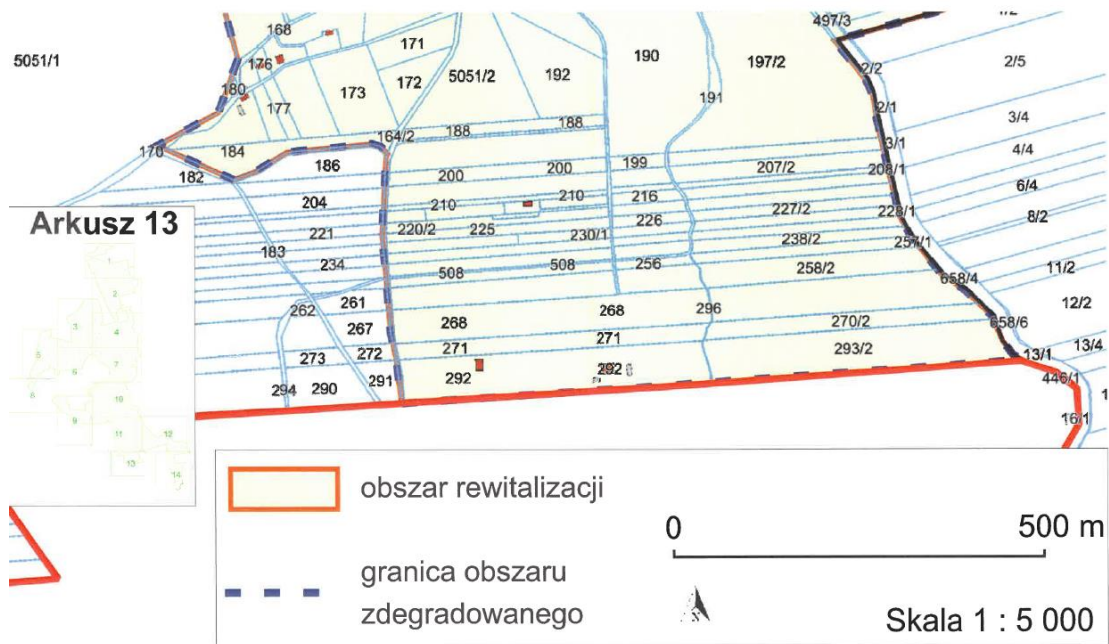
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 13. Obszar rewitalizacji, część XII

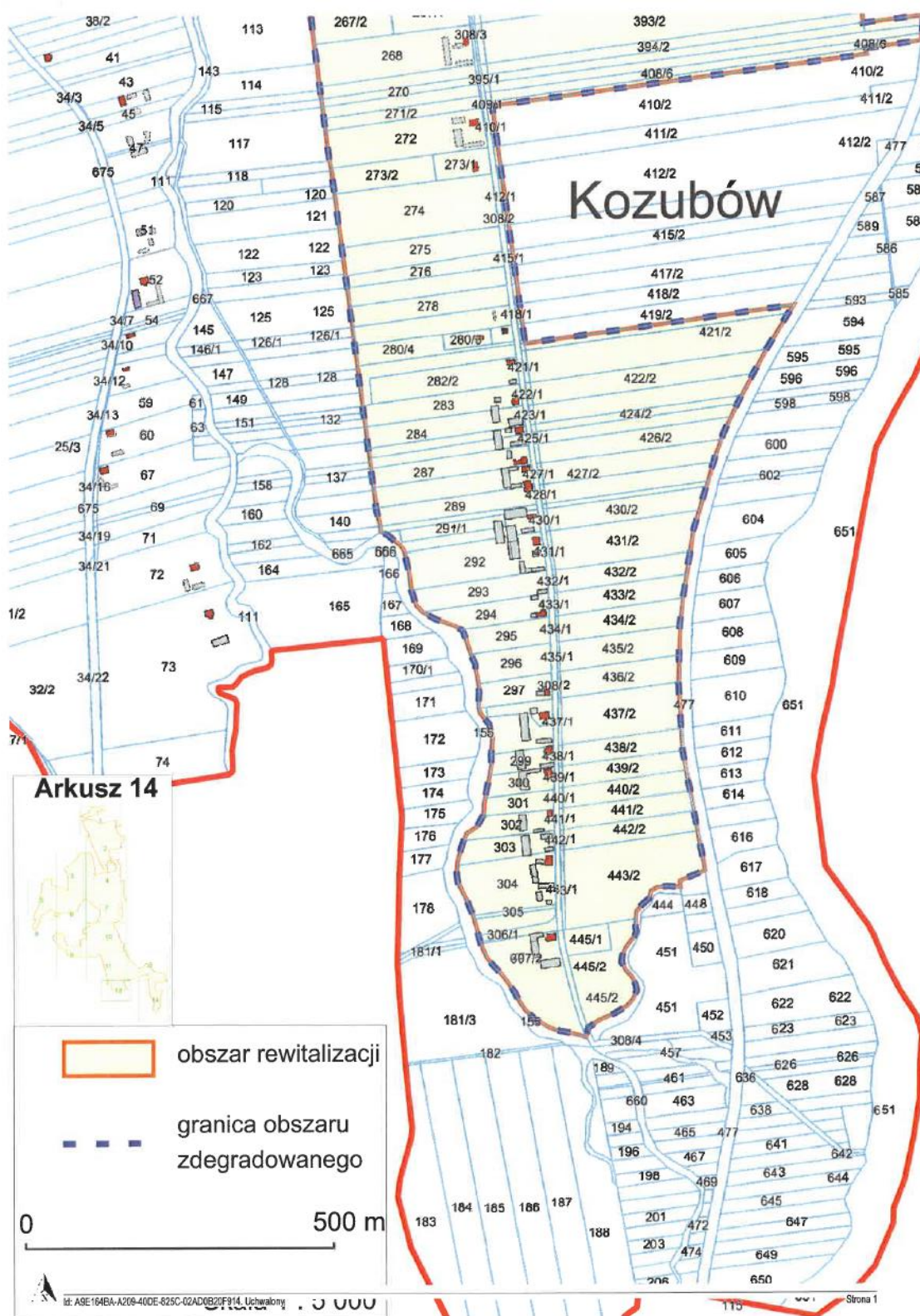
Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 14. Obszar rewitalizacji, część XIII

Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Rysunek 15. Obszar rewitalizacji, część XIV

Źródło: Uchwała Nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

W obowiązującym obszarze rewitalizacji zawiera się wcześniejszy obszar rewitalizacji, wyznaczony na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew na lata 2016-2020, przyjęty Uchwałą nr XLVI/303/2018 Rady Gminy Brudzew z dnia 21 marca 2018 r. Daje to możliwość z jednej strony kontynuacji prowadzonych działań, z drugiej zaś przygotowania interwencji dostosowanej do nowych potrzeb.

Przedstawiona w tym rozdziale diagnoza szczegółowa wyznaczonego obszaru rewitalizacji została opracowana z wykorzystaniem danych ilościowych, przy aktywnym udziale lokalnych interesariuszy. Wnioski płynące z diagnozy zostały natomiast uzupełnione opiniami pracowników merytorycznych urzędu gminy.

2.2 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

2.2.1 Sfera społeczna

W ramach analizy sfery społecznej zbadano szereg różnorodnych problemów. Na obszarze rewitalizacji Gminy Brudzew zbadano negatywne zjawiska z zakresu zaawansowania procesu starzenia się ludności, bezrobocia, braku samowystarczalności ekonomicznej ludności, przestępczości, zaangażowania w życie społeczne, liczby czytelników biblioteki, czy występowania podstawowej infrastruktury społecznej.

Pierwszym ze zbadanych negatywnych zjawisk było zaawansowanie procesu starzenia się ludności. W tym celu użyto wskaźnika Udziału (%) ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze. Tabela 2 przedstawia dane dotyczące opisywanych zjawisk.

Tabela 2. Zaawansowanie procesu starzenia się ludności – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej)	Udział (%) ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze
Głowy	28	6	21,4
Janiszew	309	68	22,0
Janów	229	50	21,8
Kozubów	112	32	28,6
Koźmin	258	54	20,9
Kuźnica Janiszewska	101	33	32,7
Kwiatków	36	6	16,7
Obszar rewitalizacji	1073	249	23,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

Udział ludności w wieku poprodukcyjnym jest wysoki i na obszarze rewitalizacji wynosi 23,2 %. Taka sytuacja może wynikać z migracji ludności z obszaru rewitalizacji, jak i z całej Gminy Brudzew do innych gmin, czy większych miast. W latach 2013-2022 liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji zmniejszyła się o 169 osób.

Tabela 3. Zmiana liczby mieszkańców w latach 2013-2022

Miejscowość	Liczba ludności ogółem
Głowy	-17
Janiszew	6
Janów	-17
Kozubów	2
Koźmin	-14
Kuźnica Janiszewska	-12
Kwiatków	-115
Obszar rewitalizacji	-169

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

Migrują przede wszystkim osoby młode, w wieku produkcyjnym. W połączeniu z rosnącą średnią długością życia udział osób w wieku poprodukcyjnym zwiększył się i ten trend może postępować. Dlatego wyzwaniem w kontekście przeciwdziałania negatywnym zjawiskom demograficznym jest zachęcenie mieszkańców do zamieszkania, czy pozostania na obszarze rewitalizacji. Wyzwaniem jest także aktywizacja seniorów, a także dostosowanie istniejącej infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.

Kolejnym negatywnym zjawiskiem zbadanym na obszarze rewitalizacji był problem bezrobocia. W tym celu przeanalizowano wskaźnik: Udział (%) liczby osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze. Tabela 4 przedstawia dane dotyczące opisywanych zjawisk.

Tabela 4. Problemy rynku pracy – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba ludności w wieku produkcyjnym (mężczyźni wiek 18-64 lata, kobiety 18-59 lata)	Liczba osób bezrobotnych	Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Głowy	20	0	0,0
Janiszew	180	7	3,9
Janów	138	5	3,6
Kozubów	58	0	0,0
Koźmin	158	7	4,4
Kuźnica Janiszewska	61	1	1,6
Kwiatków	26	0	0,0
Obszar rewitalizacji	641	20	3,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Turku wg stanu na 31.12.2022

Wartość przedstawionego wskaźnika dla obszaru rewitalizacji wynosi 3,1%. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących wyznaczony obszar to 20, z czego najwięcej pochodzi z Janiszewa i Koźmina.

Prezentowane dane przedstawiają stosunkowo niski poziom bezrobocia. Jednakże należy zwrócić uwagę, że zwolnienia pracowników z zamkniętej w 2016 roku odkrywki w Koźminie oraz z zamkniętej w 2021 roku elektrowni i kopalni Adamów nie mają odzwierciedlenia w prezentowanych wskaźnikach, ponieważ byli już pracownicy otrzymali wysokie odprawy. Osoby te nie są chętne by rejestrować się w PUP. Dzieje się tak dlatego, że mieszkańcy uważają, że pracodawcy nie korzystają z usług PUP bądź praca oferowana przez PUP nie spełnia ich oczekiwań. Faktyczna liczba osób poszukująca pracy jest znacznie wyższa niż prezentują to dane liczbowe. Istotnym problemem obszaru rewitalizacji pozostaje zatem konieczność dostosowania się osób pozostających bez pracy do zmieniającego się lokalnego rynku pracy. Z problemem bezrobocia jest także powiązany problem niskiego stopnia przedsiębiorczości, który został omówiony w punkcie dotyczącym sfery gospodarczej.

Analizując sferę społeczną zbadano także zależność mieszkańców od pomocy społecznej do której prowadzi brak samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców. W tym celu wykorzystano trzy wskaźniki:

- Udział (%) liczby osób w rodzinach objętych pomocą GOPS w liczbie ludności ogółem na danym obszarze,
- Udział (%) liczby osób korzystających ze świadczeń rodzinnych w liczbie ludności ogółem na danym obszarze,
- Udział (%) liczby dzieci do lat 17 włącznie, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, w liczbie ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 14 lat włącznie)

Tabela 5 przedstawia dane dotyczące sytuacji kryzysowej w zakresie braku samowystarczalności ekonomicznej ludności.

Tabela 5. Samowystarczalność ekonomiczna ludności – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Dane dotyczące pomocy społecznej			Dane dotyczące ludności		Wskaźniki		
	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą GOPS	Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	Liczba dzieci do 17 lat włącznie, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)	Udział (%) liczby osób w rodzinach objętych pomocą GOPS w liczbie ludności ogółem na danym obszarze	Udział (%) liczby osób korzystających ze świadczeń rodzinnych w liczbie ludności ogółem na danym obszarze	Udział (%) liczby dzieci do lat 17 włącznie, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, w liczbie ludności w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)
Głowy	0	0	0		2	0,0%	0,0%	0,0%
Janiszew	23	10	17		61	7,4%	3,2%	27,9%
Janów	18	9	23		41	7,9%	3,9%	56,1%
Kozubów	3	3	13		22	2,7%	7,1%	59,1%
Koźmin	30	8	24		46	11,6%	3,1%	52,2%
Kuźnica Janiszewska	4	1	3		7	4,0%	1,0%	42,9%
Kwiatków	3	0	0		4	8,3%	0,0%	0,0%
Obszar rewitalizacji	81	31	80	1073	183	7,5%	2,9%	43,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Brudzewie i Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

Prezentowana tabela przedstawia dane odnoszące się do pomocy społecznej i natężenie badanych zjawisk w obszarze rewitalizacji. 7,5% mieszkańców obszaru rewitalizacji stanowią osoby w rodzinach objętych pomocą GOPS, a 2,9% - osoby korzystające ze świadczeń rodzinnych. Stosunkowo dużo (80) jest także dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny. Wymienione wskaźniki świadczą o trudnej sytuacji ekonomicznej poszczególnych rodzin i jej członków. Łącznie 81 osób z obszaru rewitalizacji korzysta z pomocy zewnętrznej świadczonej przez GOPS. Podłoże problemów społecznych jest różnorodne. W Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brudzew na lata 2016-2026 wskazano, że najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej, a co za tym idzie najważniejszymi problemami społecznymi gminy są: bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz niepełnosprawność. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa potwierdza w części wymienione przyczyny ubiegania się o pomoc społeczną występujące w obszarze rewitalizacji. W Strategii wskazano także problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego. W tym celu przeprowadzono badanie ankietowe. Wynika z niego, że najważniejsze problemy społeczne w Gminie Brudzew wg kolejności wskazania przez respondentów to:

- zbyt mała oferta w sferze ochrony zdrowia,
- niski poziom usług medycznych,
- bezrobocie,
- starzenie się społeczeństwa,
- słabe więzi społeczne pomiędzy mieszkańcami gminy,
- niski poziom aktywności społecznej mieszkańców,
- alkoholizm – uzależnienia,
- niewystarczające wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- niewystarczająca pomoc dla osób starszych,
- zbyt słaby poziom szkolnictwa w gminie.

Opinia przedstawiona przez ankietowanych pokrywa się z danymi liczbowymi przedstawiającymi natężenie poszczególnych problemów na terenie Gminy Brudzew.

Tabela 6. Pomoc społeczna – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew*

Miejscowość	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą GOPS w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział osób w rodzinach objętych pomocą GOPS w ludności ogółem na danym obszarze	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Głowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Janiszew	7,44	7,44	0,00	1,29	0,00	0,00
Janów	7,86	7,86	0,87	0,00	0,00	1,31
Kozubów	2,68	2,68	0,00	0,89	0,00	0,00
Koźmin	11,63	11,63	0,78	0,39	0,39	1,94
Kuźnica Janiszewska	3,96	3,96	0,00	0,00	0,00	0,99
Kwiatków	8,33	8,33	0,00	5,56	0,00	0,00
Średnia dla Gminy Brudzew	6,72	6,62	0,18	1,13	0,08	0,74

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Brudzewie i Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

* kolorem czerwonym oznaczono wynik poniżej średniej dla gminy Brudzew

Analiza obszaru rewitalizacji potwierdza koncentrację danych problemów w wyznaczonych miejscowościach, a w szczególności udział liczby osób objętych w rodzinach objętych pomocą społeczną. Przekroczenie średniej dla gminy wykazano w 4 z 7 miejscowości wchodzących w skład obszaru rewitalizacji (średnia dla gminy 6,6%).

Wyzwaniem w ramach rewitalizacji będzie przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom w postaci zależności od pomocy społecznej. W tym celu kluczowe jest przeciwdziałanie bezrobociu, a także zagrożeniu zwiększenia liczby osób bezrobotnych wynikającemu z zamknięcia kopalni i niskiego stopnia przedsiębiorczości. Ważna jest także aktywizacja i integracja społeczna lokalnej społeczności co sprzyja efektywności prowadzonych działań na rzecz aktywizacji zawodowej i konsoliduje społeczeństwo obszaru rewitalizacji.

Podczas analizy sfery społecznej zbadano ilość interwencji domowych i w miejscach publicznych przypadająca na 100 mieszkańców danego obszaru. Tabela 7 przedstawia dane dotyczące opisywanego zjawiska.

Tabela 7. Przestępczość poziom bezpieczeństwa – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba ludności ogółem	Ilość interwencji domowych i w miejscach publicznych	Ilość interwencji domowych i w miejscach publicznych przypadająca na 100 mieszkańców danego obszaru
Głowy	28	1	3,6
Janiszew	309	15	4,9
Janów	229	10	4,4
Kozubów	112	1	0,9
Koźmin	258	11	4,3
Kuźnica Janiszewska	101	6	5,9
Kwiatków	36	1	2,8
Obszar rewitalizacji	1073	45	4,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Turku i Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

W obszarze rewitalizacji zdiagnozowano stosunkowo wysoką ilość interwencji domowych i w miejscach publicznych przypadającą na 100 mieszkańców danego obszaru. Najwięcej interwencji zanotowano w miejscowościach: Janiszew, Koźmin i Janów.

Przyczyn niskiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców można upatrywać w braku posterunku policji w Gminie. Posterunek w Brudzewie został zlikwidowany w 2012 r. Obecnie za obsługę obszaru całej Gminy odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Turku, która jest oddalona od miejscowości wchodzących w skład obszaru rewitalizacji o około kilkanaście kilometrów. Najdalej oddalone miejscowości od KPP w Turku to Kozubów i Kuźnica Janiszewska. Odległość wynosi ok. 20 km.

Ważnym aspektem dla poziomu bezpieczeństwa publicznego jest także zapewnienie ochrony przeciwpożarowej. W obszarze rewitalizacji działają 3 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, a są to: OSP Janiszew, OSP Koźmin i OSP Janów.

W diagnozie zbadano występowanie na danym obszarze podstawowej infrastruktury społecznej oraz organizacji pozarządowych, czy klubów, kół zainteresowań. W obszarze rewitalizacji wykazano, że w czterech miejscowościach nie występują ani obiekty, ani żadne organizacje pozarządowe, a są to: Głowy, Kozubów, Kuźnica Janiszewska i Kwiatków. Wynika to z niskiego potencjału społecznego, małej liczby ludności, a także z tego, że duża część danych miejscowości została przejęta przez kopalnię.

Kolejnym z problemów zbadanym w analizowanej sferze było ujawnienie spadku liczby czytelników w bibliotekach Gminy Brudzew w roku 2022 względem roku 2016. W analizowanym okresie liczba czytelników na obszarze rewitalizacji zmniejszyła się o 9,5%. Spadek nastąpił w miejscowościach: Janiszew, Janów i Kwiatków.

Tabela 8. Liczba czytelników – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba czytelników w 2016	Liczba czytelników w 2022	Zmiana liczby czytelników 2022 roku względem 2016 roku
Głowy	0	0	0
Janiszew	29	19	-10
Janów	5	3	-2
Kozubów	1	2	1
Koźmin	6	13	7
Kuźnica Janiszewska	0	1	1
Kwiatków	1	0	-1
Obszar rewitalizacji	42	38	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biblioteki Publicznej Gminy Brudzew wg stanu na 31.12.2022

2.2.2 Sfera gospodarcza

W ramach analizy sfery gospodarczej zbadano problemy z zakresu klimatu aktywności gospodarczej. W tym celu wykorzystano dwa wskaźniki: Liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych przypadającą na 100 mieszkańców oraz określono czy w miejscowości ujawniono stan kryzysowy ze względu na spadek procentowy liczby gospodarstw rolnych. Dane w zakresie pierwszego z wymienionych wskaźników zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 9. Podmioty gospodarcze osób fizycznych – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba ludności ogółem	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych przypadająca na 100 mieszkańców danego obszaru
Głowy	28	1	3,6
Janiszew	309	5	1,6
Janów	229	18	7,9
Kozubów	112	4	3,6
Koźmin	258	9	3,5
Kuźnica Janiszewska	101	7	6,9
Kwiatków	36	0	0,0
Obszar rewitalizacji	1073	44	4,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

Z przeanalizowanych danych wynika, że w obszarze rewitalizacji zdiagnozowano bardzo niską liczbę podmiotów gospodarczych w obszarze rewitalizacji, których jest tylko 44. Zatem liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców daje wartość zaledwie 4,1. Średnia dla Gminy Brudzew wynosi 5,4. Żadnego podmiotu gospodarczego nie zarejestrowano w miejscowości Kwiatków, i tylko jeden w miejscowości Głowy. Są to miejscowości o najmniejszej liczbie mieszkańców, przez co prezentują niski potencjał rozwoju w sferze gospodarczej. W pozostałych miejscowościach sytuacja również jest bardzo niekorzystna.

Przyczyn takiej sytuacji należy upatrywać w strukturze gospodarczej regionu, gdzie największym podmiotem gospodarczym była PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów S.A. To ona zatrudniała najwięcej pracowników z całego regionu, w tym z gminy Brudzew. Jednak jej ostateczne zamknięcie ma negatywny wpływ na sytuację gospodarczą obszaru rewitalizacji. W Koźminie zaprzestano wydobycia węgla brunatnego w czerwcu 2016 r. przez co część okolicznych mieszkańców utraciła pracę. Pracownicy kopalni otrzymują wysokie odprawy, co zniechęca ich do zarejestrowania się jako osoby bezrobotne w PUP, a też nie chcą korzystać z pomocy pośrednictwa pracy ofertowanej przez

lokalny urząd pracy. Mała liczba podmiotów gospodarczych i zmonopolizowana dotychczas struktura rynku pracy przez przemysł górniczy źle wpływa na przyszłość gospodarczą Gminy Brudzew.

Dlatego w kontekście problemów sfery gospodarczej konieczne będzie pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości poprzez odpowiednio ukierunkowane programy pomocowe dla potencjalnych przedsiębiorców. Wyzwaniem jest także przeprowadzenie działań dla osób bezrobotnych, w tym byłych pracowników kopalni i umożliwienie im przekwalifikowania zawodowego w celu dostosowania do znacznych zmian na lokalnym rynku pracy.

Gmina Brudzew i LGD „Turkowska Unia Rozwoju - T.U.R.” podjęła już działania w tym kierunku organizując bezpłatne szkolenia dotyczące zakładania działalności gospodarczej. Oferowana była także pomoc finansowana na założenie działalności gospodarczej, jednak żadna z form wsparcia nie spotkała się z zainteresowaniem mieszkańców. Jednakże z czasem zaobserwowano zwiększone zainteresowanie mieszkańców działalnością turystyczną, agroturystyczną, czy produkcją lokalnych produktów. Dlatego interwencja w zakresie wsparcia przedsiębiorczości wydaje się jak najbardziej zasadna w kontekście prowadzonej rewitalizacji. Dodatkowo należy wspomnieć, że mieszkańcy upatrują szanse rozwoju Gminy, jak i obszaru rewitalizacji dzięki przeprowadzeniu kompleksowej rekultywacji obszarów pokopalnianych. Zagospodarowanie obszaru rewitalizacji stworzy warunki do rozwoju turystyki rekreacyjnej i wypoczynkowej, która może okazać się główną gałęzią rozwoju obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy Brudzew w pokopalnianej rzeczywistości. Dlatego działania w ramach niniejszego programu rewitalizacji odnoszące się do wsparcia potencjalnych przedsiębiorców powinny ich przygotować na wykorzystanie powstającego potencjału rozwojowego Gminy Brudzew.

Drugim aspektem przeanalizowanym w sferze gospodarczej był spadek procentowy liczby gospodarstw rolnych pomiędzy latami 2000, a 2022. Wyniki tej analizy dla miejscowości wchodzących w skład obszaru rewitalizacji przedstawia następująca tabela.

Tabela 10. Zmiana liczby gospodarstw rolnych – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba gospodarstw rolnych				Zmiana procentowa liczby gospodarstw rolnych, pomiędzy latami 2000-2022
	2000	2006	2015	2022	
Głowy	44	37	15	14	-68,2
Janiszew	69	56	64	79	14,5
Janów	84	78	74	66	-21,4
Kozubów	39	39	46	38	-2,6
Koźmin	72	65	69	78	8,3
Kuźnica Janiszewska	46	47	46	51	10,9
Kwiatków	48	45	11	19	-60,4
Obszar rewitalizacji	402	367	325	345	-14,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono wysoki spadek liczby gospodarstw rolnych na obszarze rewitalizacji. Liczba gospodarstw rolnych w samym obszarze rewitalizacji znacząco się zmniejszyła i w 2022 roku była o 14,2% niższa niż w roku 2000. Największe zmiany dokonały się w miejscowościach Głowy i Kwiatków. Tam właśnie doszło do przejęcia największej powierzchni miejscowości na rzecz kopalni odkrywkowej węgla brunatnego. Spadek liczby gospodarstw odnotowano również w miejscowościach Janów i Kozubów. Na taki stan rzeczy miało wpływ odchodzenie mieszkańców od działalności rolniczej, a także jej zaniechanie na rzecz dobrze płatnej pracy w kopalni. Jednakże sytuacja uległa zmianie w związku z zamknięciem największego zakładu pracy, którym była kopalnia.

2.2.3 Sfera środowiskowa

Obszar rewitalizacji Gminy Brudzew w skład, którego wchodzi części miejscowości Głowy, Janiszew, Janów, Kozubów, Koźmin, Kuźnica Janiszewska i Kwiatków jest obszarem powydobywczym. Na tym obszarze w czerwcu 2016 r. zakończone zostało wydobycie węgla brunatnego metodą odkrywkową. Stawia to przed Gminą Brudzew wielkie wyzwanie zagospodarowania zdegradowanych obszarów, które pod względem środowiskowym zostały znacznie przekształcone.

Metoda odkrywkowa wydobycia węgla brunatnego niesie za sobą nieodwracalne zmiany środowiskowe i krajobrazowe w obszarze wydobycia. Jedną z najważniejszych zmian w środowisku, które dotyczą obszaru rewitalizacji są zmiany w sieci wód powierzchniowych i podziemnych. Zagrożeniem jest obniżanie się poziomu wód podziemnych, zmiany sieci wód powierzchniowych, poprzez przesuwanie naturalnych koryt rzek i budowę nowych kanałów. W obszarze, na który oddziałuje odkrywka możliwe są także lokalne zmiany klimatu.

W wyniku działalności górniczej i likwidacji niektórych działów wodnych praktycznie przestała istnieć na obszarze gminy rzeka Teleszyna – lewy dopływ Warty, która w jej górnym odcinku (na obszarze gminy Przykona), połączono kanałem z Kiełbaski. Do nowego kanału (Kanał Pasywny) przełożono Strugę Janiszewską, bezpośredni dopływ Kiełbaski. Inne dopływy Kiełbaski, m.in. Struga Janiszewska są obecnie ciekami okresowymi. Sieć hydrograficzna terenu jest nierównomierna. Część rzek i cieków wyprostowano i sztucznie pogłębiono, włączając je w system odwodnieniowy kopalni lub melioracyjny gminy.

Prowadzona działalność górnicza w istotny sposób zmieniała stosunki wodne. Konsekwencją odwodnienia złóż węgla są leje depresyjne. Zmieniono przebieg niektórych cieków, zmieniono lub

zlikwidowano działy wodne. W efekcie zmniejszyły się lub zanikły przepływy w małych ciekach i rowach.

Zasoby wód podziemnych występujących w czwartorzędowych strukturach wodonośnych są znikome. Eksploatacja węgla brunatnego spowodowała bowiem poważne zmiany stosunków wodnych przede wszystkim w obrębie osadów plejstocénskich. Ponad połowa gminy znajduje się w zasięgu lejów depresyjnych kopalni. W większości studni kopanych, istniejących na tym terenie, woda zanikła. Konieczne stało się zatem zwodociągowanie terenu, wykonane w ramach usuwania szkód górniczych. Przez te wszystkie przekształcenia obszar traci swój naturalny charakter i zostały utracone pierwotne ekosystemy o charakterystycznej dla danego obszaru geo- i bioróżnorodności. Nieodwracalnym przekształceniom ulega także krajobraz. Ukształtowanie terenu zostało bezpowrotnie zmienione poprzez utworzenie wyrobisk i zwałowisk na rzecz wydobycia węgla brunatnego. Konieczne jest zatem przeprowadzenie odpowiednio ukierunkowanej rekultywacji. Nowo zagospodarowany obszar rewitalizacji, któremu zostaną nadane nowe funkcje społeczno-gospodarcze może stać się głównym bodźcem dla rozwoju obszaru rewitalizacji, jak i całej gminy w pokopalnianej rzeczywistości. A także miejscem szczególnie atrakcyjnym w kontekście rozwoju turystyki rekreacyjno-wypoczynkowej, która w przyszłości może stanowić jedną z głównych gałęzi rozwoju opisywanego obszaru.

W ramach dalszej analizy środowiskowej zbadano także występowanie odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi, bądź stanu środowiska. W tym celu zbadano masę odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 1 mieszkańca danego obszaru. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane w tym zakresie.

Tabela 11. Masa odpadów zawierających azbest – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba ludności ogółem	Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia (kg)	Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia przypadająca na 1 mieszkańca danego obszaru (kg/osobę)
Głowy	28	48 000	1714,3
Janiszew	309	149 775	484,7
Janów	229	130 738	570,9
Kozubów	112	127 500	1138,4
Koźmin	258	143 550	556,4
Kuźnica Janiszewska	101	84 975	841,3
Kwiatków	36	86 775	2410,4
Obszar rewitalizacji	1073	771 313	718,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na obszarze rewitalizacji wynosi 771 313 kg, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca daje wartość 718,8 kg. Jest to wartość wyższa od średniej dla gminy, wynoszącej 453,1 kg/osobę.

Występowanie tych materiałów powoduje szczególne zagrożenie dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia wyrobów zawierających azbest. Najczęściej były one wykorzystywane jako materiały budowlane np. płyty cementowo-azbestowe stosowane powszechnie jako pokrycia dachowe. Tego typu wyroby azbestowe są najbardziej powszechne na obszarze rewitalizacji. Dlatego wyzwaniem jest odpowiednio przygotowane usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. W tym celu Gmina Brudzew opracowała i przyjęła Uchwałę Nr LXIV/435/2023 z dnia 29 marca 2023 r. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Brudzew na lata 2023-2032.

W ramach planowanych działań modernizacyjnych wybranych obiektów na obszarze rewitalizacji będą realizowane założenia programu usuwania i utylizacji wyrobów azbestowych, co również przyczyni się do ograniczenia skali negatywnych zjawisk ze sfery środowiskowej w obszarze rewitalizacji.

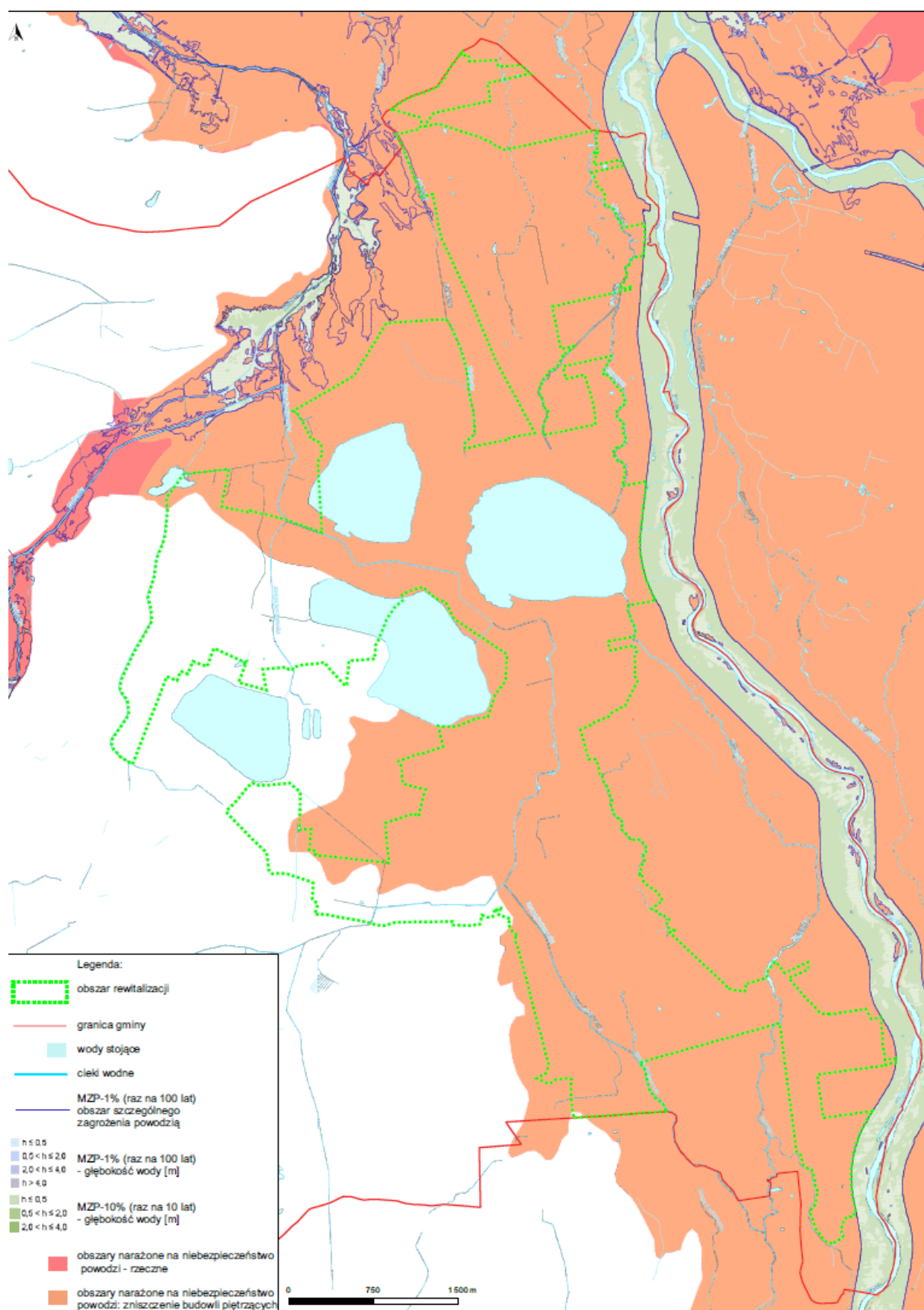
Drugim wskaźnikiem dla ujawnienia zjawiska kryzysowego ze sfery środowiskowej było określenie czy na obszarze danej miejscowości znajdują się tereny przewidziane w dokumentach planistycznych Gminy Brudzew pod powierzchnią eksploatację węgla brunatnego lub tereny zrekultywowane, na których kopalnia zakończyła już działalność.

W wyniku przeprowadzenia analiz dokumentów planistycznych (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) stwierdzono, że na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, tego typu obszary występują w miejscowościach: Głowy, Janiszew, Janów, Kuźnica Janiszewska i Kwiatów. Stanowią one 76,3% obszaru rewitalizacji.

Na obszarze rewitalizacji Gminy Brudzew występują także nieruchomości Skarbu Państwa będące w trwałym zarządzie PGL LP Nadleśnictwo Turek, a mianowicie obszarem rewitalizacji objęta jest działka nr 5040/4 położona w obrębie Kwiatków. Gospodarkę Leśną na tym terenie prowadzi Nadleśnictwo Turek na podstawie Planu Urządzenia Lasu obowiązującego na okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r. zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska DLP-I-611-51/3188/14/ŁP z dnia 31 lipca 2014 r.

Obszar rewitalizacji jest częściowo obszarem narażonym na niebezpieczeństwo powodzi.

Mapa 1. Mapa zagrożenia powodziowego

Źródło: Opracowanie własne

2.2.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Cechą, która wyróżnia obszar rewitalizacji w Gminie Brudzew jest występowanie terenów eksploatacji odkrywkowej węgla brunatnego. Działalność górnicza determinowała też sposób zagospodarowania terenów, który jest widoczny w przyjętych dokumentach planistycznych.

W obszarze rewitalizacji obowiązują 2 MPZP, które dotyczą przeznaczenia obszarów pod działalność górniczą, a są to:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego część obrębów geodezyjnych: Koźmin, Kwiatków, Janów, Głowy i Chichów, zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/127/2012 Rady Gminy Brudzew z dnia 7 listopada 2012 r.,
Głównym kierunkiem przeznaczenia terenu jest obszar i teren górniczy – teren eksploatacji powierzchniowej i infrastruktury technicznej obszaru górniczego. MPZP swym zasięgiem obejmuje część odkrywki Koźmin wraz z terenem planowanego zbiornika „Koźmin Końcowy”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego części obrębów geodezyjnych: Głowy i Janiszew, zatwierdzonym uchwałą Nr XV/85/2012 Rady Gminy Brudzew z dnia 30 stycznia 2012 r.
Głównym kierunkiem przeznaczenia terenu jest teren i obszar górniczy, teren eksploatacji powierzchniowej i infrastruktury technicznej zakładu górniczego. Wskazany obszar obejmuje część odkrywki Koźmin, na którym eksploatacja jest już zakończona, a teren jest w trakcie rekultywacji.

Dla jednego obszaru, a mianowicie dla obszaru odkrywki Janiszew, na której utworzono zbiornik w wyrobisku poeksploatacyjnym opracowano zmianę Studium zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/252/06 z 26 października 2006 r.

Wyzwaniem w zakresie planistycznym dla Gminy Brudzew będzie zmiana obowiązujących dokumentów planistycznych i dostosowanie ich do planowanych zmian funkcji użytkowania terenu zgodnie z zamierzoną rekultywacją. Istotne zatem jest jak najszybsze podjęcie działań w celu zmiany dokumentów, tak aby umożliwić odpowiednie zagospodarowanie obszarów objętych w MPZP pod działalność górniczą w przyszłości w kierunku mieszkaniowym, usługowym, rolniczym, leśnym czy wodnym.

Zmiana przeznaczenia terenów w MPZP oraz w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pozwoli na kompleksową rekultywację terenów powydobywczych i ich aktywizację na rzecz lokalnej społeczności. Rekultywacja stwarza ogromne szanse rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy Brudzew w innym kierunku niż

przemysł górniczy. Sprzyja też temu dobre położenie komunikacyjne obszaru rewitalizacji i bliskość autostrady A2.

Jednak wewnątrz struktura komunikacyjna została zmieniona przez odkrywkową eksploatację węgla brunatnego. Przerwane zostały liczne drogi, wyburzono budynki i przerwana została infrastruktura techniczna. Kosztem wydobywania węgla są nieodwracalne przekształcenia przestrzenno-funkcjonalne i przerwanie także historycznych układów przestrzennych wsi, m. in.: Głowy i Kwiatków, które zostały najbardziej przekształcone.

Najważniejsze ciągi komunikacyjne, które przerwano to: drogi powiatowe 4486P Janów-Koźmin-Kozubów oraz 4485P Brudzew-Janiszew-Koźmin. W ich miejsce wybudowano nowe ciągi komunikacyjne, a mianowicie: drogi Cichów-Głowy-Koźmin, drogę: wewnątrzno-dojazdową Janiszew-Koźmin (od południowej strony zbiornika wodnego Koźmin) oraz publiczną Janiszew-Koźmin (od północno-zachodniej strony zbiornika wodnego Koźmin). Jednak wymagana jest dalsza poprawa układu komunikacyjnego i dostosowanie go do nowych kierunków zagospodarowania terenu.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej wybrano wskaźnik dotyczący wyludniania się obszaru rewitalizacji. W tym zakresie zbadano poziom wyludniania się obszaru określony tendencją zmian liczby ludności w okresie między 31.12.2000 r., a 31.12.2022 r. Dane dla obszaru rewitalizacji zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 12. Tendencja zmian liczby ludności – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew

Miejscowość	Liczba ludności ogółem w roku 2000	Liczba ludności ogółem w roku 2022	Zmiana (%) liczby ludności w roku 2016 względem roku 2000
	2000	2022	
Głowy	163	28	-82,8
Janiszew	301	309	2,7
Janów	244	229	-6,1
Kozubów	122	112	-8,2
Koźmin	316	258	-18,4
Kuźnica Janiszewska	136	101	-25,7
Kwiatków	194	36	-81,4
Obszar rewitalizacji	1476	1073	-27,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Brudzewie wg stanu na 31.12.2022

Powyższe dane pokazują, że liczba ludności obszaru rewitalizacji od 2000 roku spadła blisko o 30%. Największą zmianę liczby ludności odnotowano w 2 miejscowościach, które zostały najbardziej przekształcone przez działalność kopalni, a są to: Głowy i Kwiatków. Obydwie miejscowości straciły większość swoich mieszkańców poprzez przymusowe wysiedlenia spowodowane przejęciem terenów pod wydobywanie węgla brunatnego. Spowodowało to spadek liczby ludności w Głowach o 82,8 %, a w

Kwiatkowie – o 81,4%. Spadek odnotowano również w Janowie, Kozubowie, Koźminie i Kuźnicy Janiszewskiej. Świadczy to o niskiej atrakcyjności zamieszkania tych terenów, a także o silnych przekształceniach przestrzennych spowodowanych działalnością górnictwem i przymusowych przesiedleniach. Jednakże tendencja spadkowa liczby ludności może zostać zahamowana poprzez rekultywację i utworzenie atrakcyjnych obszarów do zamieszkania, wypoczynku i rekreacji. Taką zmianę może umożliwić odpowiednie przystosowanie i przeznaczenie obszarów pod nową zabudowę w dokumentach planistycznych.

W sferze technicznej zbadano także wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną. Każda z miejscowości wchodzących w skład obszaru rewitalizacji posiada dostęp do sieci wodociągowej, tak jak cała Gmina Brudzew, która jest zwodociągowana w 99,9 %.

Na obszarze rewitalizacji nie występuje zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej. Większość mieszkańców korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników wybieralnych (szamb).

W Gminie Brudzew, w tym w obszarze rewitalizacji nie występuje sieć ciepłownicza, a większość nieruchomości jest zasilanych z tradycyjnych piecy na paliwa stałe.

Na obszarze rewitalizacji największym problemem z zakresu infrastruktury technicznej jest przerwana sieć dróg publicznych. Dawne ciągi komunikacyjne zostały przerwane, a istniejące odcinki w części są w złym stanie technicznym. Wyzwaniem będzie dostosowanie sieci dróg do nowego zagospodarowania terenu pokopalnianego. Warto też zaznaczyć, że w obszarze pokopalnianym, który obejmuje wszystkie miejscowości obszaru rewitalizacji występują liczne problemy związane ze stanem technicznym obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym. Identyfikowane są tutaj takie problemy jak: znaczne osiadanie terenu, pękające fundamenty, ściany, kominy, elewacje.

2.2.5 Obszar rewitalizacji Gminy Brudzew – opinia mieszkańców

Wraz z rozpoczęciem etapu opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ zbierano opinie od mieszkańców nt. dostrzeganych przez nich problemów i ich przyczyn. Celem tych działań było możliwie dokładne wytyczenie kierunku rewitalizacji, który jest odzwierciedleniem potrzeb mieszkańców i możliwe trafnie przeciwdziała zbadanym problemom.

W ramach prowadzonych badań ankietowych mieszkańcy wskazywali na występowanie problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Poszczególne problemy w różnym stopniu dotyczą wybrane miejscowości tworzące obszar rewitalizacji.

W **Głowach** wskazywano kolejno na:

- brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego (61%);
- brak aktywności lokalnej (59%);
- opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych (59%);
- niski poziom przedsiębiorczości (50%);
- brak integracji społecznej (46%);
- wykluczenie komunikacyjne (46%);
- wykluczenie społeczne (46%);
- brak kanalizacji sanitarnej (41%);
- niski poziom aktywności kulturalnej (41%);
- niski poziom współpracy między gminą, a przedsiębiorcami (41%);
- niski poziom aktywności zawodowej (30%);
- niski poziom atrakcyjności turystycznej (26%);
- postępująca degradacja terenów pokopalnianych (26%);
- brak/słaba jakość infrastruktury drogowej (24%);
- niski poziom umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców (20%);
- wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła (20%);
- zanieczyszczenie azbestem (15%);
- zanieczyszczenie powietrza (15%);
- zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego (9%).

W **Janiszewie** wskazywano kolejno na:

- brak kanalizacji sanitarnej (46%);
- brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego (30%);
- niski poziom przedsiębiorczości (26%);
- wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła (22%);
- opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych (20%);
- wykluczenie komunikacyjne (17%);
- niski poziom aktywności kulturalnej (15%);
- zanieczyszczenie azbestem (15%);
- niski poziom współpracy między gminą, a przedsiębiorcami (15%);
- brak aktywności lokalnej (13%);
- niski poziom aktywności zawodowej (13%);

- zanieczyszczenie powietrza (13%);
- brak integracji społecznej (11%);
- niski poziom umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców (11%);
- postępująca degradacja terenów pokopalnianych (9%);
- brak/słaba jakość infrastruktury drogowej (9%)
- niski poziom atrakcyjności turystycznej (9%);
- zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego (9%)
- wykluczenie społeczne (4%).

W **Janowie** wskazywano kolejno na:

- brak kanalizacji sanitarnej (48%);
- brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego (48%);
- niski poziom przedsiębiorczości (39%);
- opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych (37%);
- wykluczenie komunikacyjne (30%);
- niski poziom aktywności kulturalnej (28%);
- niski poziom współpracy między gminą, a przedsiębiorcami (28%);
- brak aktywności lokalnej (24%);
- brak integracji społecznej (24%);
- brak/słaba jakość infrastruktury drogowej (22%)
- wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła (20%);
- niski poziom atrakcyjności turystycznej (17%);
- postępująca degradacja terenów pokopalnianych (17%);
- niski poziom umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców (15%);
- niski poziom aktywności zawodowej (15%);
- zanieczyszczenie powietrza (13%);
- wykluczenie społeczne (11%);
- zanieczyszczenie azbestem (11%);
- zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego (7%).

W **Kozubowie** wskazywano kolejno na:

- brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego (46%);
- brak kanalizacji sanitarnej (37%);
- brak aktywności lokalnej (35%);

- niski poziom przedsiębiorczości (30%);
- wykluczenie komunikacyjne (30%);
- niski poziom aktywności zawodowej (28%);
- niski poziom aktywności kulturalnej (28%);
- niski poziom współpracy między gminą, a przedsiębiorcami (26%);
- brak/słaba jakość infrastruktury drogowej (26%)
- wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła (20%);
- zanieczyszczenie azbestem (20%);
- brak integracji społecznej (17%);
- opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych (15%);
- zanieczyszczenie powietrza (13%);
- wykluczenie społeczne (11%);
- niski poziom umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców (9%);
- niski poziom atrakcyjności turystycznej (7%);
- postępująca degradacja terenów pokopalnianych (7%);
- zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego (4%).

W **Koźminie** wskazywano kolejno na:

- brak kanalizacji sanitarnej (41%);
- brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego (37%);
- niski poziom aktywności kulturalnej (26%);
- niski poziom współpracy między gminą, a przedsiębiorcami (22%);
- opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych (20%);
- niski poziom przedsiębiorczości (20%);
- wykluczenie komunikacyjne (20%);
- brak/słaba jakość infrastruktury drogowej (20%)
- brak integracji społecznej (17%);
- wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła (15%);
- wykluczenie społeczne (13%);
- zanieczyszczenie azbestem (13%);
- brak aktywności lokalnej (13%);
- niski poziom aktywności zawodowej (11%);
- zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego (11%)
- zanieczyszczenie powietrza (11%);

- niski poziom atrakcyjności turystycznej (9%);
- postępująca degradacja terenów pokopalnianych (9%);
- niski poziom umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców (2%).

W **Kuźnicy Janiszewskiej** wskazywano kolejno na:

- brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego (46%);
- brak kanalizacji sanitarnej (38%);
- niski poziom aktywności kulturalnej (33%);
- wykluczenie komunikacyjne (33%);
- brak aktywności lokalnej (30%);
- niski poziom przedsiębiorczości (30%);
- niski poziom współpracy między gminą, a przedsiębiorcami (30%);
- brak/słaba jakość infrastruktury drogowej (28%)
- brak integracji społecznej (28%);
- wykluczenie społeczne (20%);
- niski poziom aktywności zawodowej (20%);
- niski poziom umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców (15%);
- zanieczyszczenie powietrza (13%);
- wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła (13%);
- zanieczyszczenie azbestem (9%);
- opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych (7%);
- zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego (4%)
- niski poziom atrakcyjności turystycznej (3%);
- postępująca degradacja terenów pokopalnianych (3%).

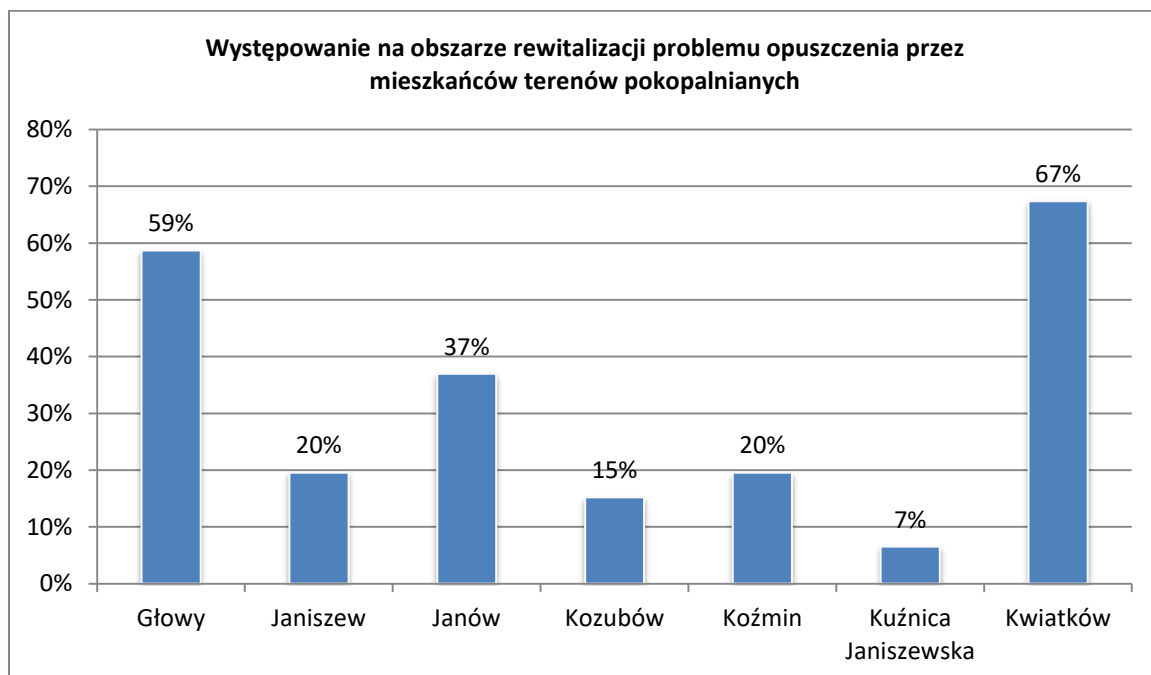
W **Kwiatkowie** wskazywano kolejno na:

- opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych (67%);
- brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego (54%);
- wykluczenie komunikacyjne (48%);
- wykluczenie społeczne (46%);
- brak integracji społecznej (43%);
- niski poziom aktywności kulturalnej (43%);
- brak aktywności lokalnej (43%);
- niski poziom przedsiębiorczości (41%);

- niski poziom aktywności zawodowej (37%);
- brak kanalizacji sanitarnej (35%);
- brak/słaba jakość infrastruktury drogowej (33%)
- niski poziom współpracy między gminą, a przedsiębiorcami (33%);
- niski poziom atrakcyjności turystycznej (30%);
- postępująca degradacja terenów pokopalnianych (30%);
- niski poziom umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców (24%);
- wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła (15%);
- zanieczyszczenie powietrza (13%);
- zanieczyszczenie środowiska wodno-gruntowego (11%)
- zanieczyszczenie azbestem (11%).

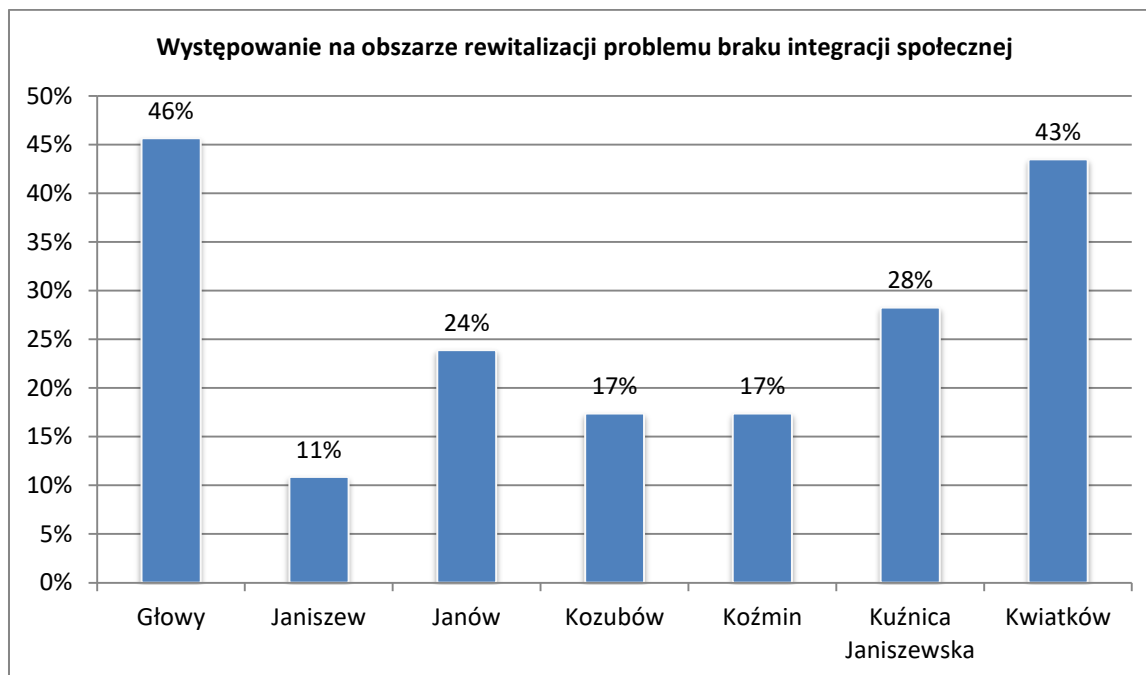
Na poniższych wykresach zaprezentowano szczegółowy rozkład odpowiedzi w podziale na poszczególne miejscowości tworzące obszar rewitalizacji.

Wykres 1. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu opuszczenia przez mieszkańców terenów pokopalnianych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 2. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku integracji społecznej

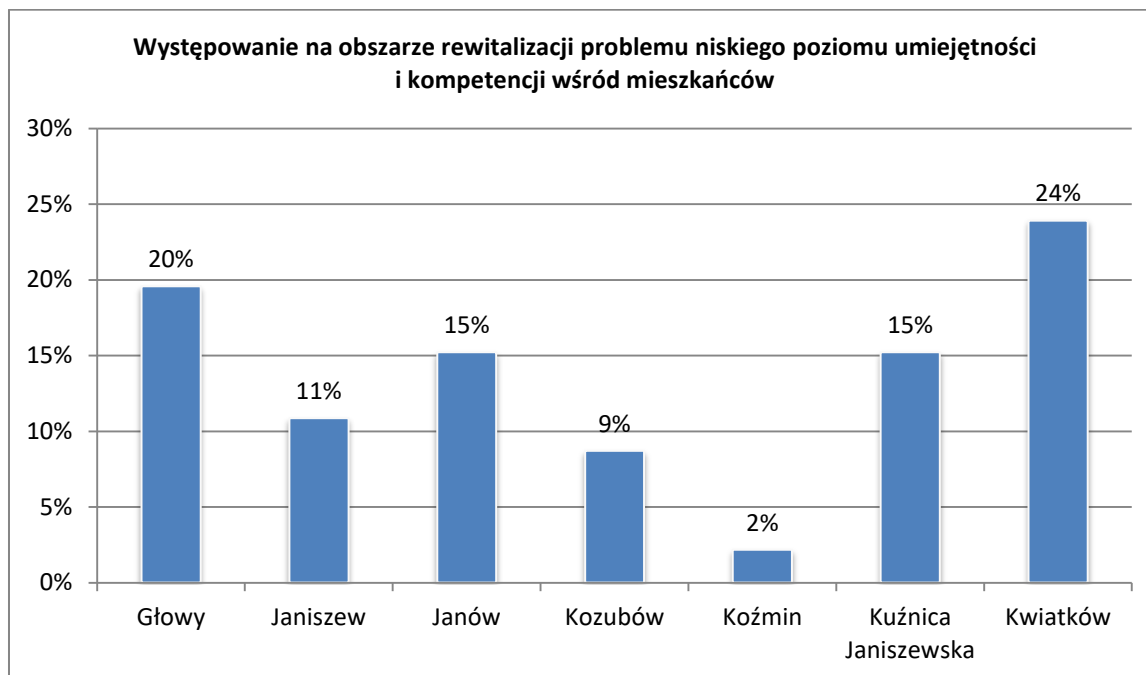
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 3. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zagrożenia wykluczeniem społecznym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 4. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców

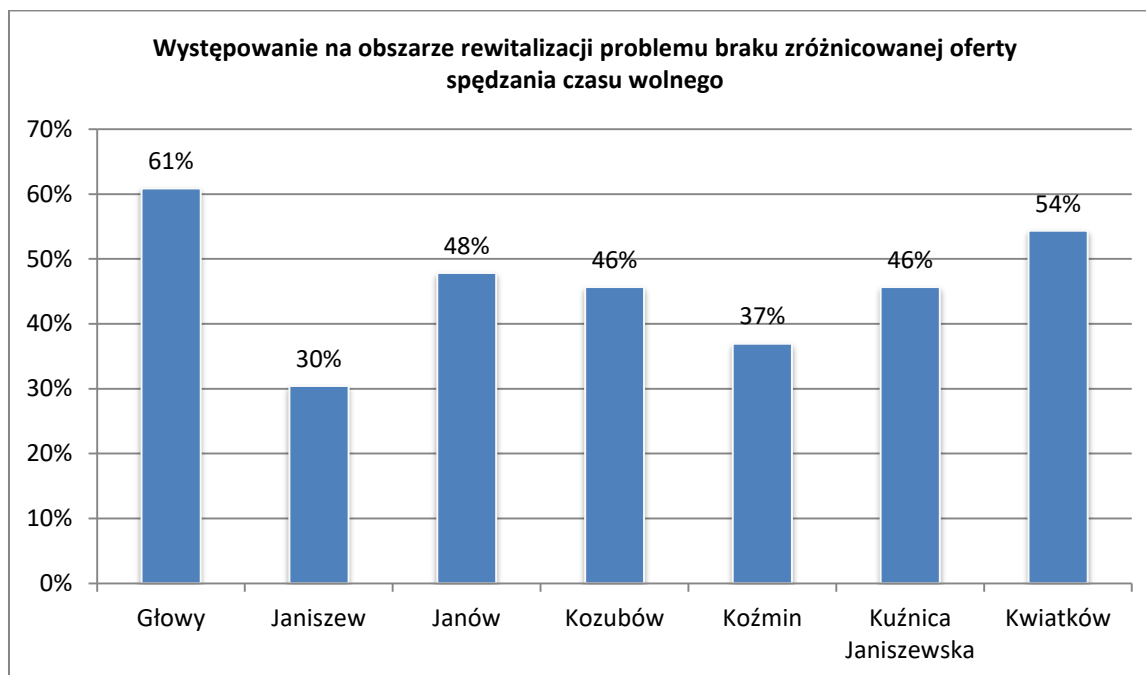
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 5. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu aktywności kulturalnej

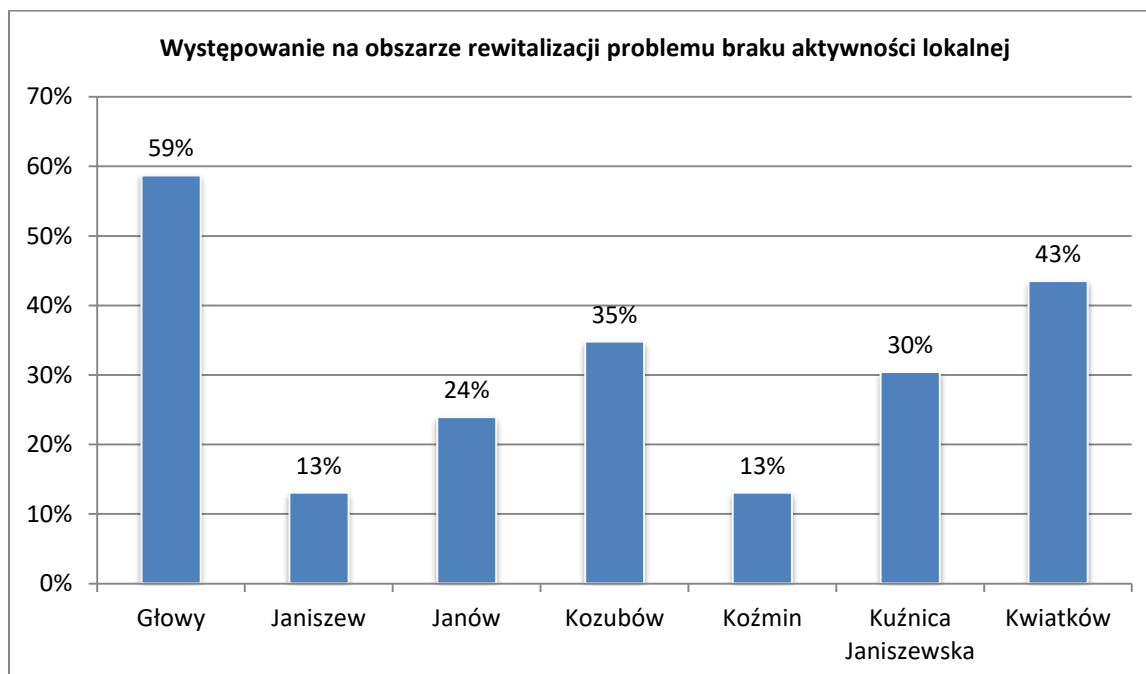
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 6. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego

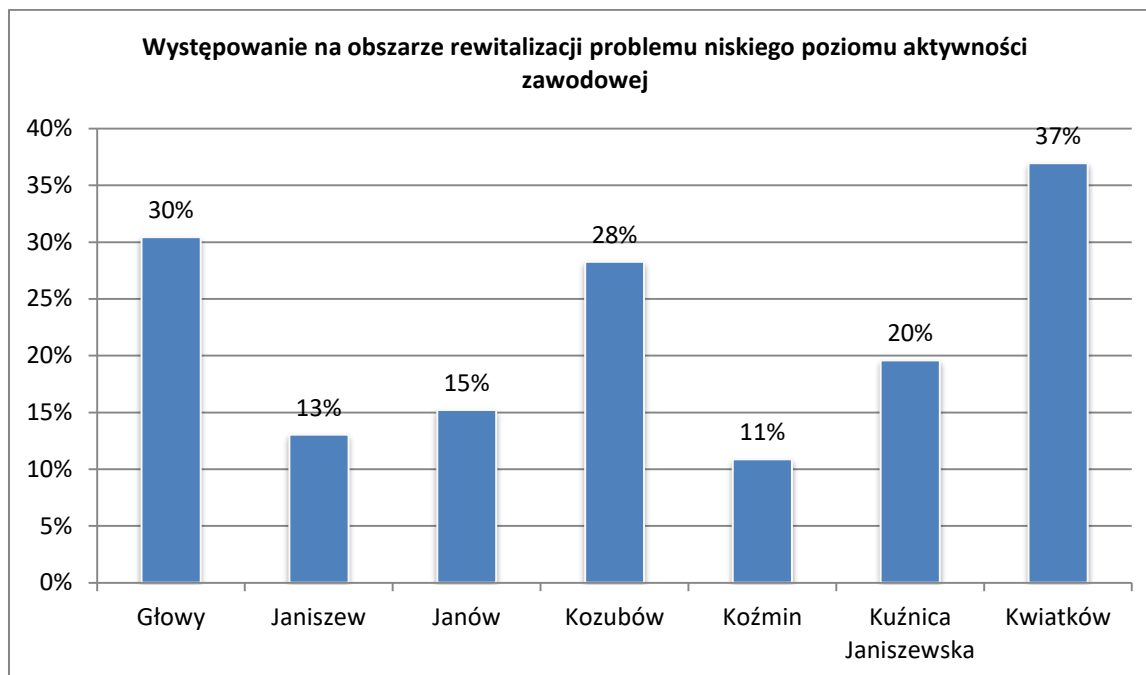
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 7. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku aktywności lokalnej

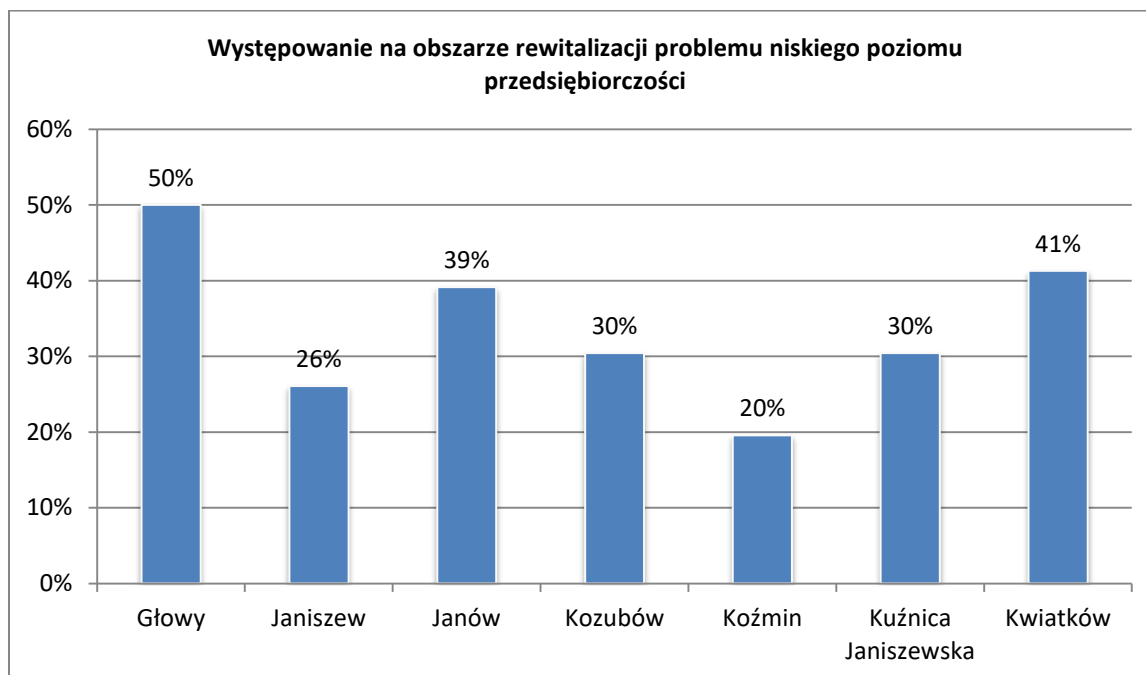
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 8. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu aktywności zawodowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 9. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu przedsiębiorczości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 10. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiej atrakcyjności turystycznej (słabe zainteresowanie turystów obszarem)

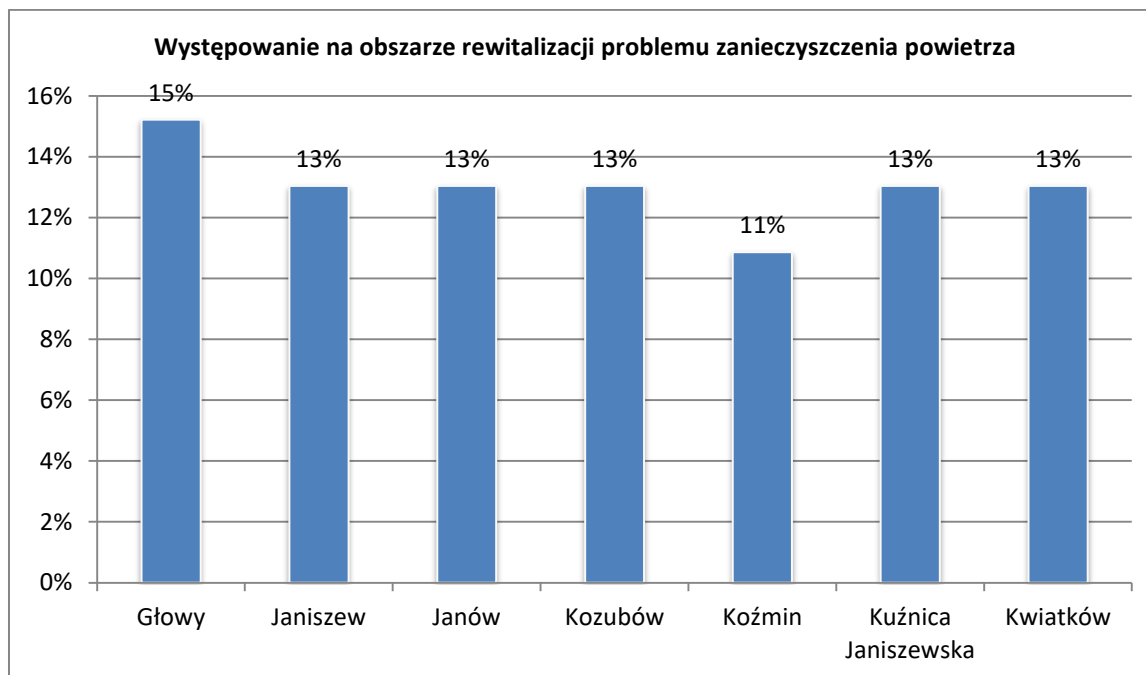
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 11. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu współpracy między gminą a przedsiębiorcami

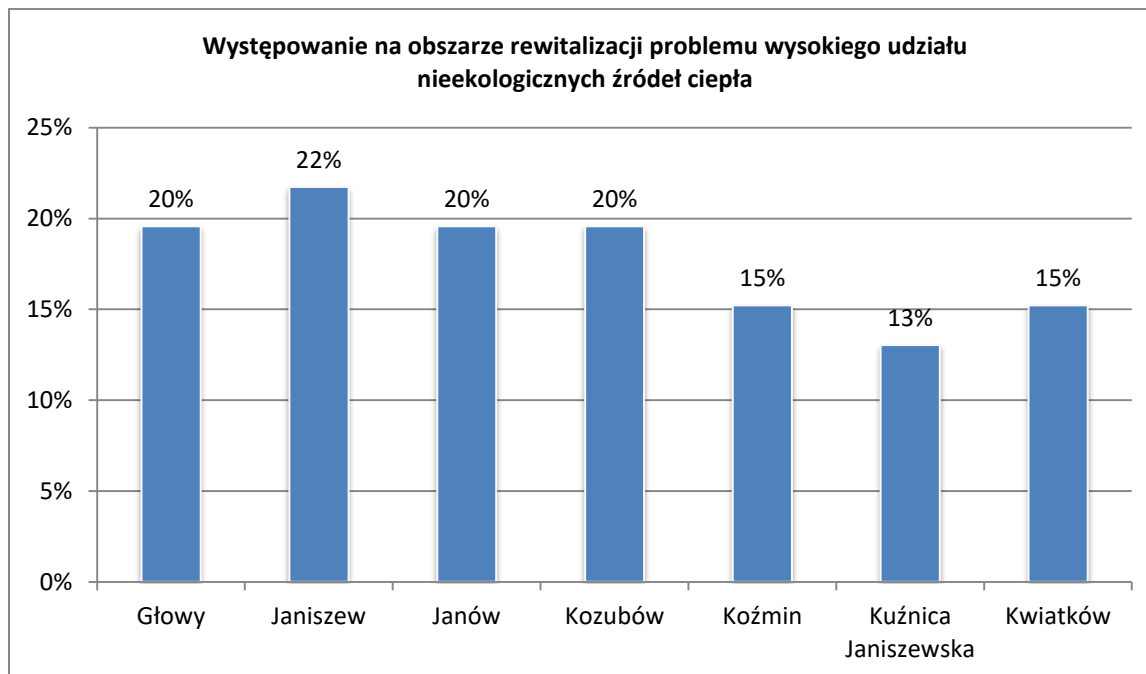
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 12. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zanieczyszczenia powietrza

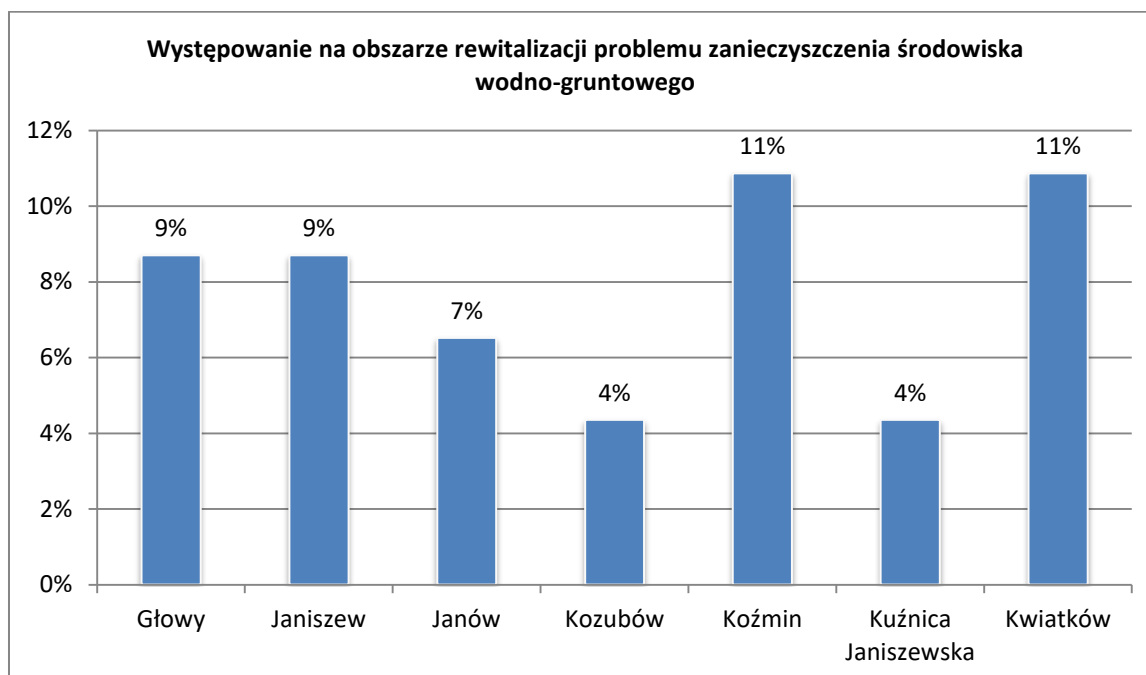
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 13. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu wysokiego udziału nieekologicznych źródeł ciepła

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 14. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego

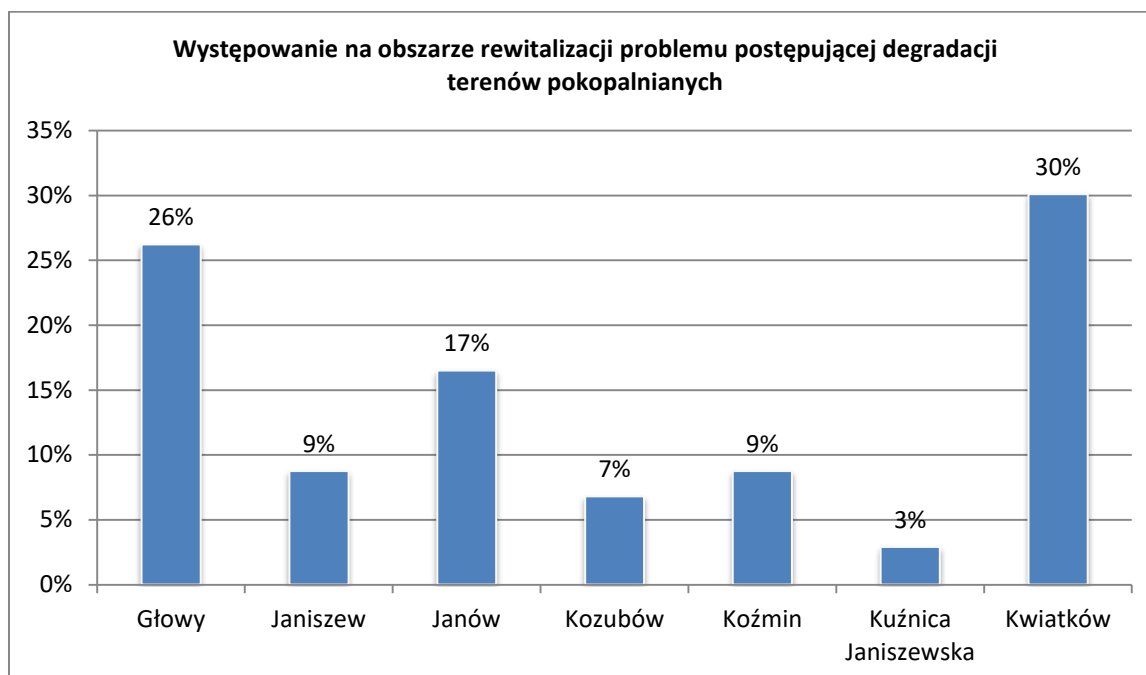
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 15. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zanieczyszczenia azbestem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 16. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu postępującej degradacji terenów pokopalnianych

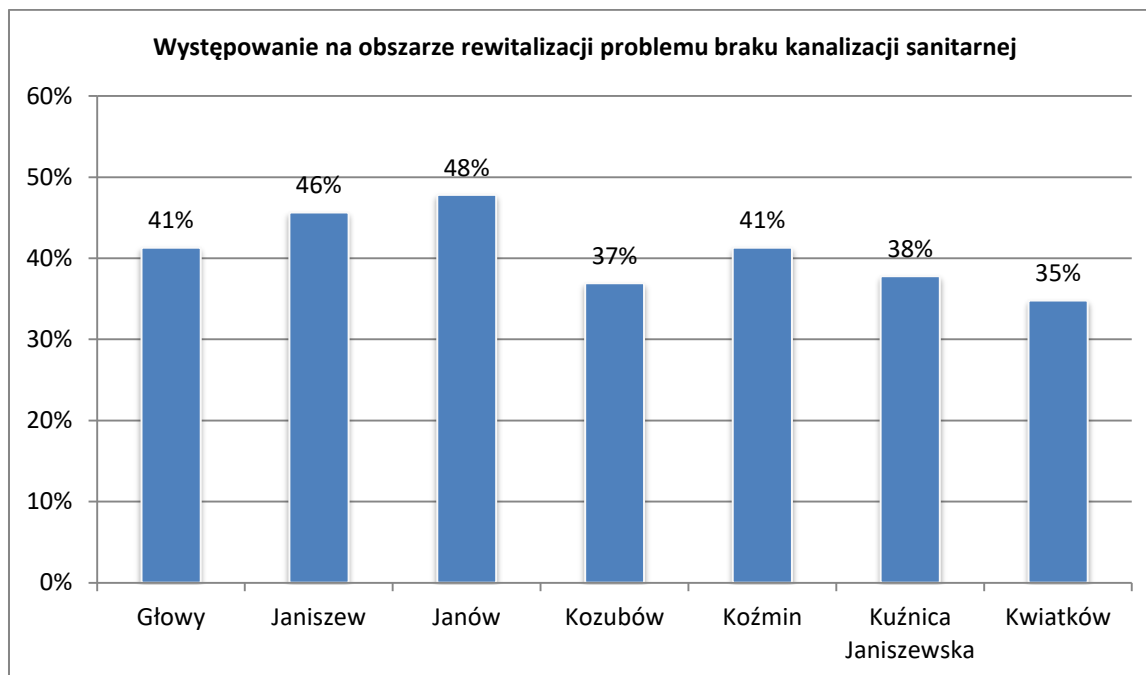
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 17. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu wykluczenia komunikacyjnego

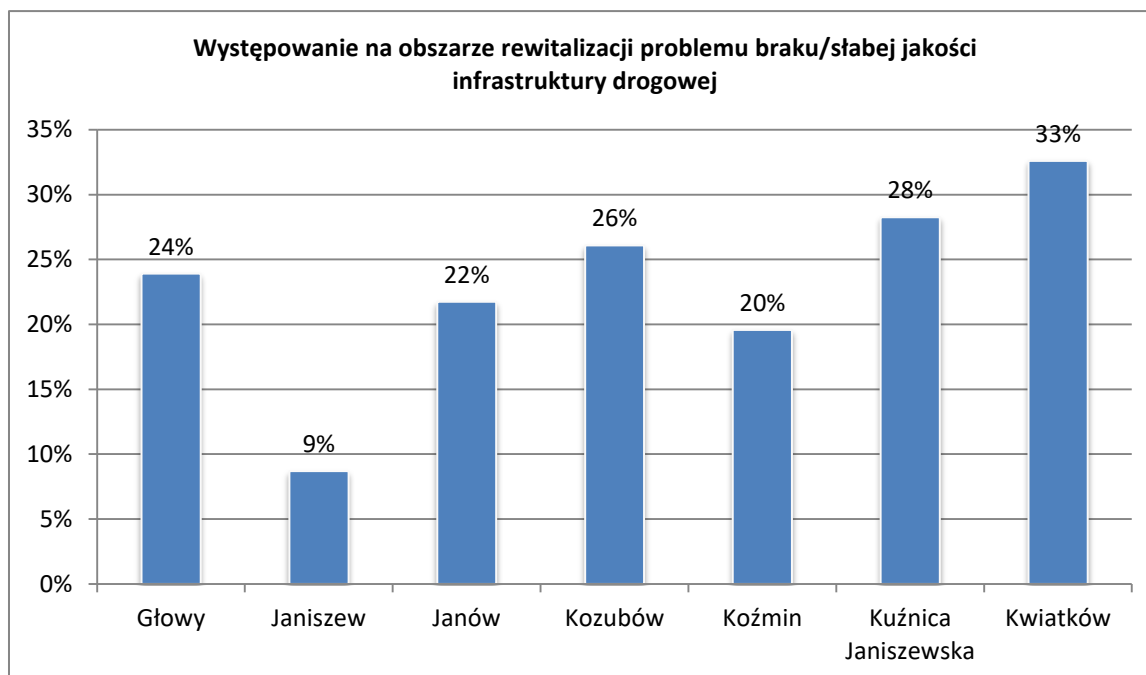
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 18. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku kanalizacji sanitarnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Wykres 19. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku/słabej jakości infrastruktury drogowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CAWI z mieszkańcami Gminy Brudzew, 2024.

Poniżej przedstawiono kluczowe problemy, zidentyfikowane w ramach prowadzonych badań z mieszkańcami obszaru rewitalizacji.

- 1) **Bierność mieszkańców obszaru rewitalizacji.** Wiele domostw na obszarze rewitalizacji w Gminie Brudzew funkcjonuje w otoczeniu, które osnuwa marazm i atmosfera stagnacji. Sąsiadują one z jednej strony z wyrobiskiem kopalnianym, z innych z wysiedlonymi przez kopalnię domostwami. Krajobraz ten jest mało optymistyczny. Mieszkańcy czekali na „zagładę” w postaci wchłonięcia ich gospodarstwa przez rozszerzającą się kopalnię. Ta pozorna sprzeczność miała miejsce, ponieważ kopalnia wykupowała wysłużone gospodarstwa po cenach odtworzeniowych. Właściciele otrzymywali zadośćuczynienie pieniężne w wysokości pozwalającej na wybudowanie nowego gospodarstwa w innej lokalizacji. Ci, którym kopalnia zaoferowała wykup z żalem żegnali się z ojcowizną, lecz z nadzieją lepszego życia przyjmowali relatywnie wysokie gratyfikacje finansowe. Ci, którzy zostali w Kwiatkowie, Koźminie czy Głowach również liczyli, że kopalnia ich wykupi. Tak się jednak nie stało. Zostali, a kopalnia już nie funkcjonuje. Ich perspektywy trwania na miejscu się wyczerpały.
- 2) **Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego na obszarze rewitalizacji.** Istotnym aspektem życia społecznego w Gminie Brudzew są zajęcia i wydarzenia kulturalne, skierowane do różnych grup wiekowych, organizowane przez Ośrodek Kultury „Wozownia” w Kolnicy. Odległość z Kwiatkowa, Koźmina czy innych wsi położonych we wschodniej części Gminy do Kolnicy, jest jednak dla większości mieszkańców tych miejscowości zbyt duża, by móc z powodzeniem uczestniczyć w przedsięwzięciach z zakresu kultury. Utrudnieniem jest również sytuacja komunikacyjna, na którą składają się wydłużone drogi okalające zbiorniki pokopalniane, brak zbiorowej komunikacji publicznej, częsty brak poboczy przy drogach oraz niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych. Dawniej rolę niewielkiego ośrodka kultury dla mieszkańców wschodniej części Gminy pełniła okazała remiza w centralnej części wsi Kwiatków. Znajdowała się jednak ona na terenie przeznaczonym pod odkrywkę i obecnie nie ma po niej śladu.
- 3) **Niski poziom aktywności zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji.** Mieszkańcy obszarów pokopalnianych przez lata nie musieli troszczyć się o własne utrzymanie. Posiadali stały i stosunkowo wysoki zarobek jako pracownicy kopalni. Średnio ich wynagrodzenie wynosiło dwu lub trzykrotność średniej krajowej. Praca, jaką wykonywali w kopalni była powtarzalna i przewidywalna. Dodatkowo nie wymagała od nich wychodzenia poza strefę własnego komfortu. Wiedzieli, że za osiem godzin pracy na miejscu otrzymają satysfakcjonujące i z góry określone wynagrodzenie. Boją się podjęcia własnej inicjatywy i założenia działalności gospodarczej, brakuje im ku temu kompetencji, doświadczenia, zachęcających przykładów z najbliższego otoczenia.

Praca, jaką oferują pobliskie miejscowości Turek i Koło wydaje im się mało atrakcyjna finansowo i wymagająca czasowo. Czują opór przed zmianami. Nie są na nie przygotowani.

- 4) **Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji.** Lata obecności kopalni, która funkcjonowała zarówno przed jak i po zmianie ustrojowej, spowodowały, iż wielu mieszkańców w średnim wieku nie nauczyło się samodzielności w rozumieniu współczesnej gospodarki wolnorynkowej. Dla tych zatrudnionych w kopalni oraz ich rodzin, pracodawca pozostawał niezmienny od dekad. Dlatego też nie wykształciła się wśród nich przedsiębiorczość, ani poczucie sprawczości na rynku zawodowym, niezbędne by móc obecnie konkurować z innymi o atrakcyjne posady. Mają obawy przed poszukiwaniem nowego zawodu i rejestrowaniem się w urzędzie pracy. Nie posiadają także wiedzy ani umiejętności, by rozpocząć własną działalność gospodarczą. Problemem jest także brak komunikacji publicznej, która umożliwiałaby dojazd chociażby do Powiatowego Urzędu Pracy w Turku. Czują niemoc, która nie pozwala im się odnaleźć w nowej rzeczywistości.
- 5) **Wykluczenie komunikacyjne.** Powstanie odkrywek kopalnianych na terenie Gminy Brudzew, oznaczało również szereg zmian natury komunikacyjnej. Dwa punkty w miejscowości Kwiatków, oddalone od siebie w linii prostej o 1,5 kilometra i połączone niegdyś prostą drogą, obecnie oddziela olbrzymia dziura w ziemi. By przedostać się z jednej części miejscowości do drugiej należy zbiornik okrążyć, pokonując drogami około 10 km. Dawna droga urywa się nagle i niespodziewanie. Takich przykładów jest w Gminie Brudzew więcej. Z jej dawniej jednolitego obszaru, pod odkrywkę zostały wydarte setki hektarów, przez co straciła ona swoją spójność terytorialną. Mieszkańcy dawniej niemal sąsiednich domów lub wsi niemalże stracili możliwość regularnego bezpośredniego kontaktu, niezbędnego do kształtowania poczucia wspólnoty w Gminie. Wraz z kolejnymi wykupami ziemi przez kopalnię i pustoszeniem wsi, zamarła również komunikacja publiczna, obecnie niezbędna do odnowy życia społecznego i gospodarczego na obszarze przeznaczonym pod rewitalizację. Dojazd do Turku, by choćby zarejestrować się w Powiatowym Urzędzie Pracy jest dla wielu zbyt dużą uciążliwością i bez pomocy życzliwych osób prywatnych, dysponujących samochodem staje się praktycznie niemożliwy.
- 6) **Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej.** Obszary ewidencyjne Kwiatków i Koźmin posiadają chaotyczną i nieciągłą zabudowę. Niegdyś typowe obszary wiejskie zostały zdegradowane poprzez instalacje, maszyny i wyrobiska kopalniane. Przez szereg lat na tych terenach funkcjonował liczący kilkanaście kilometrów taśmociąg kopalniany, którym z wyrobiska transportowano węgiel brunatny do stacji przeładunkowej, gdzie urobek przerzucany był na wagoniki kolejkowe. Dziś zostały jedynie puste miejsca po taśmociągu. Maszyny kopalniane

niegdyś pracujące w wyrobisku obecnie stoją zebrane na parkingu, tworząc tymczasowy skansen. Niegdyś zwarte miejscowości Koźmin i Kwiatków to dziś tylko porozrzucane punktowo zagrody, ułożone wokół odkrywki. Część z zagród jest pusta, właściciele odsprzedali swoje nieruchomości na rzecz kopalni. Przy urwanych drogach stoją pozostałości po przystankach PKS, za którymi urywa się droga. Okoliczny krajobraz to efekt powolnie narastającego kataklizmu urbanistycznego spowodowanego sześćdziesięcioma laty działalności kopalni. Nie sprzyja to pozostawianiu obecnych mieszkańców w swoich domach i stanowczo nie zachęca to nowych osiedleńców czy przedsiębiorców do rozważenia inwestycji.

2.2.6 Potencjał rozwoju obszaru rewitalizacji

Potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji należy upatrywać przede wszystkim w jego mieszkańcach, którzy tworzą kapitał ludzki, a także w rekultywowanych obszarach pokopalnianych, które mogą stanowić nową ścieżkę rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy Brudzew.

Potencjał społeczny

Potencjał społeczny na obszarze rewitalizacji jest reprezentowany przez funkcjonujące na nim i zrzeszające przede wszystkim mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i pozostałych części gminy organizacje pozarządowe, kluby i koła zainteresowań. Najważniejsze z nich to:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Janiszewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Janowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Koźminie,
- Stowarzyszenie "Na Rzecz Rozwoju Gminy Brudzew",
- Koło Gospodyń Wiejskich Janiszew,
- Koło Gospodyń Wiejskich Janów,
- Koło Gospodyń Wiejskich Koźmin.

W obszarze rewitalizacji istnieje potrzeba dalszego rozwoju działalności społecznej skierowanej do lokalnej społeczności, w szczególności do osób starszych. W diagnozie wykazano wysoki odsetek osób starszych zamieszkujących wskazane do rewitalizacji miejscowości. Zidentyfikowano także dużą liczbę dzieci do lat 17 włącznie, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny. Świadczy to o problemach ekonomicznych danych rodzin, a co za tym idzie o zapewnieniu odpowiedniego poziomu opieki i możliwości rozwoju dla dzieci i młodzieży.

W ramach rewitalizacji kluczowa będzie aktywizacja i integracja lokalnej społeczności poprzez odpowiednio ukierunkowane działania miękkie. Dlatego ważne będzie zaangażowanie lokalnie działających kół i organizacji pozarządowych.

Potencjał społeczny jest także reprezentowany poprzez osoby zamieszkujące miejscowości wchodzące w skład obszaru rewitalizacji, tworzące jego kapitał ludzki. W szczególności chodzi tutaj o osoby bezrobotne, czy korzystające z pomocy społecznej, ale także byłych pracowników kopalni. Są to ludzie, którzy stanowią niezagospodarowany i niewykorzystany kapitał. W procesie rewitalizacji kluczowe okażą się działania skierowane na aktywizację zawodową, gospodarczą i społeczną mieszkańców. W parze z działaniami miękkimi będą również sztywne projekty infrastrukturalne i przestrzenno-funkcjonalne, które wzajemnie będą się dopełniały i prowadziły do kompleksowego rozwiązania zbadanych problemów.

Potencjał gospodarczy

Obszar rewitalizacji przez ponad 40 lat był miejscem, gdzie eksploatowano węgiel brunatny. Kopalnia i elektrownia determinowały ścieżkę rozwoju gospodarczego całego regionu tureckiego, w tym Gminy Brudzew i wyznaczonego na jej terenie obszaru rewitalizacji obejmującego miejscowości Głowy, Janów, Janiszew, Kozubów, Koźmin, Kuźnicę Janiszewską i Kwiatków. Duża część mieszkańców obszaru była zatrudniona w górnictwie bądź w usługach towarzyszących z zakresu wsparcia przemysłu wydobywczego. Po zakończeniu działalności kopalni i elektrowni PAK KWB Adamów mieszkańcy obszaru rewitalizacji muszą odnaleźć się nowej rzeczywistości i na nowo pobudzić lokalną przedsiębiorczość. Obszar rewitalizacji, jak i cała Gmina Brudzew wykazuje niski poziom przedsiębiorczości. Na opisywanym obszarze występuje mała liczba podmiotów gospodarczych.

Wyzwaniem w zakresie rozwoju obszaru rewitalizacji będzie zaaktywizowanie mieszkańców pod względem gospodarczym mającym na celu pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości. Pierwsze próby Gmina Brudzew podjęła już na początku 2016 r., ale nie było wymiernych efektów. Dlatego w ramach programu rewitalizacji kluczowa będzie aktywizacja gospodarcza mieszkańców obszaru rewitalizacji, dążąca do zwiększenia liczby podmiotów gospodarczych i powstania nowych miejsc pracy, co przyczyni się także do przeciwdziałania bezrobociu i poprawy sytuacji ekonomicznej lokalnej społeczności.

Ważne jest też obranie odpowiedniego kierunku rozwoju gospodarczego. Ogromną możliwością w tym zakresie będą na nowo zagospodarowane obszary pokopalniane. Pomogą one stworzyć warunki do rozwoju turystyki rekreacyjno-wypoczynkowej, która może w przyszłości stać jedną z wiodących działalności gospodarki dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy Brudzew.

Potencjał gospodarczy dla obszaru rewitalizacji stanowią także lokalne odkrycia archeologiczne w Kwiatkowie. Odpowiednie zagospodarowanie, wykorzystanie i promocja potencjału jako drzemie w unikatowych odkryciach może stworzyć szanse do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości w zakresie usług turystycznych. Sprzyja też temu bardzo dobra lokalizacja obszaru związana z bliskością autostrady A2 i bliskością dwóch dużych ośrodków miejskich, których mieszkańcy mogą się okazać potencjalnymi turystami odwiedzającymi atrakcje obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew.

2.3 Synteza diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji

W celu podsumowania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji posłużono się analizą SWOT, tj. metodą umożliwiającą kompleksową analizę strategiczną sytuacji na danym obszarze, z uwzględnieniem wszystkich istotnych aspektów. Zastosowanie tej metody pozwoliło zrozumieć zidentyfikowane zależności pomiędzy danymi i umożliwiło dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji⁵. Proces definiowania elementów analizy SWOT, jak też identyfikacji problemów i potencjałów na obszarze rewitalizacji przeprowadziła grupa ekspercka, wykorzystując w tym celu również m.in. opinie interesariuszy. Wyniki analiz przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 13. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Lokalizacja w pobliżu ciągów komunikacyjnych o znaczeniu ponadlokalnym (DW 470 oraz autostrada A2); • Cenne odkrycia archeologiczne w obrębach miejscowości Kwiatków i Koźmin, unikatowe na skalę europejską; • Zwodociągowanie obszaru rewitalizacji; • Obecność organizacji pozarządowych na obszarze rewitalizacji; • Obecność infrastruktury na obszarze rewitalizacji, której można nadać nowe funkcje społeczno-gospodarcze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyludnianie się gmin na obszarze rewitalizacji; • Spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym; • Przerwanie układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej w wielu miejscach na obszarze rewitalizacji; • Zwiększenia odległości od podstawowych usług publicznych i kulturalnych na skutek zniszczenia dróg publicznych i zastąpienie ich drogami objazdowymi na obszarze rewitalizacji; • Brak połączeń PKS; • Niski poziom bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów w ruchu drogowym (brak ciągów pieszo-rowerowych); • Brak posterunku policji w gminie; • Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości; • Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru rewitalizacji; • Zaburzenia ukształtowania terenu oraz systemu cieków wodnych spowodowane długoletnią eksploatacją górniczą skutkujące brakiem możliwości ich rolniczego wykorzystania;

⁵ Analiza SWOT – technika analityczna pozwalająca na porządkowaniu danych, dotyczących problemu w czterech kategoriach czynników strategicznych: S (Strengths) – mocne strony, W (Weaknesses) – słabe strony, O (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia.

	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenie powodziowe (niestabilny stan wód rekultywowanych zbiorników, obszary zalewowe rzeki Warty); • Niski poziom skanalizowania, skutkujący zagrożeniami zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb oraz obniżający jakość życia na obszarze rewitalizacji; • Brak sieci gazowej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja koncepcji zagospodarowania terenów pokopalnianych w okolicach Kwiatkowa – szansa na rozwój turystyki; • Realizacja projektu transformacyjnego LIFE AFTER COAL; • Środki unijne z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji; • Rekultywacja zbiorników pokopalnianych – zwiększenie walorów krajobrazowych; • Rosnące zainteresowanie różnymi formami rekreacji i spędzania wolnego czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujący proces depopulacji na obszarze rewitalizacji; • Migracja edukacyjna i zarobkowa młodych ludzi poza teren gminy, bez planów powrotu; • Wysoka inflacja, podwyższone podatki, wyższe ceny skutkujące spadkiem jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Długa procedura opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wpływająca na niebezpieczeństwo dalszego rozwoju chaosu przestrzennego spowodowanego wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy; • Przedłużające się oczekiwanie na środki z Krajowego Planu Odbudowy; • Negatywne konsekwencje dla rozwoju gospodarczego w wyniku przedłużającej się wojny w Ukrainie;

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 14. Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji

Numer problemu	Opis zidentyfikowanych problemów		Opis potencjału umożliwiającego rozwiązanie zidentyfikowanych problemów
P1	Opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych	⇒	Przestrzeń, która może zostać wykorzystana do ożywienia społeczno-gospodarczego
P2	Brak integracji społecznej	⇒	Oferta i potencjał kadrowy GOPS
P3	Zagrożenie wykluczeniem społecznym	⇒	Oferta i potencjał kadrowy GOPS
P4	Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji	⇒	Oferta i działalność placówek edukacyjnych na terenie gminy
P5	Niski poziom aktywności fizycznej mieszkańców	⇒	Obecność obiektów sportowych na terenie gminy
P6	Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców	⇒	Oferta i potencjał kadrowy GOK „Wozownia”
P7	Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców	⇒	Wysoki potencjał terenów atrakcyjnych krajobrazowo oraz przestrzeni publicznej umożliwiającej rozwój oferty czasu wolnego
P8	Zapotrzebowanie na animację lokalną na obszarze rewitalizacji	⇒	Działalność organizacji pozarządowych na terenie gminy
P9	Niski poziom aktywności zawodowej	⇒	Zainteresowanie mieszkańców podniesieniem poziomu umiejętności i kompetencji zawodowych
P10	Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości	⇒	Dziedzictwo historyczne, kulturowe i przyrodnicze, które może służyć do rozwoju usług i handlu
P11	Niska atrakcyjność turystyczna obszaru	⇒	Dziedzictwo historyczne, kulturowe i

	rewitalizacji		przyrodnicze, które może służyć do rozwoju usług i handlu
P12	Niski poziom współpracy między samorządem, a biznesem	⇒	Zainteresowanie rozwijaniem współpracy ze strony samorządu i przedsiębiorców
P13	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców	⇒	Determinacja lokalnego samorządu w poprawie stanu środowiska, jak też w podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców
P14	Zanieczyszczenie powietrza	⇒	Determinacja lokalnego samorządu w poprawie stanu środowiska, jak też w podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców
P15	Wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła	⇒	Determinacja lokalnego samorządu w poprawie stanu środowiska, jak też w podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców
P16	Brak wystarczających środków na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizację budynków	⇒	Zainteresowanie mieszkańców wymianą źródeł ciepła i termomodernizacją budynków
P17	Zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego	⇒	Determinacja lokalnego samorządu w poprawie stanu środowiska, jak też w podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców
P18	Zanieczyszczenie azbestem	⇒	Determinacja lokalnego samorządu w poprawie stanu środowiska, jak też w podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców
P19	Postępująca degradacja terenów pokopalnianych	⇒	Wysoki potencjał przestrzeni publicznej, która może zostać odnowiona i zagospodarowana w sposób przyjazny mieszkańcom
P20	Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców	⇒	Wysoki potencjał przestrzeni publicznej, która może zostać odnowiona i zagospodarowana w sposób przyjazny mieszkańcom
P21	Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców terenów pokopalnianych	⇒	Wysoki poziom akceptacji społecznej dla działań zmierzających do zmiany układu komunikacyjnego oraz dla podejmowania inwestycji związanych z poprawą bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji
P22	Brak kanalizacji sanitarnej	⇒	Wysoki poziom akceptacji społecznej dla działań zmierzających do poprawy warunków i jakości życia na obszarze rewitalizacji
P23	Zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu	⇒	Wysoki poziom akceptacji społecznej dla działań zmierzających do zmiany układu komunikacyjnego oraz dla podejmowania inwestycji związanych z poprawą bezpieczeństwa komunikacyjnego na obszarze rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższego zestawienia, na obszarze rewitalizacji liczba identyfikowanych „słabych” stron zdecydowanie przeważa nad liczbą „mocnych stron”, jednocześnie relatywnie zrównoważona jest liczba zdefiniowanych „szans” i „zagrożeń”. Oznacza to, iż mimo obecnych deficytów, istnieje szereg możliwości wykorzystania pojawiających się szans, a także neutralizacji zdefiniowanych zagrożeń, przynajmniej w zakresie, który zależy od Gminy Brudzew. Program zakłada dążenie do przezwyciężenia zjawisk kryzysowych przy wykorzystaniu dostępnych potencjałów. Bazując na diagnozie obszaru rewitalizacji zidentyfikowano konkretne potrzeby rewitalizacyjne, które zostały ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 15. Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Brudzew

Sfera	Potrzeby
Społeczna	<p>Ożywienie opuszczonych terenów pokopalnianych Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P1. Opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych; - P19. Postępująca degradacja terenów pokopalnianych; - P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców; - P21. Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców terenów pokopalnianych. <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie terenów pokopalnianych; - przebudowa, modernizacja i adaptacja opuszczonych budynków mieszkalnych i gospodarczych na cele społeczno-gospodarcze.
	<p>Wzrost poziomu integracji społecznej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P2. Brak integracji społecznej; - P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym; - P8. Zapotrzebowanie na animację lokalną na obszarze rewitalizacji. <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie centrum aktywności społecznej; - działania animacyjno-edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej; - organizacja spotkań i imprez integracyjnych; - organizacja warsztatów aktywizacji społecznej; - zatrudnienie animatorów lokalnych.
	<p>Zapotrzebowanie na większą różnorodność i dostępność oferty spędzania czasu wolnego, w tym pozwalającej na rozwój umiejętności i kompetencji Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji; - P5. Niski poziom aktywności fizycznej mieszkańców; - P6. Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców; - P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapotrzebowanie na edukację kulturalną; - zwiększeniu poziomu uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w życiu kulturalnym; - podniesienie poziomu czytelnictwa wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji; - zapotrzebowanie na zajęcia sportowe; - zapotrzebowanie na przestrzeń i infrastrukturę służącą aktywnemu spędzaniu czasu wolnego

Gospodarcza	<p>Zwiększenie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P9. Niski poziom aktywności zawodowej - P10. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo zawodowe; - pośrednictwo pracy; - aktywizacja zawodowa, np. staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, doradztwo przy tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej; - szkolenia/warsztaty dla potencjalnych przedsiębiorców i osób, które już prowadzą działalność gospodarczą. <p>Tworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym turystyki Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P11. Niska atrakcyjność turystyczna obszaru rewitalizacji - P12. Niski poziom współpracy między samorządem a biznesem <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój współpracy między samorządem, a biznesem; - usprawnienie działalności biura obsługi inwestora; - poprawa kompetencji i umiejętności pracowników samorządowych współpracujących z przedsiębiorcami; - rozwój infrastruktury i punktów usługowo-handlowych wokół miejsc posiadających potencjał turystyczny.
Przestrzenno-funkcjonalna	<p>Nadanie nowych funkcji terenom pokopalnianym Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P19. Postępująca degradacja terenów pokopalnianych; - P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców. <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie terenów pokopalnianych na obszarze rewitalizacji; - adaptacja, przebudowa i remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji; - budowa skansenu archeologicznego na terenach pokopalnianych, na których dokonano znaczących odkryć archeologicznych; - budowa infrastruktury komunikacyjnej, w tym parkingów obsługujących obszar skansenu; - utworzenie zaplecza gastronomicznego i handlowego przy skansenie archeologicznym.
Techniczna	<p>Wprowadzenie rozwiązań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu mieszkańców obszaru rewitalizacji i poprawie bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P21. Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców terenów pokopalnianych; - P22. Zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu. <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa i modernizacja dróg łączących układ komunikacyjny gminy z terenami pokopalnianymi; - budowa ścieżek rowerowych. <p>Uporządkowanie gospodarki ściekowej Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionym problemem rewitalizacyjnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P23. Brak kanalizacji sanitarnej; <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych.

Środowiskowa	<p>Poprawa stanu środowiska poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, środowiska gruntowo-wodnego i azbestem</p> <p>Potrzeba ta powiązana jest z niżej wymienionymi problemami rewitalizacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P13. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców; - P14. Zanieczyszczenie powietrza; - P15. Wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła; - P16. Brak wystarczających środków na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizację budynków; - P17. Zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego; - P18. Zanieczyszczenie azbestem. <p>Zdefiniowano m.in. szczegółowe potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców; - promocja zachowań proekologicznych; - wymiana nieefektywnych źródeł grzewczych; - termomodernizacja budynków; - instalacja odnawialnych źródeł energii; - budowa kanalizacji sanitarnej; - likwidacja pokryć dachowych zawierających azbest.
--------------	---

Źródło: Opracowanie własne

3 INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

3.1 Uspójniona wizja obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew

Podstawą wizji odnoszącej się do stanu obszaru rewitalizacji w Gminie Brudzew – po przeprowadzeniu na niej interwencji rewitalizacyjnej – jest analiza problemów i potrzeb danego terenu wykonana na etapie diagnozy szczegółowej tego terenu. Obecny obszar rewitalizacji obejmuje teren uznany za zdegradowany także podczas badań diagnostycznych przeprowadzonych w trakcie prac nad wcześniejszym programem rewitalizacji na lata 2016-2020.

Zaplanowany w ramach niniejszego programu proces rewitalizacji dotyczy w zasadniczej mierze tego samego obszaru rewitalizacji, stąd należy go postrzegać jako kontynuację wcześniejszych interwencji. Od początku procesu rewitalizacji w Gminie Brudzew celem działań jest przede wszystkim przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym dotyczącym mieszkańców narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne – przez ich wieloaspektową aktywizację, podnoszenie kapitału społecznego, zwiększanie aktywności gospodarczej. Działania w sferze społecznej wymagały stworzenia lub zmodernizowania odpowiedniej infrastruktury, co częściowo zostało dokonane w ramach GPR 2016-2020. Na obecnym etapie ważna jest kontynuacja działań miękkich, sprofilowanych do zidentyfikowanych grup odbiorców i ich potrzeb. Ważna część wcześniejszych

interwencji została też poświęcona rekultywacji terenów pokopalnianych. Działania te wymagają kontynuacji.

Poniżej zaprezentowano usójnioną, o zintegrowanym i całościowym charakterze, wizję dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Wizja prezentuje stan po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji – po roku 2030, czyli zakończeniu perspektywy obowiązywania GPR.

Dzięki kompleksowej i zintegrowanej interwencji rewitalizacyjnej nastąpi zrównoważony rozwój obszaru rewitalizacji w Gminie Brudzew, który stanie się atrakcyjnym miejscem do mieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej, spędzania wolnego czasu. Zakrojone na dużą skalę działania dopasowane do zindywidualizowanych potrzeb sprawią, że zmniejszy się skala negatywnych zjawisk społecznych, jak i dysproporcja między obszarem rewitalizacji a pozostałą częścią Gminy Brudzew.

Dopasowanie oferty działań pomocowych do zdiagnozowanych potrzeb osób narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne, doprowadzi do ograniczenia problemów społecznych obszaru rewitalizacji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej jej mieszkańców. Z kolei działania o charakterze ogólnoaktywizacyjnym, skierowane do różnych grup wiekowych, w tym szczególnie osób starszych, podniosą kapitał społeczny, poziom zaufania społecznego i wpłyną na wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy lokalne.

Przeprowadzone kompleksowe działania rewitalizacyjne spowodują wzrost przyjezdných odwiedzających Brudzew – obszar rewitalizacji stanie się siłą napędową rozwoju całej gminy. Na ożywionych terenach będzie rozwijała się przedsiębiorczość.

Nadanie nowych funkcji społeczno-gospodarczych terenom pokopalnianym, w oparciu o potencjały obszaru rewitalizacji, przełoży się na rozwój całej gminy, poprawiając jej atrakcyjność turystyczną i osiedleńczą.

Szeroko rozumiana interwencja przestrzenno-funkcjonalna, obejmująca prace modernizacyjne, rewaloryzacyjne, ograniczenie barier przestrzennych poprawi atrakcyjność i dostępność obszaru rewitalizacji, dzięki czemu mieszkańcy będą mogli swobodnie korzystać z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury społecznej, usługowej i handlowej znajdujące się na tym terenie. Obszar rewitalizacji będzie miejscem bezpiecznym i przyjaznym.

3.2 Integracja wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć

Z tak sformułowanej wizji płyną cztery dopełniające się cele, które odnoszą się zarówno do zidentyfikowanych problemów obszaru rewitalizacji, jak i uwzględniają potrzeby jego mieszkańców. Uszczegółowieniem przyjętych celów są wyprowadzone z nich kierunki działań. Siatka celów procesu rewitalizacji i kierunków działań na wyznaczonym obszarze została zaprezentowana poniżej.

Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja

K.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji

K.1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji

K.1.3 Przeciwdziałanie depopulacji na obszarze rewitalizacji

K.1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego

Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

K.2.1 Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji

K.2.2 Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji

Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji

K.3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych

K.3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji

Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji

K.4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu

K.4.2 Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu

K.4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców

Identyfikację wyzwań strategicznych GPR Gminy Brudzew cechuje podejście zintegrowane:

- przyjęte cele i kierunki działań zostały uspołnione z wnioskami płynącymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji; w ramach diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowano – w oparciu o dane zastane oraz opinie mieszkańców i informacje pozyskane od pracowników merytorycznych gminy – problemy występujące na tym terenie, a także obecne tu potencjały

rozwojowe i na ich podstawie sformułowano potrzeby rewitalizacyjne, zapewniając integrację działań rozwojowych, skoncentrowanych na wyprowadzaniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego przy wzmacnianiu jego mocnych stron umożliwiających jego szybszy rozwój;

- zastosowana komplementarność problemowa umożliwiła śledzenie wzajemnych powiązań między negatywnymi zjawiskami obszaru rewitalizacji, analizowanymi w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną, co pozwoliło na zdefiniowanie dopełniających się celów, które oddziałują na zidentyfikowane negatywne zjawiska;
- rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały zintegrowane w ramach GPR; do procesu tworzenia interwencji zostali zaproszeni interesariusze procesu rewitalizacji i partnerzy; interwencja rewitalizacyjna objęła różne sektory gospodarki i rozmaite polityki publiczne, umożliwiając stworzenie interwencji zaproponowanej przez rozmaitych interesariuszy procesu rewitalizacji z wykorzystaniem różnorodnych źródeł finansowania projektów.

Poniżej w syntetyczny sposób przedstawiono powiązania między elementami wizji, odpowiadającej na zidentyfikowane problemy obszaru, a celami rewitalizacyjnymi oraz podporządkowanymi im kierunkami działań i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, które w ramach programu zintegrowanego stanowią główną oś interwencji.

Tabela 16. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji, a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Elementy wizji:		
<i>Dopasowanie oferty działań pomocowych do zdiagnozowanych potrzeb osób narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne, doprowadzi do ograniczenia problemów społecznych obszaru rewitalizacji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej jej mieszkańców. Z kolei działania o charakterze ogólnoaktywizacyjnym, skierowane do różnych grup wiekowych, w tym szczególnie osób starszych, podniosą kapitał społeczny, poziom zaufania społecznego i wpłyną na wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy lokalne.</i>		
Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<ul style="list-style-type: none"> • Opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych • Brak integracji społecznej • Zagrożenie wykluczeniem społecznym • Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji • Niski poziom aktywności fizycznej mieszkańców • Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców • Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> K.1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji K.1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji K.1.3 Przeciwdziałanie depopulacji na obszarze rewitalizacji K.1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego 	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE" • Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA" • Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE" • Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem • Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu • Kultura dla wszystkich.

<ul style="list-style-type: none"> • Zapotrzebowanie na animację lokalną na obszarze rewitalizacji 		<p>Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją. • „Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.
<p>Elementy wizji:</p> <p><i>Przeprowadzone kompleksowe działania rewitalizacyjne spowodują wzrost przyjezdnym odwiedzającym Brudzew – obszar rewitalizacji stanie się siłą napędową rozwoju całej gminy. Na ożywionych terenach będzie rozwijała się przedsiębiorczość.</i></p>		
Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom aktywności zawodowej • Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości • Niska atrakcyjność turystyczna obszaru rewitalizacji • Niski poziom współpracy między samorządem, a biznesem 	<p>K.2.1 Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>K.2.2 Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brudzewski Biznes Klub • Postaw pierwszy krok we własny biznes
<p>Elementy wizji:</p> <p><i>Nadanie nowych funkcji społeczno-gospodarczych terenom pokopalnianym, w oparciu o potencjały obszaru rewitalizacji, przełoży się na rozwój całej gminy, poprawiając jej atrakcyjność turystyczną i osiedleńczą.</i></p>		
Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<ul style="list-style-type: none"> • Postępująca degradacja terenów pokopalnianych • Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców 	<p>K.3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych</p> <p>K.3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • re/KULTYWATOR • Landart- rewitalizacja przez sztukę • Modernizacja świetlic wiejskich • Multimedialne centrum kultury i natury
<p>Elementy wizji:</p> <p><i>Szeroko rozumiana interwencja przestrzenno-funkcjonalna, obejmująca prace modernizacyjne, rewaloryzacyjne, ograniczenie barier przestrzennych poprawi atrakcyjność i dostępność obszaru rewitalizacji, dzięki czemu mieszkańcy będą mogli swobodnie korzystać z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury społecznej, usługowej i handlowej znajdującej się na tym terenie. Obszar rewitalizacji będzie miejscem bezpiecznym i przyjaznym.</i></p>		
Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<ul style="list-style-type: none"> • Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców terenów pokopalnianych • Zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu 	<p>K.4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu</p> <p>K.4.2 Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu</p> <p>K.4.3 Poprawa stanu środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł grzewczych oraz podjęcie działań

<ul style="list-style-type: none"> • Brak kanalizacji sanitarnej • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców • Zanieczyszczenie powietrza • Wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła • Brak wystarczających środków na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizację budynków • Zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego • Zanieczyszczenie azbestem 	<p>oraz świadomości ekologicznej mieszkańców</p>	<p>termomodernizacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych • Ścieżka turystyczno-rowerowa
---	--	--

Źródło: Opracowanie własne

Ujęta w ten sposób wizja stanu obszaru rewitalizacji jest wyzwaniem do realizacji w ramach opracowanego programu rewitalizacji do 2030 r. W przypadku nieosiągnięcia wszystkich założeń, proces rewitalizacji będzie kontynuowany na podstawie uaktualnionej wersji dokumentu.

Podsumowując, przyjęte cele rewitalizacyjne i wynikające z nich kierunki działań, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy, mają charakter zintegrowany, gwarantując całościową i kompleksową interwencję. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą wdrażane na całym obszarze, przyczyniając się do osiągnięcia założonych celów i kierunków. Z dopełniającymi się celami zostały powiązane podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dodatkowo świadcząc o spójnym charakterze interwencji. Cele i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały ze sobą również powiązane za pomocą odpowiednich wskaźników rezultatu i produktu (patrz ROZDZIAŁY: 4 – PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE, 6 – MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, 9 – SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY BRUDZEW). Takie wytyczenie celów GPR wpisuje się w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), pozwalając uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

4 PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

4.1 Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniższy rozdział zawiera zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych do GPR w sposób oddolny, tj. samodzielnie przez poszczególne grupy interesariuszy, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, a także art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa). Opisy projektów zostały opracowane tak, aby były spójne z wymogami art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji:

„zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”,

a także art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy wdrożeniowej:

„strategia IIT określa w szczególności (...) listę projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami”.

Dzięki takiemu podejściu niniejszy GPR spełnia warunki uznania go za strategię IIT, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej.

„strategii IIT można nie sporządzać, w przypadku gdy dla obszaru, o którym mowa w ust. 2, opracowano i uchwalono w szczególności (...) gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2021 poz. 485), o ile zawierają elementy, o których mowa w ust. 8” (art. 36 ust.)”.

Wzajemne powiązania projektów zostały przedstawione w ROZDZIALE 6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, natomiast poniżej opisano sposób wskazania poszczególnych projektów.

Otwarty nabór na propozycje na przedsięwzięcia rewitalizacyjne trwał od 02 do 20 października 2023 r. Skierowany był do interesariuszy procesu rewitalizacji w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (tj. wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców, podmiotów społecznych, liderów społecznych, grup nieformalnych, aktywistów miejskich) oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy

wdrożeniowej (partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska, podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji). Celem przeprowadzonego naboru było zaplanowanie interwencji dla obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew, składającej się z oddolnych inicjatyw interesariuszy procesu rewitalizacji, które umieszczono w wykazie przedsięwzięć podstawowych.

Warunki naboru określały, że zgłaszane projekty i inicjatywy powinny być odpowiadać na problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji, w celu wyprowadzenia go z sytuacji kryzysowej. Wymagano również, by projekty i zgłaszane inicjatywy były realizowane na obszarze rewitalizacji.

Zgłoszone przedsięwzięcia zostały zweryfikowane pod kątem formalnym, tj. położenia w granicach obszaru rewitalizacji (lub uzasadnienia ich realizacji poza tym obszarem), powiązania projektów z celami GPR Gminy Brudzew, wykonalności na warunkach deklarowanych przez podmiot zgłaszający oraz skali wpływu na poprawę jakości życia mieszkańców.

W wyniku przeprowadzonego naboru, w zapisach GPR ujęto 18 przedsięwzięć podstawowych, przeznaczonych do realizacji na obszarze rewitalizacji oraz 3 przedsięwzięcia uzupełniające. Zapisy przedsięwzięć wynikają ze złożonych przez interesariuszy deklaracji.

Wszystkie przedsięwzięcia, które zostały ujęte na liście projektów podstawowych, spełniają warunek poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały opracowane w oparciu o aktualny, faktyczny stan ich przygotowania. W przypadku projektów, które nie posiadały szczegółowej dokumentacji technicznobudowlanej w momencie naboru, ich opisy zostały ujęte w sposób ogólny, z założeniem doprecyzowania na dalszym etapie wdrażania programu. Odpowiedzialność za deklaracje dotyczące sposobu realizacji projektów, zakładanych celów, szacowanej wartości oraz planowanych do wykorzystania źródeł finansowania przypisywana jest każdorazowo podmiotom zgłaszającym.

W zakresie wartości przedsięwzięć oraz form ich finansowania, zapisy nie definiują ostatecznie rodzaju i źródła finansowania, ponieważ będą one precyzowane każdorazowo przez wnioskodawcę na poziomie dokumentacji technicznej oraz analiz finansowych, wykonywanych na potrzeby aplikowania o zewnętrzne granty.

Szczegółowe zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono poniżej.

1. Brudzewski Biznes Klub

Przedsięwzięcie 1	Brudzewski Biznes Klub
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P10. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości P12. Niski poziom współpracy między samorządem, a biznesem
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości 2.1 Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji 2.2 Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji
Zakres zadania	Celem przedsięwzięcia jest poprawa klimatu biznesowego na terenie gminy Brudzew oraz konieczność udoskonalenia komunikacji na płaszczyźnie Inwestor - Samorząd - Instytucje Otoczenia Biznesu. Projekt obejmuje m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie kadry (języki obce, komunikacja biznesowa); • wyposażenie biura obsługi inwestora w środki usprawniające komunikację z potencjalnym inwestorem (sprzęt multimedialny do prezentacji ze stosownym oprogramowaniem na interaktywnych podkładach mapowych); • pylony przydrożne, innowacyjna reklama, spoty telewizyjne/radiowe; • targi, wydarzenia biznesowe (zagraniczne, krajowe, lokalne); • organizacja szkoleń/wsparcia dla lokalnych przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami; • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa współpracy między samorządem, a lokalnym biznesem; • Wzrost poziomu kompetencji pracowników samorządowych; • Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji; • Wzrost poziomu przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba pracowników samorządowych, którzy podnieśli kompetencje (Urząd Gminy); • Liczba przedsiębiorców/osób zamierzających otworzyć działalność gospodarczą, którzy otrzymali wsparcie (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew; Przedsiębiorcy
Okres realizacji	2025-2027
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Kwiatków, Głowy, Janów, Koźmin, Kuźnica Janiszewska, Janiszew, Kozubów)
Wartość	200 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy;

	Fundusze zewnętrzne; Środki prywatne (przedsiębiorcy)
--	--

Źródło: Opracowanie własne.

2. Edukacja kulturalna „MY W TEATRZE”

Przedsięwzięcie 2	Edukacja kulturalna „MY W TEATRZE”
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji 1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego
Zakres zadania	Raz w miesiącu wyjazd do teatru (Kalisz, Poznań, Łódź). W wyjazdach będą uczestniczyli uczniowie klas I-VIII oraz oddziałów przedszkolnych. Projekt będą realizowali nauczyciele.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kompetencji społecznych (kulturowych) u mieszkańców obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów, która uczestniczyła w wydarzeniach kulturalnych (Szkoła Podstawowa w Koźminie)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Szkoła Podstawowa w Koźminie
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Szkoła Podstawowa w Koźminie
Wartość	68 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Środki prywatne (sponsorzy)

Źródło: Opracowanie własne.

3. Międzypokoleniowa integracja „W JEDNOŚCI SIŁA”

Przedsięwzięcie 3	Międzypokoleniowa integracja „W JEDNOŚCI SIŁA”
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P2. Brak integracji społecznej P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji 1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego

Zakres zadania	Prowadzenie warsztatów kulinarnych, plastycznych/dekoracyjnych (1 raz na kwartał); Spotkania z uczniami „Tradycyjne obrzędy”; Wyjazdy integracyjne (1 raz na kwartał).
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Aktywizacja społeczna osób starszych
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców rewitalizacji, uczestniczących w wydarzeniach integrujących (Urząd Gminy); • Liczba zorganizowanych wydarzeń mających na celu integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Koło Gospodyń Wiejskich w Koźminie; Ochotnicza Straż Pożarna w Koźminie; Szkoła Podstawowa w Koźminie
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Koźmin (Szkoła Podstawowa w Koźminie; siedziba Koła Gospodyń Wiejskich w Koźminie; Remiza OSP w Koźminie)
Wartość	38 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Środki prywatne (sponsorzy)

Źródło: Opracowanie własne.

4. Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł grzewczych oraz podjęcie działań termomodernizacyjnych

Przedsięwzięcie 4	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł grzewczych oraz podjęcie działań termomodernizacyjnych
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P14. Zanieczyszczenie powietrza P15. Wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła P16. Brak wystarczających środków na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizację budynków
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji 4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców
Zakres zadania	Zakup i montaż efektywnych źródeł grzewczych (pompy ciepła, gaz, pellet, itp.); Termomodernizacja budynków (ocieplenie, wymiana stolarki); Instalacja odnawialnych źródeł energii (OZE).
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia powietrza; • Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii (OZE);

	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości życia; • Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba budynków poddanych termomodernizacji (Urząd Gminy); • Liczba zainstalowanych OZE (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew; Właściciele nieruchomości
Okres realizacji	2025-2027
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Głowy, Janiszew, Janów, Kozubów, Koźmin, Kuźnica Janiszewska, Kwiatków)
Wartość	5 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne; Środki prywatne (właściciele nieruchomości)

Źródło: Opracowanie własne.

5. re/KULTYWATOR

Przedsięwzięcie 5	re/KULTYWATOR
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P1. Opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych P19. Postępująca degradacja terenów pokopalnianych P21. Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców terenów pokopalnianych
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	<p>Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja</p> <p>1.3 Przeciwdziałanie depopulacji na obszarze rewitalizacji</p> <p>Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych</p> <p>3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji</p> <p>4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu</p>
Zakres zadania	<p>Koncepcja budowy re/KULTYWATORA dotyczy zagospodarowania ponad 30 ha terenów pokopalnianych na obszarze rewitalizacji (miejscowość Kwiatków). Wspomniane obszary przez dziesiątki lat wykorzystywała kopalnia odkrywkowa węgla brunatnego, napędzająca gospodarkę regionu.</p> <p>re/KULTYWATOR jest niepowtarzalną szansą na stworzenie nowego scenariusza rozwoju tej części województwa.</p> <p>Projekt obejmuje budowę nowoczesnego obiektu, tj. Centrum Nauki ENERGIA BRUDZEW, którego ekspozycje stanowić będą czynne modele instalacji OZE (m.in. elektrownia wiatrowa, wodna, farma fotowoltaiczna, geotermia, biogazownia, wodór). To kontynuacja historii regionu w zakresie produkcji energii.</p> <p>Pawilon recepcyjno - ekspozycyjny zaprojektowany został w kształcie bryły węgla z zielonym, dostępnym dachem. Przestrzeń zewnętrzna, to</p>

	<p>obraz transformacji procesów pozyskiwania energii: historia węgla brunatnego w formie kilkumetrowego wyrobiska górniczego oraz przyszłość energii w postaci realnych instalacji OZE.</p> <p>Dodatkowym, równie atrakcyjnym elementem re/KULTYWATORA jest Park Odkryć. W skład tej części kompleksu wchodzi skansen archeologiczny będący rekonstrukcją osady z czasów rzymskich oraz obiekty muzealne - powysiedleńcze eksponujące Las kopalny sprzed 12 000 lat. Obydwa unikatowe na skalę kraju i Europy znaleziska odkryte zostały podczas eksploatacji węgla w miejscowości Kwiatków.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami; • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji; • Rozwój turystyki na obszarze rewitalizacji; • Poprawa jakości życia; • Wzrost poziomu przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji • Rozwój infrastruktury na obszarze rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (źródło: protokoły odbioru robót budowlanych); • Liczba nowo zarejestrowanych działalności na obszarze rewitalizacji (Urząd Gminy); • Wskaźnik mieszkańców obszaru rewitalizacji pozytywnie oceniających zmiany na obszarze rewitalizacji (badanie ankietowe)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew; Inwestor prywatny; Partnerstwo publiczno-prywatne
Okres realizacji	2025-2030
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Kwiatków)
Wartość	80 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne; Środki prywatne (inwestor prywatny)

Źródło: Opracowanie własne.

6. Sport i rekreacja „RUCH TO ZDROWIE”

Przedsięwzięcie 6	Sport i rekreacja „RUCH TO ZDROWIE”
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	<p>P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji</p> <p>P5. Niski poziom aktywności fizycznej mieszkańców</p> <p>P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców</p>

Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji 1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego
Zakres zadania	Projekt zakłada prowadzenie zajęć sportowych (1 raz w tygodniu): <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia tańca sportowego dla uczniów klas IV-VIII; • aerobik - dla dzieci i dorosłych; • organizowanie wyjazdów na basen dla uczniów klas IV–VIII. Projekt będą realizowali nauczyciele (dla uczniów SP w Koźminie) oraz trenerzy ze szkoły tańca.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa kondycji fizycznej mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji;
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów, która wzięła udział w zajęciach sportowych (Szkoła Podstawowa w Koźminie); • Liczba zorganizowanych zajęć sportowych (Szkoła Podstawowa w Koźminie)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Szkoła Podstawowa w Koźminie; Ochotnicza Straż Pożarna w Koźminie
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Szkoła Podstawowa w Koźminie; Remiza OSP w Koźminie; Kryta pływalnia w Turku; Kryta pływalnia w Kole
Wartość	76 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Środki prywatne (sponsorzy)

Źródło: Opracowanie własne.

7. Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych

Przedsięwzięcie 7	Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P17. Zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego P22. Brak kanalizacji sanitarnej
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji 4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców
Zakres zadania	Budowa zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni, zgodnych z przepisami obowiązującego prawa, poprzedzona analizą środowiska gruntowo-wodnego.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> Nie dotyczy
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości życia; Poprawa jakości środowiska; Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego; Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> Powierzchnia obszarów z dostępem do kanalizacji sanitarnej (Urząd Gminy); Liczba powstałych zbiorników bezodpływowych (Urząd Gminy); Liczba powstałych przydomowych oczyszczalni (Urząd Gminy); Liczba zlikwidowanych nieszczelnych lub nielegalnych zbiorników (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew; Właściciele nieruchomości
Okres realizacji	2025-2027
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Głowy, Janiszew, Janów, Kozubów, Koźmin, Kuźnica Janiszewska, Kwiatków)
Wartość	2 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne; Środki prywatne (właściciele nieruchomości)

Źródło: Opracowanie własne.

8. Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem

Przedsięwzięcie 8	Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji P9. Niski poziom aktywności zawodowej P10. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości 2.1 Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji
Zakres zadania	W ramach projektu każdemu z uczestników przedstawiona zostanie konkretna oferta aktywizacji zawodowej (np. staże, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, pomoc merytoryczna, szkolenia, doradztwo przy tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej), którą poprzedzi realizacja pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego. Działania zawarte w projekcie będą stanowić

	kompleksową ofertę wsparcia dla osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, wykluczonych z rynku pracy, nieaktywnych zawodowo, czy dla osób, które chcą podnieść swoje kwalifikacje zawodowe.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Rozwój kompetencji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Aktywizacja i włączenie społeczne osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym; • Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji; • Rozwój umiejętności i kompetencji społecznych osób dorosłych zamieszkujących obszar rewitalizacji; • Poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Dopasowanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji do lokalnego rynku pracy
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy podnieśli kompetencje zawodowe (Urząd Gminy); • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy podnieśli kompetencje społeczne (Urząd Gminy); • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy skorzystali z aktywizacji zawodowej (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Gmina Brudzew; Stowarzyszenie "Na Rzecz Rozwoju Gminy Brudzew"
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (światlice wiejskie na obszarze rewitalizacji)
Wartość	220 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu

Przedsięwzięcie 9	Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P2. Brak integracji społecznej P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji P8. Zapotrzebowanie na animację lokalną na obszarze rewitalizacji

Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji
Zakres zadania	<p>Projekt zakłada przeprowadzenie działań animacyjno-edukacyjnych z zakresu reintegracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekt skierowany jest do osób zagrożonych i wykluczonych społecznie. W ramach projektu przewiduje się następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zatrudnienie animatorów społeczności lokalnej, 2) przeprowadzenie warsztatów aktywizacji społecznej, <p>Animatorzy będą odpowiedzialni za przygotowanie i realizację warsztatów, a także pozostałych działań animacyjno-edukacyjnych. Miejsce prowadzonych zajęć będzie zależać od programu warsztatów ustalonych przez animatorów.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Aktywizacja i włączenie społeczne osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym; • Rozwój umiejętności i kompetencji społecznych osób dorosłych zamieszkujących obszar rewitalizacji • Ograniczenie skali zdiagnozowanych negatywnych zjawisk społecznych, tj. zależność od pomocy społecznej, bezrobocie • Rozwój animacji lokalnej na obszarze rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zatrudnionych animatorów społeczności lokalnej (Urząd Gminy); • Liczba uczestników działań animacyjnych (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Gmina Brudzew; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie; Gminny Ośrodek Kultury "Wozownia" w Kolnicy; Stowarzyszenie "Na Rzecz Rozwoju Gminy Brudzew"
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (światlice wiejskie na obszarze rewitalizacji)
Wartość	170 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.

Przedsięwzięcie 10	Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.
---------------------------	--

Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P6. Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji 1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji 3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji
Zakres zadania	Organizacja 6 spotkań dla dzieci, dorosłych i seniorów z przedstawicielami świata literatury i szeroko pojętej kultury.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kompetencji społecznych (kulturowych) u mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Wzrost poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Aktywizacja społeczna osób starszych; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców, która wzięła udział w wydarzeniach kulturalnych (Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew); • Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych (Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew
Okres realizacji	2024-2025
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (świetlice wiejskie na obszarze rewitalizacji)
Wartość	22 000,00 zł
Finansowanie	Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.

Przedsięwzięcie 11	Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P2. Brak integracji społecznej P6. Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców

Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji 1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji 3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji
Zakres zadania	Projekt zakłada: 1. Utworzenie Mobilnych Punktów Wypożyczeń w świetlicach wiejskich (punkty będą działać przez 2 godziny raz w miesiącu, w poszczególnych miejscowościach); 2. Organizację spotkań i warsztatów dla całych rodzin; 3. Poszerzenie oferty kulturalnej Biblioteki Publicznej Gminy Brudzew
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kompetencji społecznych (kulturowych) u mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Wzrost poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba czytelników na obszarze rewitalizacji (Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew); • Liczba zorganizowanych spotkań mających na celu integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji (Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew
Okres realizacji	2024-2025
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (świetlice wiejskie na obszarze rewitalizacji)
Wartość	20 000,00 zł
Finansowanie	Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

12. „Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.

Przedsięwzięcie 12	„Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P2. Brak integracji społecznej P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji P6. Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców

Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji 1.3 Przeciwdziałanie depopulacji na obszarze rewitalizacji 1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji 3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji
Zakres zadania	Projekt zakłada: 1. Organizację wielopokoleniowych spotkań integracyjnych (m.in. pikniki, imprezy plenerowe, festiwal filmowy) w celu umożliwienia wspólnego spędzania czasu wolnego mieszkańców obszaru rewitalizacji; 2. Organizację czasu wolnego poza miejscem zamieszkania (wyjazdy do kina, muzeum).
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Aktywizacja i włączenie społeczne osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym; • Rozwój umiejętności i kompetencji społecznych osób dorosłych zamieszkujących obszar rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców rewitalizacji, uczestniczących w wydarzeniach integrujących (GOPS); • Liczba zorganizowanych wydarzeń mających na celu integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji (GOPS)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie
Okres realizacji	2024-2025
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (świetlice wiejskie na obszarze rewitalizacji, altany przy placach zabaw na obszarze rewitalizacji)
Wartość	25 000,00 zł
Finansowanie	Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

13. Landart - rewitalizacja przez sztukę

Przedsięwzięcie 13	Landart - rewitalizacja przez sztukę
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P6. Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców P13. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców

Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji 1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji 3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji 4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców
Zakres zadania	Przedsięwzięcie polegać będzie na tworzeniu na terenach pokopalnianych przestrzeni artystycznych przy użyciu materiałów naturalnych, pochodzących z danego miejsca, aby podkreślić znaczenie troski o środowisko naturalne. Efektem przedsięwzięcia będą rzeźby i inne instalacje artystyczne, zaprojektowane tak, aby wtapiały się w otaczającą je przyrodę niosąc zarazem istotny przekaz.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji; • Rozwój turystyki na obszarze rewitalizacji; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Poprawa jakości środowiska; • Poprawa estetyki obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (źródło: protokoły odbioru robót budowlanych); • Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • przedsięwzięcie jest zgodne z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i realizacja projektu nie wymaga zmiany dokumentu
Realizator	Gmina Brudzew
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Wartość	250 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

14. Modernizacja świetlic wiejskich

Przedsięwzięcie 14	Modernizacja świetlic wiejskich
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P2. Brak integracji społecznej P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich

	<p>grup mieszkańców</p> <p>P15. Wysoki udział nieekologicznych źródeł ciepła</p> <p>P16. Brak wystarczających środków na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i termomodernizację budynków</p> <p>P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców</p>
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	<p>Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja</p> <p>1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych</p> <p>3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji</p> <p>4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców</p>
Zakres zadania	<p>Projekt zakłada:</p> <p>1. Kompleksową modernizację świetlic wiejskich w Janowie, Janiszewie, Kozubowie i Koźminie, mającą na celu poprawę ich stanu technicznego</p> <p>2. Doposażenie świetlic wiejskich w nowy sprzęt, który pozwoli na realizację różnorodnych zadań z zakresu aktywizacji mieszkańców.</p> <p>Dane obiekty wymagają wsparcia, tak aby mogły zostać efektywnie wykorzystane do realizacji pozostałych projektów miękkich ujętych w programie, ukierunkowanych na przeciwdziałanie zdiagnozowanym problemom społecznym.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami; • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury na obszarze rewitalizacji; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji • Aktywizacja i włączenie społeczne osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym; • Poprawa estetyki obszaru rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba budynków poddanych termomodernizacji (Urząd Gminy); • Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Janiszew, Janów, Kozubów, Koźmin)
Wartość	500 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy;

	Fundusze zewnętrzne
--	---------------------

Źródło: Opracowanie własne.

15. Multimedialne centrum kultury i natury

Przedsięwzięcie 15	Multimedialne centrum kultury i natury
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	<p>P2. Brak integracji społecznej</p> <p>P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym</p> <p>P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji</p> <p>P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców</p> <p>P13. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców</p> <p>P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców</p>
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	<p>Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja</p> <p>1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji</p> <p>1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>2.2 Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych</p> <p>3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji</p> <p>4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców</p>
Zakres zadania	<p>Projekt zakłada powstanie nowego produktu kulturalnego przyczyniającego się do budowania świadomości i edukacji kulturalnej, zapewniającego wysoką jakość merytoryczną i szeroką gamę oferty kulturalno-edukacyjnej, kierowanej do szerokiego grona odbiorców z uwzględnieniem seniorów i osób niepełnosprawnych. Planowane działanie łączące elementy kulturalne, turystyczne i ekologiczne będzie obejmować:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. warsztaty i zajęcia edukacyjne; 2. edukację kulturalną i ekologiczną; 3. ekspozycje multimedialne (interaktywne projekcje wielkoformatowe i mappingowe, stanowiska zabaw dla dzieci wyposażone w czujniki kinetyczne, multimedialne stanowiska prezentacyjno-informacyjne, interaktywne plakaty, hot-spoty); 4. Prowadzenie kawiarni i miejsc rekreacji tworzących miejsca pracy dla osób z terenów rewitalizowanych. <p>Celem projektu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozszerzanie zakresu i zwiększenie jakości oferty kulturalnej na terenie Gminy Brudzew; - Promocja dziedzictwa kulturowego powiązanego z unikalnym dziedzictwem przyrodniczym i historycznym; - Uatrakcyjnienie oferty programowej GOK Wozownia; - Rozwój gospodarczy regionu poprzez wkład projektu w rozwój turystyki kulturowej na obszarze Gminy Brudzew;

	<ul style="list-style-type: none"> - Promocja kultury oraz popularyzowanie wiedzy na temat ekologii wśród mieszkańców; - Kształtowanie postaw i nabywanie wiedzy z zakresu edukacji ekologiczno-kulturalnej.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami; • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kompetencji społecznych (kulturowych) u mieszkańców obszaru rewitalizacji • Wzrost poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji • Aktywizacja społeczna osób starszych • Rozwój turystyki na obszarze rewitalizacji; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji • Poprawa jakości środowiska • Aktywizacja i włączenie społeczne osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym • Rozwój umiejętności i kompetencji społecznych osób dorosłych zamieszkujących obszar rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy podnieśli kompetencje społeczne (Urząd Gminy); • Liczba dawnych budynków mieszkalnych i gospodarczych, zaadaptowanych na cele społeczno-gospodarcze (Urząd Gminy); • Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji (Urząd Gminy); • Liczba powstałych punktów gastronomicznych, handlowych, turystycznych, usługowych na obszarze rewitalizacji (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gminny Ośrodek Kultury "Wozownia" w Kolnicy
Okres realizacji	2024-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Kwiatków, budynek p. Kuśmirek)
Wartość	2 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

16. Postaw pierwszy krok we własny biznes

Przedsięwzięcie 16	Postaw pierwszy krok we własny biznes
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji P9. Niski poziom aktywności zawodowej

	P10. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości 2.1 Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji 2.2 Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji
Zakres zadania	<p>Projekt dotyczy przeprowadzenia działań szkoleniowo-doradczych polegających na organizacji cyklu szkoleń i warsztatów dla potencjalnych przedsiębiorców, a także osób, które już prowadzą swoją działalność. Projekt jest skierowany do osób przedsiębiorczych zamieszkałych na obszarze rewitalizacji, a także prowadzących bądź planujących prowadzić działalność gospodarczą na tym terenie, w tym osób które straciły pracę w kopalni. W ramach projektu przewiduje się realizację następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenia doradztwa w zakresie założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, - prowadzenia szkoleń i warsztatów z zakresu zakładania własnej działalności gospodarczej.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji • Wzrost poziomu przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji • Rozwój kompetencji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Poprawa sytuacji ekonomicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Dopasowanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszaru rewitalizacji do lokalnego rynku pracy; • Ograniczenie skali zdiagnozowanych negatywnych zjawisk społecznych, tj. zależność od pomocy społecznej, bezrobocie
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorców/osób zamierzających otworzyć działalność gospodarczą, którzy otrzymali wsparcie (Urząd Gminy); • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy podnieśli kompetencje zawodowe (Urząd Gminy); • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy skorzystali z aktywizacji zawodowej (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Gmina Brudzew
Okres realizacji	2024-2025
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Wartość	70 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy;

	Fundusze zewnętrzne
--	---------------------

Źródło: Opracowanie własne.

17. Ścieżka turystyczno-rowerowa

Przedsięwzięcie 17	Ścieżka turystyczno-rowerowa
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	<p>P5. Niski poziom aktywności fizycznej mieszkańców</p> <p>P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców</p> <p>P11. Niska atrakcyjność turystyczna obszaru rewitalizacji</p> <p>P13. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców</p> <p>P21. Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców terenów pokopalnianych</p> <p>P23. Zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu</p>
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	<p>Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja</p> <p>1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji</p> <p>4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu</p> <p>4.2 Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu</p> <p>4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców</p>
Zakres zadania	<p>Przedsięwzięcie polegać będzie na wyznaczeniu - budowie sieci ścieżek rowerowych w oparciu o miejsca atrakcyjne turystycznie, historycznie i przyrodniczo. Na trasie ścieżek planowane są miejsca odpoczynku (altana, ławki, miejsca grillowe), miejsca napraw rowerów, punkty edukacyjne, wypożyczalnia rowerów, punkty widokowe, infrastruktura uzupełniająca np. oświetlenie, oznakowanie, mapa/aplikacja/informator nt. atrakcyjności ścieżki.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami;
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> Zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia powietrza; Poprawa jakości życia; Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji; Rozwój turystyki na obszarze rewitalizacji; Rozwój infrastruktury na obszarze rewitalizacji; Poprawa kondycji fizycznej mieszkańców obszaru rewitalizacji; Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji; Poprawa jakości środowiska; Zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizacji; Wzrost poziomu bezpieczeństwa użytkowników ruchu; Poprawa estetyki obszaru rewitalizacji;
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg na obszarze rewitalizacji (Gmina Brudzew); Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji z ułatwionym

	dostępem do sieci komunikacyjnej (Gmina Brudzew)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Wartość	1 500 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

18. Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcie 18	Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P1. Opuszczenie przez mieszkańców terenów pokopalnianych P19. Postępująca degradacja terenów pokopalnianych P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja 1.3 Przeciwdziałanie depopulacji na obszarze rewitalizacji Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji 3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych 3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji
Zakres zadania	<p>W ramach projektu planowana jest kompleksowa przebudowa, modernizacja i adaptacja opuszczonych budynków mieszkalnych i gospodarczych na cele społeczno-gospodarcze celem ożywienia obszaru rewitalizacji. W budynkach zlokalizowanych na działkach nr 133/2 i 144 KUŚMIEREK (obręb Kwiatków) planuje się zaadaptować poszczególne pomieszczenia na: multimedialne centrum kultury. W budynkach gospodarczych zlokalizowanych na działkach nr 150 i 141 DOMINAK (obręb Kwiatków) planuje się stworzyć salę szkoleniowo konferencyjną z zapleczem kuchennym, salę wystawienniczą. Budynki będą przeznaczone na cele działalności spółdzielni socjalnej, ośrodka kultury nowopowstałych podmiotów ekonomii społecznej. Projekt obejmuje również zagospodarowanie otoczenia obiektów w postaci budowy parkingów, a także przebudowę drogi dojazdowej do danego obszaru, która ma na celu poprawę dostępności do modernizowanych obiektów. Jest to element uzupełniający główne założenia projektu.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami;

Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa dawnych budynków mieszkalnych i gospodarczych i ich adaptacja na cele społeczno-gospodarcze • Stworzenie infrastruktury na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców oraz działania edukacyjne i kulturalne • Wykorzystanie potencjału terenów pokopalnianych • Stworzenie miejsca, które ma ożywić społecznie i gospodarczo obszar pokopalniany • Poprawa stanu technicznego budynków • Poprawa efektywności energetycznej budynków • Poprawa estetyki budynków i zagospodarowanie najbliższego otoczenia • Przywrócenie ładu przestrzennego poprzez trwającą rekultywację terenów pokopalnianych i zagospodarowanie opuszczonych budynków i najbliższego otoczenia
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dawnych budynków mieszkalnych i gospodarczych, zaadaptowanych na cele społeczno-gospodarcze; • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (źródło: protokoły odbioru robót budowlanych); • Liczba budynków poddanych termomodernizacji (Urząd Gminy); • Liczba zainstalowanych OZE (Urząd Gminy);
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; • obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Wartość	5 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

4.2 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W poniższej tabeli zaprezentowano charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji. Projekty te charakteryzują się mniejszym stopniem oddziaływania, jednak ich realizacja jest istotna ze względu na konieczność uzupełnienia interwencji rewitalizacyjnej, tworzonej przez przedsięwzięcia podstawowe. Do procesu rewitalizacji włączono zestaw działań realizowanych wobec obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew, oddziałujących bezpośrednio na cele procesu rewitalizacji. Są one spójne z celami wynikającymi z GPR, a ich realizacja przyczyni się do większego zintegrowania

interwencji rewitalizacyjnej. Poniżej zaprezentowano zestawienie uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

1. Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1	Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	P21. Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców terenów pokopalnianych P23. Zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji 4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu 4.2 Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu
Zakres zadania	W ramach przedsięwzięcia planuje się budowę i modernizację dróg gminnych łączących układ komunikacyjny gminy z terenami pokopalnianymi mającymi za zadanie ułatwić dojazd do głównych dróg mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Budowa i przebudowa dotyczyć będzie łącznie ok. 6 km. dróg w obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcie jest także powiązane z realizacją projektów miękkich, które są realizowane na całym obszarze rewitalizacji. Ulepszona sieć komunikacyjna pozwoli na łatwiejszy dostęp do miejsc realizacji projektów i wpłynie na bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizacji; Poprawa jakości życia; Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej obszaru rewitalizacji; Wzrost poziomu bezpieczeństwa użytkowników ruchu
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg na obszarze rewitalizacji (Gmina Brudzew); Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (źródło: protokoły odbioru robót budowlanych); Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji z ułatwionym dostępem do sieci komunikacyjnej (Gmina Brudzew)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew
Okres realizacji	2024-2027
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Głowy, Janiszew, Janów, Kozubów, Koźmin, Kuźnica Janiszewska, Kwiatków)
Wartość	6 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

2. Budowa skansenu archeologicznego „Kwiatków – Setidava”

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 2	Budowa skansenu archeologicznego „Kwiatków – Setidava”
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	<p>P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców</p> <p>P10. Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>P11. Niska atrakcyjność turystyczna obszaru rewitalizacji</p> <p>P18. Zanieczyszczenie azbestem</p> <p>P19. Postępująca degradacja terenów pokopalnianych</p> <p>P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców</p>
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	<p>Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja</p> <p>1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>2.1 Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>2.2 Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych</p> <p>3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel 4. Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji</p> <p>4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców</p>
Zakres zadania	<p>Przedsięwzięcie dotyczy zagospodarowania terenów pokopalnianych na których dokonano znaczących odkryć archeologicznych. Teren odkryć jest miejscem, które może się stać jedną z największych atrakcji turystycznych regionu i stanowić ważne miejsce, które ożywi gospodarczo obszar rewitalizacji i pozwoli mu się rozwijać w pokopalnianej rzeczywistości. W ramach budowy skansenu planuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowę budynków: wystawowego, magazynowego i socjalnego; 2. Rekonstrukcje zabudowy zarejestrowanej archeologicznie; 3. Utworzenie zaplecza gastronomicznego i handlowego; 4. Budowę infrastruktury komunikacyjnej, w tym parkingów obsługujących obszar skansenu.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie rozwiązań architektonicznych wolnych od barier przy poruszaniu się osób ze szczególnymi potrzebami; • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji; • Rozwój turystyki na obszarze rewitalizacji; • Rozwój infrastruktury na obszarze rewitalizacji; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji • Ograniczenie skali zdiagnozowanych negatywnych zjawisk społecznych, tj. zależność od pomocy społecznej, bezrobocie; • Likwidacja pokryć dachowych zawierających azbest;
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (źródło: protokoły odbioru robót budowlanych); • Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji (Urząd Gminy);

	<ul style="list-style-type: none"> Liczba powstałych punktów gastronomicznych, handlowych, turystycznych, usługowych na obszarze rewitalizacji (Urząd Gminy)
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> przedsięwzięcie jest zgodne ze "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" i jego realizacja nie wymaga zmian w dokumencie; obszar nie jest objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego
Realizator	Gmina Brudzew
Okres realizacji	2025-2026
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji (Kwiatków)
Wartość	2 000 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

3. „Łączenie pokoleń” - integracja społeczności obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 3	„Łączenie pokoleń” - integracja społeczności obszaru rewitalizacji
Zdiagnozowane problemy, na które odpowiada projekt	<p>P2. Brak integracji społecznej</p> <p>P3. Zagrożenie wykluczeniem społecznym</p> <p>P4. Niska jakość kapitału ludzkiego/niski poziom umiejętności i kompetencji</p> <p>P6. Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców</p> <p>P7. Brak zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup mieszkańców</p> <p>P8. Zapotrzebowanie na animację lokalną na obszarze rewitalizacji</p> <p>P20. Brak wykorzystania istniejącej infrastruktury na obszarze rewitalizacji do integracji i aktywizacji mieszkańców</p>
Cele rewitalizacji i kierunki działań realizowane przez przedsięwzięcie	<p>Cel 1. Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja</p> <p>1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji</p> <p>1.3 Przeciwdziałanie depopulacji na obszarze rewitalizacji</p> <p>1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 3. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p> <p>3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji</p>
Zakres zadania	<p>Przedsięwzięcie zakłada realizację zajęć z zakresu integracji wielopokoleniowej społeczności obszaru rewitalizacji. W tym celu zakłada się realizację następujących zadań:</p> <p>1. Organizację imprez, spotkań, integracyjnych, warsztatów, szkoleń i zajęć edukacyjnych;</p> <p>2. Ewentualne zatrudnienie osób prowadzących zajęcia.</p> <p>Zaplanowane działania mają łączyć i integrować lokalną społeczność, co wpływa na pozytywny klimat pozostałych zmian społecznych i włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie. Przedsięwzięcie jest wsparciem dla realizowanych na obszarze rewitalizacji pozostałych projektów miękkich ukierunkowanych na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców.</p>

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie udziału w wydarzeniach osobom ze szczególnymi potrzebami
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Aktywizacja społeczna osób starszych; • Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji; • Aktywizacja i włączenie społeczne osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym; • Rozwój umiejętności i kompetencji społecznych osób dorosłych zamieszkujących obszar rewitalizacji; • Rozwój animacji lokalnej na obszarze rewitalizacji
Wskaźniki i źródło ich pozyskania	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba mieszkańców rewitalizacji, uczestniczących w wydarzeniach integrujących (Urząd Gminy); • Liczba zorganizowanych wydarzeń mających na celu integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji (Urząd Gminy); • Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy podnieśli kompetencje społeczne (Urząd Gminy); • Liczba mieszkańców, która wzięła udział w wydarzeniach kulturalnych (Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew); • Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych (Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew); • Liczba zorganizowanych spotkań mających na celu integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji (Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew);
Zgodność z dokumentami planistycznymi	<ul style="list-style-type: none"> • Nie dotyczy
Realizator	Gmina Brudzew; Gminny Ośrodek Kultury "Wozownia" w Kolnicy; Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Gminy Brudzew”; Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew
Okres realizacji	2024-2025
Lokalizacja	Obszar rewitalizacji
Wartość	100 000,00 zł
Finansowanie	Budżet gminy; Fundusze zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne.

5 SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W GPR założono, że podstawowym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą:

- środki pochodzące z budżetu Gminy Brudzew,
- środki strukturalne Unii Europejskiej, w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW 2021-2027).

Fundusze UE funkcjonują zgodnie z zasadą dodatkowości, co oznacza, że dofinansowanie w ramach polityki spójności UE może stanowić jedynie dodatek do innych środków przeznaczonych na dane przedsięwzięcie. Na etapie opracowywania GPR, w szczególności na etapie naboru otwartego projektów rewitalizacyjnych, kształtowały się dopiero założenia dokumentów programowych związanych z perspektywą finansową UE 2021-2027. Założono więc możliwość weryfikacji zakładanych pierwotnie źródeł finansowania projektów, w ramach cyklicznej oceny aktualności i stopnia realizacji GPR.

Środki na realizację zaplanowanych przedsięwzięć zostaną zabezpieczone w corocznym budżecie Gminy Brudzew oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej – w odniesieniu do przedsięwzięć wieloletnich, zgodnie z wymogami art. 21 ustawy o rewitalizacji:

„Niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy...”

Tabela 17. Szacunkowe ramy finansowe GPR z podziałem na źródła finansowania –podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Nazwa projektu	Realizator	Lata realizacji projektu	Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]			Suma
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE	Pochodzące ze źródeł prywatnych	
1	Brudzewski Biznes Klub	Gmina Brudzew; Przedsiębiorcy;	2025-2027	30 000,00 zł	170 000,00 zł	0,00 zł	200 000,00 zł
2	Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"	Szkoła Podstawowa w Koźminie;	2025-2026	10 200,00 zł	57 800,00 zł	0,00 zł	68 000,00 zł
3	Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"	Koło Gospodyń Wiejskich w Koźminie; Ochotnicza Straż Pożarna w Koźminie; Szkoła Podstawowa w Koźminie;	2025-2026	5 700,00 zł	32 300,00 zł	0,00 zł	38 000,00 zł
4	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł grzewczych oraz podjęcie działań termomodernizacyjnych	Gmina Brudzew; Właściciele nieruchomości	2025-2027	750 000,00 zł	4 250 000,00 zł	0,00 zł	5 000 000,00 zł
5	re/KULTYWATOR	Gmina Brudzew; Inwestor prywatny; Partnerstwo publiczno-prywatne	2025-2030	12 000 000,00 zł	68 000 000,00 zł	0,00 zł	80 000 000,00 zł
6	Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"	Szkoła Podstawowa w Koźminie; Ochotnicza Straż Pożarna w Koźminie	2025-2026	11 400,00 zł	64 600,00 zł	0,00 zł	76 000,00 zł
7	Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych	Gmina Brudzew; Właściciele nieruchomości	2025-2027	300 000,00 zł	1 700 000,00 zł	0,00 zł	2 000 000,00 zł
8	Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem	Gmina Brudzew; Stowarzyszenie "Na Rzecz Rozwoju Gminy Brudzew"	2025-2026	33 000,00 zł	187 000,00 zł	0,00 zł	220 000,00 zł

9	Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	Gmina Brudzew; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie; Gminny Ośrodek Kultury "Wozownia" w Kolnicy; Stowarzyszenie "Na Rzecz Rozwoju Gminy Brudzew"	2025-2026	25 500,00 zł	144 500,00 zł	0,00 zł	170 000,00 zł
10	Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.	Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew	2024-2025	3 300,00 zł	18 700,00 zł	0,00 zł	22 000,00 zł
11	Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.	Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew	2024-2025	3 000,00 zł	17 000,00 zł	0,00 zł	20 000,00 zł
12	„Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie	2024-2025	3 750,00 zł	21 250,00 zł	0,00 zł	25 000,00 zł
13	Landart- rewitalizacja przez sztukę	Gmina Brudzew	2025-2026	37 500,00 zł	212 500,00 zł	0,00 zł	250 000,00 zł
14	Modernizacja świetlic wiejskich	Gmina Brudzew	2025-2026	75 000,00 zł	425 000,00 zł	0,00 zł	500 000,00 zł
15	Multimedialne centrum kultury i natury	Gminny Ośrodek Kultury "Wozownia" w Kolnicy	2024-2026	300 000,00 zł	1 700 000,00 zł	0,00 zł	2 000 000,00 zł
16	Postaw pierwszy krok we własny biznes	Gmina Brudzew	2024-2025	10 500,00 zł	59 500,00 zł	0,00 zł	70 000,00 zł
17	Ścieżka turystyczno- rowerowa	Gmina Brudzew	2025-2026	225 000,00 zł	1 275 000,00 zł	0,00 zł	1 500 000,00 zł
18	Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.	Gmina Brudzew	2025-2026	750 000,00 zł	4 250 000,00 zł	0,00 zł	5 000 000,00 zł
SUMA				14 573 850,00 zł	82 585 150,00 zł	0,00 zł	97 159 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 18. Szacunkowe ramy finansowe GPR z podziałem na źródła finansowania – pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Nazwa projektu	Realizator	Lata realizacji projektu	Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]			Suma
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące z funduszy UE	Pochodzące ze źródeł prywatnych	
1	Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy	Gmina Brudzew	2024-2027	900 000,00 zł	5 100 000,00 zł	0,00 zł	6 000 000,00 zł
2	Budowa skansenu archeologicznego „Kwiatków – Setidava”	Gmina Brudzew	2025-2026	300 000,00 zł	1 700 000,00 zł	0,00 zł	2 000 000,00 zł
3	„Łączenie pokoleń” – integracja społeczności obszaru rewitalizacji	Gmina Brudzew; Gminny Ośrodek Kultury "Wozownia" w Kolnicy; Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Gminy Brudzew”; Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew	2024-2025	15 000,00 zł	85 000,00 zł	0,00 zł	100 000,00 zł
SUMA				1 215 000,00 zł	6 885 000,00 zł	0,00 zł	8 100 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

Powyżej przedstawiono zestawienie szacowanych wartości przedsięwzięć podstawowych i dopuszczalnych ujętych w GPR. Łączna wartość przedsięwzięć objętych zapisami programu wynosi 105 259 000,00 zł, w ramach tej kwoty zakładane do pozyskania dofinansowanie w ramach polityki spójności UE wynosi ponad 89 470 150,00 zł. Możliwość realizacji zaplanowanych przedsięwzięć wymaga zabezpieczania środków publicznych w ramach budżetu Gminy Brudzew w wysokości 15 788 850,00 zł.

6 MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedstawiony w niniejszym rozdziale opis mechanizmów służących integrowaniu działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych spełnienia wymogi ustawy o rewitalizacji (art. 15 ust. 1 pkt 6), a także uwzględnia zalecenia ujęte w Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 opracowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Wytyczne zawarte w tych dokumentach gwarantują zaplanowanie i przeprowadzenie skutecznej interwencji rewitalizacyjnej, wynikającej ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji, które są spójne z wizją stanu obszaru oraz celami rewitalizacyjnymi i podporządkowanymi im kierunkami działań (patrz ROZDZIAŁ 3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ), i która jest realizowana za pomocą przedsięwzięć rewitalizacyjnych (patrz ROZDZIAŁ 4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE). Podejście to świadczy o zintegrowanym charakterze zaplanowanego procesu rewitalizacji, dzięki czemu możliwa jest kompleksowa interwencja, oddziałująca na zidentyfikowane problemy, skoncentrowana terytorialnie, prowadzona za pomocą powiązanych ze sobą przedsięwzięć, wpisujących się w różne cele. Takie zintegrowane, kompleksowe podejście przełoży się na synergię działań i nieprzenoszenie się zjawisk kryzysowych do innych części gminy.

Poniżej omówiono główne cechy rewitalizacji jako procesu, który zgodnie z definicją przyjętą w ustawie o rewitalizacji powinien mieć charakter kompleksowy dzięki realizacji zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji.

Podejście zintegrowane i kompleksowość

GPR Gminy Brudzew zawiera zróżnicowane działania o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym wynikające z przeprowadzonej diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, w tym analizy wyzwań i potencjałów, które go cechują.

Podejście zintegrowane wymaga ścisłej konsolidacji działań planowanych w ramach polityki rewitalizacyjnej. W Gminie Brudzew osiągnięto to przez wypracowanie – w drodze uspołecznionego procesu – katalogu przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Po weryfikacji przez zespół ds. rewitalizacji stały się one częścią projektu zintegrowanego, którego podstawą jest łączenie projektów o charakterze

prospołecznym z projektami infrastrukturalnymi. Zgodnie z tym założeniem działania polepszające stan szeroko rozumianej infrastruktury stanowią zaplecze, warunek do przeprowadzenia interwencji w sferze społecznej. Przedsięwzięcia uzupełniające, służą wzmocnieniu procesu rewitalizacji i przyspieszeniu jego efektów. Zastosowanie podejścia zintegrowanego pozwala zaplanować całościową, spójną interwencję, na którą będą się składać powiązane ze sobą przedsięwzięcia. Zgodnie z intencją interesariuszy procesu i twórców programu powinny one doprowadzić do trwałych zmian na obszarze rewitalizacji.

W przypadku GPR wyzwania strategiczne wyrażone w celach i kierunkach działań mają charakter ogólny i długofalowy zgodnie z szerszą koncepcją działań rewitalizacyjnych wykraczającą poza zakres przedsięwzięć zamieszczonych w programie.

Zaplanowane przedsięwzięcia równoważą się i dopełniają, wykazując kompleksowy charakter – przedsięwzięcia infrastrukturalne są bowiem ściśle powiązane z projektami społecznymi, stanowiąc niezbędną bazę dla działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu i marginalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w programie charakteryzują się więc wielowymiarowymi powiązaniami (patrz tabela poniżej), dzięki czemu po realizacji programu powinno nastąpić połączenie ich efektów i zwiększenie oddziaływania na stan kryzysowy obszaru rewitalizacji. Ta całościowa odpowiedź na zidentyfikowane deficyty obszaru rewitalizacji pozwoli uzyskać efekt synergii – szersze i trwalsze oddziaływanie na zachodzące na obszarze zmiany.

Koncentracja

W rewitalizacji koncentracja oznacza skupienie działań na obszarze rewitalizacji, który w stosunku do reszty gminy cechuje szczególna skala problemów. Jednocześnie ten dysfunkcyjny obszar powinien posiadać istotne znaczenie dla całej gminy, by móc stać się kołem zamachowym dla jej rozwoju. Działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach GPR będą wdrażane przede wszystkim na obszarze rewitalizacji zlokalizowanym na terenach pokopalnianych. Projekty o charakterze rozwojowym są w stanie zainicjować procesy odnowy obszaru rewitalizacji, oddziałując korzystnie na bezpośrednie sąsiedztwo i całą gminę.

Tabela 19. Charakterystyka metodologii komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami i podmiotami je realizującymi

Typ komplementarności	Opis
Przestrzenna	Przedsięwzięcia dotyczą obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia dopełniają się przestrzennie i zapobiegają przenoszeniu problemów na pozostałe obszary i nie będą prowadziły do segregacji i wykluczenia społecznego mieszkańców. Wielkość obszaru pozwoli na uniknięcie rozproszenia podejmowanych działań, dzięki czemu powstanie efekt synergii przedsięwzięć. W ten sposób zostaną ograniczone zadania punktowe.
Problemowa	Zaplanowane przedsięwzięcia odpowiadają na zidentyfikowane w szczegółowej diagnozie problemy w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej i środowiskowej (Tabela „Oddziaływanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery”). Dopełniają się i kompleksowo odpowiadają na problemy na podstawie określonej wizji, misji, celów i kierunków działań. Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań.
Proceduralno-instytucjonalna	Wdrażanie i zarządzanie Programem będzie należało do koordynatora rewitalizacji . Natomiast za przygotowanie i realizację poszczególnych przedsięwzięć odpowiadać będą podmioty realizujące m.in. jednostki miejskie, instytucje kultury, organizacje pozarządowe. Powołany zostanie także Komitet Rewitalizacji , który zgodnie z Ustawą stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą burmistrza. Przedsięwzięcia zostały określone w ramach procesu partycypacji i dialogu społecznego. Realizatorów odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć wskazano w podrozdziale dotyczącym przedsięwzięć rewitalizacyjnych. System zarządzania został szczegółowo opisany w części zarządczej Programu.
Międzyokresowa	Założone do realizacji przedsięwzięcia stanowią ciągłość dotychczasowej polityki rewitalizacyjnej Gminy Brudzew poprzez kontynuację i uzupełnienie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew na lata 2016-2020. W związku z tym zostanie zachowana ciągłość programowa procesu rewitalizacji. Przy wdrażaniu przedsięwzięć wykorzystane zostaną doświadczenia z dotychczas realizowanego programu rewitalizacji oraz działań infrastrukturalnych i społecznych z kolejnych perspektyw unijnych tj. 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020.
Źródła finansowania	Komplementarność zakłada łączenie prywatnych i publicznych źródeł finansowania przy wykorzystaniu środków Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Podmioty zaangażowane w realizację przedsięwzięć zakładają dywersyfikację ich finansowania.

Źródło: Opracowanie własne

Opisane mechanizmy zapewniające wielowymiarową komplementarność przekładają się na kompleksowość i zintegrowany charakter obecnego programu rewitalizacji. Uwzględnia on bowiem aspekty społeczne, a także gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe czy techniczne – związane z obszarem rewitalizacji. Z tego powodu interwencję wynikającą z GPR Gminy Brudzew, złożoną z różnorodnych, wzajemnie dopełniających się, skoncentrowanych przestrzennie projektów, które stanowią kontynuację wcześniejszych działań i będą finansowane z różnych źródeł, należy uznać za całościowy, zintegrowany, spójny proces rewitalizacji, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Zgodnie z założeniem wszystkie przedsięwzięcia podstawowe są wzajemnie powiązane, stanowiąc kompleksową interwencję, która zrealizowana w całości wzmacnia siłę oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć. Poniżej zaprezentowano wzajemne powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i ich powiązanie z przeprowadzonymi wcześniej działaniami, a także ich kompleksowe oddziaływanie na różne sfery kryzysowe.

Jako podstawę uznania powiązań za szczególnie silne przyjęto lokalizację projektów, wychodząc z założenia, że poprawa spójności społecznej poprzez najróżniejsze działania aktywizacyjne i animacyjne nierozzerwalnie łączy się z poprawą środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną bezpośredniego otoczenia. Powiązania przedsięwzięć na poziomie strategicznym – z wyznaczonymi celami i kierunkami działań jako odpowiedź na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji – świadczące o zintegrowanym charakterze interwencji zostały przedstawione w ROZDZIALE 3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ.

Tabela 20. Powiązanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z innymi przedsięwzięciami

Lp.	Przedsięwzięcie podstawowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami	Powiązanie z przedsięwzięciami w ramach GPR 2016-2020
1	Brudzewski Biznes Klub	8. Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem 16. Postaw pierwszy krok we własny biznes	
2	Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"	2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE" 3. Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA" 6. Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE" 9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu 10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją. 11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją. 12. „Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej. 13. Landart- rewitalizacja przez sztukę	
3	Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"	2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE" 6. Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE" 9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu 10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją. 11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją. 12. „Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej. 13. Landart- rewitalizacja przez sztukę	
4	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł grzewczych oraz podjęcie działań termomodernizacyjnych	7. Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych	
5	re/KULTYWATOR	14. Modernizacja świetlic wiejskich 15. Multimedialne centrum kultury i natury 17. Ścieżka turystyczno- rowerowa 18. Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji	
6	Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"	2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE" 3. Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA" 9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	

		<p>10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>12. „Rewitalizacja poprzez integrację”.</p> <p>Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.</p> <p>13. Landart- rewitalizacja przez sztukę</p>	
7	Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych	4. Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł grzewczych oraz podjęcie działań termomodernizacyjnych	
8	Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem	<p>1. Brudzewski Biznes Klub</p> <p>16. Postaw pierwszy krok we własny biznes</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem
9	Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	<p>2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"</p> <p>3. Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"</p> <p>6. Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"</p> <p>10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>12. „Rewitalizacja poprzez integrację”.</p> <p>Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.</p> <p>13. Landart- rewitalizacja przez sztukę</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu
10	Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.	<p>2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"</p> <p>3. Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"</p> <p>6. Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"</p> <p>9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu</p> <p>11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>12. „Rewitalizacja poprzez integrację”.</p> <p>Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.</p> <p>13. Landart- rewitalizacja przez sztukę</p>	
11	Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.	<p>2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"</p> <p>3. Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"</p> <p>6. Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"</p> <p>9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu</p> <p>10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez</p>	

		<p>organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>12. „Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.</p> <p>13. Landart- rewitalizacja przez sztukę</p>	
12	„Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.	<p>2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"</p> <p>3. Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"</p> <p>6. Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"</p> <p>9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu</p> <p>10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>13. Landart- rewitalizacja przez sztukę</p>	<ul style="list-style-type: none"> Trening kompetencji i umiejętności społecznych
13	Landart- rewitalizacja przez sztukę	<p>2. Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"</p> <p>3. Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"</p> <p>6. Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"</p> <p>9. Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu</p> <p>10. Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>11. Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.</p> <p>12. „Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.</p>	
14	Modernizacja świetlic wiejskich	<p>5. re/KULTYWATOR</p> <p>15. Multimedialne centrum kultury i natury</p> <p>17. Ścieżka turystyczno- rowerowa</p> <p>18. Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja świetlic wiejskich
15	Multimedialne centrum kultury i natury	<p>5. re/KULTYWATOR</p> <p>14. Modernizacja świetlic wiejskich</p> <p>17. Ścieżka turystyczno- rowerowa</p> <p>18. Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji</p>	
16	Postaw pierwszy krok we własny biznes	<p>1. Brudzewski Biznes Klub</p> <p>8. Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem</p>	<ul style="list-style-type: none"> Postaw pierwszy krok we własny biznes
17	Ścieżka turystyczno- rowerowa	<p>5. re/KULTYWATOR</p> <p>14. Modernizacja świetlic wiejskich</p> <p>15. Multimedialne centrum kultury i natury</p> <p>18. Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele</p>	

		ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji	
18	Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji	5. re/KULTYWATOR 14. Modernizacja świetlic wiejskich 15. Multimedialne centrum kultury i natury 17. Ścieżka turystyczno-rowerowa	<ul style="list-style-type: none"> Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 21. Powiązanie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z innymi przedsięwzięciami

Lp.	Pozostałe przedsięwzięcia	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami	Powiązanie z przedsięwzięciami w ramach GPR 2016-2020
1	Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy	2. Budowa skansenu archeologicznego „Kwiatków – Setidava” 3. „Łączenie pokoleń” – integracja społeczności obszaru rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy
2	Budowa skansenu archeologicznego „Kwiatków – Setidava”	1. Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy	<ul style="list-style-type: none"> Budowa skansenu archeologicznego „Kwiatków – Setidava”
2	„Łączenie pokoleń” – integracja społeczności obszaru rewitalizacji	1. Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy	<ul style="list-style-type: none"> „Łączenie pokoleń” – integracja społeczności obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 22. Oddziaływanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery

Lp.	Przedsięwzięcie podstawowe	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna, środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna
1	Brudzewski Biznes Klub		X	X
2	Edukacja kulturalna "MY W TEATRZE"	X		
3	Międzypokoleniowa integracja "W JEDNOŚCI SIŁA"	X		
4	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę nieefektywnych źródeł grzewczych oraz podjęcie działań termomodernizacyjnych			X
5	re/KULTYWATOR	X		X
6	Sport i rekreacja "RUCH TO ZDROWIE"	X		
7	Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę przydomowych oczyszczalni oraz zbiorników bezodpływowych			X
8	Aktywizacja i reintegracja osób zagrożonych wykluczeniem	X	X	

9	Animacja lokalna przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu	X		
10	Kultura dla wszystkich. Poprawa dostępu do uczestnictwa w życiu kulturalnym poprzez organizację spotkań autorskich z ludźmi ze świata kultury na terenach objętych rewitalizacją.	X		X
11	Biblioteka terenowa. Animacja czytelnictwa na terenach objętych rewitalizacją.	X		X
12	„Rewitalizacja poprzez integrację”. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności Społecznej.	X		X
13	Landart- rewitalizacja przez sztukę	X		X
14	Modernizacja świetlic wiejskich	X		X
15	Multimedialne centrum kultury i natury	X		X
16	Postaw pierwszy krok we własny biznes	X	X	
17	Ścieżka turystyczno- rowerowa	X	X	X
18	Adaptacja, przebudowa, remont opuszczonych budynków w Kwiatkowie na cele ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.	X		X

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 23. Oddziaływanie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery

Lp.	Pozostałe przedsięwzięcia	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna, środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna
1	Integracja terenów pokopalnianych z układem komunikacyjnym gminy			X
2	Budowa skansenu archeologicznego „Kwiatków – Setidava”	X	X	X
3	„Łączenie pokoleń” – integracja społeczności obszaru rewitalizacji	X		X

Źródło: Opracowanie własne

7 REALIZACJA ZASADY PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTNERSTWA

7.1 Identyfikacja interesariuszy procesu rewitalizacji

Dokumenty prawne i strategiczne dotyczące rewitalizacji podkreślają znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji społecznej w procesie tworzenia, wdrażania i oceny programów rewitalizacji. Rewitalizacja to proces, który ma być prowadzony z udziałem interesariuszy, przede wszystkim mieszkańców, podmiotów samorządowych, pozarządowych, gospodarczych oraz grup nieformalnych. Przepisy ustawowe obligują gminę do realizacji działań rewitalizacyjnych w sposób jawny i

przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy. W myśl art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, działania inicjowane w ramach partycypacji społecznej oraz cały proces z nią związany polega przede wszystkim na:

1. poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy i dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
2. prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu,
3. umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
4. zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
5. wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji,
6. zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Kwestie zaangażowania interesariuszy – podmiotów społeczno-gospodarczych – regulują także zapisy ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), co uwzględniono przy identyfikacji potencjalnych interesariuszy planowanego procesu rewitalizacji.

W GPR przyjęto więc, że zasada partycypacji społecznej będzie towarzyszyć procesowi rewitalizacji na każdym jego etapie – od przygotowania programu, przez wdrażanie działań i ich monitoring, po ocenę całego procesu. Gmina Brudzew, świadoma, że nie sposób przeprowadzić rzetelnej diagnozy prowadzącej do określenia obszarów kryzysowych bez udziału osób, dla których i wśród których ma być prowadzona rewitalizacja, przeprowadziło najpierw analizę działających na obszarze gminy interesariuszy procesu. Identyfikacja uczestników, kreatorów i odbiorców rewitalizacji Gminy Brudzew, odniosła się do każdej ze sfer życia gminy, tj. do sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Ważnym elementem przygotowania gminy do koordynacji i zarządzania procesem rewitalizacji było określenie interesariuszy, którzy będą nie tylko odbiorcami czy uczestnikami działań, ale także ich potencjalnymi realizatorami, przez co będą mieli realny wpływ na osiągnięcie celów rewitalizacji Gminy Brudzew.

W kolejnych podrozdziałach opisano działania związane z realizacją zasady partycypacji społecznej

i partnerstwa na etapie przygotowania, wdrażania i oceny GPR. Analiza grup interesariuszy miała na celu wskazanie aktorów, którzy już na tym wczesnym etapie mogliby włączyć się w tworzenie programu. Analizie poddano przede wszystkim instytucje, organizacje pozarządowe i lokalnych przedsiębiorców.

Bezpośrednimi interesariuszami procesu są bowiem mieszkańcy obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew, do których przede wszystkim są skierowane działania wdrażane przez podmioty sektora publicznego, jak i podmioty społeczne występujące w roli wykonawców powierzonych im do realizacji zadań publicznych. Są to:

- mieszkańcy obszaru zagrożeni wykluczeniem społecznym,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- mieszkańcy gminy inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji w Gminie Brudzew działają (na terenie rewitalizacji oraz w gminie) następujące podmioty świadczące usługi publiczne:

- gminne jednostki organizacyjne, m.in.: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie, Gminne Centrum Usług Wspólnych w Brudzewie, Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew, Gminny Ośrodek Kultury „Wozownia”, Zakład Gospodarki Komunalnej w Brudzewie, Gminne Przedszkole w Brudzewie, Szkoła Podstawowa w Galewie, Szkoła Podstawowa w Koźminie, Szkoła Podstawowa im. Wojciecha z Brudzewa w Brudzewie;
- Rada Gminy Brudzew;
- Starostwo Powiatowe w Turku.

Obszar rewitalizacji, poza interwencją zaplanowaną w GPR, będzie dodatkowo skupiał aktywność wymienionych wyżej podmiotów, realizujących na jego terenie działania statutowe. Na obszarze rewitalizacji dojdzie więc do integracji wielu polityk publicznych oraz procesu odnowy wywołanego wdrażaniem programu, w efekcie czego zwiększy się dostępność usług publicznych, a w ślad za nią aktywność mieszkańców i poziom ich udziału w życiu społecznym.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji w Gminie Brudzew są, działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe. Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno włączyć się w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem. Na terenie Gminy Brudzew zidentyfikowano następujących partnerów i

inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, ochrony przyrody, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne:

- stowarzyszenia, m.in.: Stowarzyszenie „Na rzecz Rozwoju Gminy Brudzew”, Stowarzyszenie Valentinus Galewskiego Wzgórza Przemienienia, Stowarzyszenie "Klub Brudzewianki", Stowarzyszenie „Odnowa i Rozwój Izabelina", Stowarzyszenie „Cichowianki”;
- Ochotnicze Straże Pożarne: Ochotnicza Straż Pożarna w Koźminie, Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Brudzewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Krwonach, Ochotnicza Straż Pożarna w Galewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Chrząblichach, Ochotnicza Straż Pożarna w Brudzynie, Ochotnicza Straż Pożarna w Janowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Janiszewie, Ochotnicza Straż Pożarna w Cichowie
- Inne organizacje pozarządowe, m.in.: Gminny Klub Sportowy "Kasztelania" Brudzew, Towarzystwo Przyjaciół Brudzewa im. Wojciecha z Brudzewa, Fundacja ze Smakiem, Spółdzielnia Socjalna „Powróćisz Tu”.

Ponadto Gmina Brudzew jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych: Stowarzyszenie Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Stowarzyszenie Samorządowe A2 Wielkopolska, Związek Międzygminny "Związek Gmin Powiatu Tureckiego", Turecka Izba Gospodarcza, Wielkopolska Dolina Energii i Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie.

Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej, gospodarczej i technicznej, istotnymi interesariuszami rewitalizacji są zidentyfikowani partnerzy działający na rzecz lokalnej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego. W kontekście gospodarczych zjawisk problemowych ważnym partnerem gminy w prowadzeniu procesu rewitalizacji będą podmioty wspierające rozwój przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji. Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano interesariuszy z szeroko rozumianej branży gospodarczej, w tym partnerów społeczno-gospodarczych, m.in. Turecka Izba Gospodarcza, Cech Rzemiosł Różnych w Turku.

W sferze ochrony przyrody, potencjalnym partnerem procesu rewitalizacji może być Stowarzyszenie „Kołowrotek”, działające na rzeczy ochrony środowiska naturalnego, Powiatowe Pogotowie Ekologiczne w Turku, Referat Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej w Urzędzie Gminy w Brudzewie, Wydział Geodezji i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Turku, Oddział PTTK w Turku oraz Nadleśnictwo Turek.

Ważnymi uczestnikami procesu rewitalizacji będą również organy władzy publicznej, w szczególności członkowie Rady Gminy w Brudzewie.

Do tak zidentyfikowanego kręgu interesariuszy zostały skierowane i będą kierowane działania włączeniowe – zaproszenia do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, naborze kandydatów do Komitetu Rewitalizacji czy konsultacjach społecznych poszczególnych dokumentów.

7.2 Partycypacja społeczna na różnych etapach przygotowania programu

Podczas prac nad przygotowaniem GPR zastosowano różne formy partycypacji społecznej, aby interesariusze w aktywny sposób mogli włączyć się w zaplanowanie procesu rewitalizacji.

Ważnym etapem poprzedzającym uspołecznioną pracę nad GPR były działania prowadzone na etapie diagnozy delimitacyjnej, mającej na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Brudzew. Polegały one na przeprowadzeniu konsultacji społecznych w ramach uzgadniania projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które umożliwiły interesariuszom rewitalizacji wypowiedzenie się na temat granic obszaru. Działania konsultacyjne zrealizowano w trybie przepisów ustawy o rewitalizacji.

Na podstawie art. 6 ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28) Wójt Gminy Brudzew powiadomił o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy w Brudzewie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Zaproszenie do udziału w konsultacjach ww. projektu uchwały wraz ze stosownymi załącznikami umieszczono i dystrybuowano następującymi kanałami informacyjnymi:

- strona internetowa Gminy Brudzew <https://www.brudzew.pl/>
- strona internetowa BIP Gminy Brudzew <https://brudzew.bip.net.pl/>
- siedziba Urzędu Gminy Brudzew, ul. Turkowska 29, 62-720 Brudzew

Konsultacje społeczne ww. projektu uchwały wraz ze stosownymi załącznikami przeprowadzono w następujących formach:

- zbieranie opinii i uwag dostarczonych osobiście w formie papierowej (w siedzibie Urzędu Gminy Brudzew, ul. Turkowska 29, 62-720 Brudzew);

- zbieranie wypełnionych formularzy w formie elektronicznej (pod adresem poczty elektronicznej: jacaszek@brudzew.pl lub za pomocą formularza zamieszczonego na stronie internetowej przy projekcie uchwały),
- zbieranie wypełnionych formularzy drogą korespondencyjną (na adres: Urząd Gminy Brudzew, ul. Turkowska 29, 62-720 Brudzew),
- otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i pozostałymi zainteresowanymi osobami, które odbyły się 25.07.2023 roku o godz. 13.00 w Gminnym Ośrodku Kultury „Wozownia” w Kolnicy;
- zbieranie uwag podczas warsztatów online prowadzonych w aplikacji Google Meet w dniu 07 sierpnia 2023 r. w godzinach od 12:00 do 14:00.

Po zakończeniu konsultacji społecznych sporządzony został „Raport z konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Gminy Brudzew w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”.

Raport został zamieszczony na stronie internetowej <https://www.brudzew.pl/komunikaty/2128-raport-z-konsultacji-spoecznych>

Etap I zakończył się podjęciem uchwały nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew.

Treść uchwały została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego https://edziennik.poznan.uw.gov.pl/WDU_P/2023/8480/akt.pdf

Działania partycypacyjne prowadzono także na etapie przygotowania samego programu rewitalizacji, po podjęciu przez Radę Gminy w Brudzewie Uchwały nr LXXVI/500/2023 z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+, która zainicjowała proces opracowania dokumentu GPR.

Z punktu widzenia gminy jako organizatora i koordynatora procesu rewitalizacji, szczególnie ważną kwestią było właściwe zaplanowanie interwencji rewitalizacyjnych, które powinny odpowiadać na rzeczywiste problemy obszaru, a jednocześnie na potrzeby jego mieszkańców. W tym celu zaplanowano kilka działań mających na celu poznanie opinii mieszkańców i innych interesariuszy procesu na temat zjawisk problemowych i najważniejszych potrzeb rewitalizacyjnych. Do działań tych należało zbieranie opinii od interesariuszy.

Pogłębioną charakterystykę obszaru rewitalizacji wykonano w oparciu o dane ilościowe i jakościowe. Zostały one zebrane na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Brudzew oraz badania ankietowego z mieszkańcami w dniach 5-12.01.2024. Zebrane informacje o przestrzeni obszaru

rewitalizacji i jego mieszkańcach uzupełniono podczas organizowanych spotkań z interesariuszami. Po rozpoczęciu prac nad opracowywaniem Programu, rozpoczęto równolegle zbieranie kart projektów rewitalizacyjnych. W konsekwencji wpłynęło 21 kart projektów od mieszkańców, przedsiębiorców i innych interesariuszy. Wypełnione komputerowo lub drukowanym pismem karty można było składać w terminie od 02 października do 20 października 2023 r. w formie papierowej przesłanej na adres Urzędu Gminy Brudzew, ul. Turkowska 29, 62-720 Brudzew lub złożonej osobiście w Urzędzie Gminy Brudzew; elektronicznej przesłanej za pomocą poczty elektronicznej na adres: jacaszek@brudzew.pl. Zgromadzone karty projektów, a także pomysły mieszkańców przedstawione na spotkaniach i w ankiecie internetowej zostały uwzględnione w Programie, celem stworzenia dokumentu odpowiadającego na realne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Konsultacje społeczne projektu GPR-u zostały przeprowadzone na zasadach określonych w ustawie o rewitalizacji (art. 6 ust. 1, 2 i 3 ustawy). Zgodnie z Obwieszczeniem Wójta Gminy Brudzew z dnia ..., konsultacje społeczne projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+” trwały od ... do ... roku.

Program, który był przedmiotem konsultacji został oparty o Diagnozę obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowiącą podstawę do wyznaczenia obszaru rewitalizacji dla Gminy Brudzew, zgodnie z uchwałą nr LXXI/463/2023 Rady Gminy Brudzew z dnia 8 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew oraz zgodnie z Uchwałą nr LXXVI/500/2023 z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+”.

Podobnie jak na etapie wyznaczania obszaru rewitalizacji, o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz formach, w jakich były prowadzone, powiadomiono interesariuszy z wyprzedzeniem 7 dni przed planowanym rozpoczęciem biegu konsultacji społecznych.

Formami konsultacji społecznych były:

- Zbieranie uwag w postaci papierowej, przesłanej na adres Urzędu Gminy Brudzew, ul. Turkowska 29, 62-720 Brudzew);
- Zbieranie uwag przekazywanych osobiście w Urzędzie Gminy Brudzew;
- Zbieranie uwag w postaci elektronicznej przesyłanych za pomocą poczty elektronicznej lub za pomocą formularza online, zamieszczonego na stronie internetowej
- Spotkanie konsultacyjne w ... dla mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób
- Spotkanie online w aplikacji Google Meet

Informacje o konsultacjach zostały zamieszczone na stronie internetowej gminy i BIP. Konsultacje miały na celu przede wszystkim poznanie opinii mieszkańców odnośnie zaplanowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych. Informacje o przeprowadzonym procesie zostały zawarte w Raporcie z konsultacji projektu GPR.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r o zaopiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji wystąpiono do następujących instytucji:

1. Zarząd właściwy powiatu
2. Zarząd właściwy województwa
3. Właściwy wojewoda
4. Właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa
5. Właściwy komendant Państwowej Straży Pożarnej
6. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny,
7. Właściwa gminna komisja urbanistyczno-architektoniczna
8. Zarząd dróg powiatowych
9. Zarząd dróg wojewódzkich
10. PKP PLK S.A.
11. Właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska
12. Właściwy wojewódzki konserwator zabytków
13. Właściwy dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej
14. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe

Opiniowanie Gminnego Programu Rewitalizacji przez wskazane powyżej instytucje przeprowadzone zostało w terminie ..., zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Wszystkie zgłoszone uwagi przez instytucje opiniujące zostały uwzględnione i opisane w Raporcie z opiniowania projektu GPR.

7.3 Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i oceny realizacji programu

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+, będzie miało w szerokim stopniu charakter partycypacyjny ze względu na fakt, iż część planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowana przez inne podmioty społeczne, które miały możliwość zgłoszenia projektów do GPR. Realizację Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie projektów realizowanych przez Gminę, powierza się Wójtowi Gminy Brudzew, który będzie za pośrednictwem

odpowiednich Referatów koordynował działania w tym zakresie (inwestycje, nieruchomości, ochrona środowiska).

Na każdym z poziomów, w proces wdrażania założeń GPR zaangażowane będą ponadto następujące podmioty:

- Pełnomocnik Wójta ds. rewitalizacji
- Interesariusze procesu rewitalizacji, wśród których znajdują się m.in. podmioty tj.:
 - mieszkańcy obszaru rewitalizacji i całej gminy,
 - przedsiębiorcy,
 - instytucje kulturowe i edukacyjne,
 - organizacje pozarządowe,
 - media lokalne.

Wskazane powyżej podmioty w ramach procesu wdrażania i monitorowania GPR pełnić będą następujące, odnoszące się do poszczególnych poziomów zarządzania dokumentem, funkcje:

- przekazywać informacje nt. realizowanych zadań wpisujących się w założenia GPR oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników dla Programu;
- zgłaszać wnioski dotyczące zmian w GPR;
- zgłaszać propozycje projektów rewitalizacyjnych;
- aktywnie, zgodnie z posiadanymi kompetencjami włączać się w realizację zadań wpisujących się w GPR;
- zgłaszać Pełnomocnikowi ds. Rewitalizacji pojawienie się trudności lub dodatkowych potrzeb związanych z wdrażanymi zadaniami uwzględnionymi w GPR.

Włączanie mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces wdrażania GPR będzie zapewnione poprzez:

- realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez sektor społeczny i/lub prywatny,
- funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji o reprezentatywnym składzie, który będzie organizacyjnym łącznikiem między organami Gminy, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji,
- organizację konsultacji społecznych w ważnych kwestiach dotyczących wdrażania GPR (np. w sytuacji aktualizacji/modyfikacji programu),
- wsparcie zawiązywania partnerstwa projektowego integrującego sektory,

- prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej promującej potencjalne źródła finansowania rewitalizacji oraz efektów podejmowanych działań rewitalizacyjnych,
- aktywizację sektora społecznego poprzez ujęcie rewitalizacji w rocznych programach współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna podczas wdrażania programu będzie również polegać na działaniach monitoringowych oraz ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Proces ten polega na agregowaniu i analizowaniu informacji dotyczących postępu rzeczowego i finansowego w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz na ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Na tym etapie partycypacja polegać będzie na udziale realizatorów przedsięwzięć w tworzeniu zapisów raportów z oceny stopnia realizacji przedsięwzięć i celów GPR oraz na ich opiniowaniu (Komitet Rewitalizacji), a także na formułowaniu ocen dla całości procesu.

We wdrażaniu programu uczestniczyć będzie aktywnie Komitet Rewitalizacji, będący najwyższą formą włączenia społecznego w proces rewitalizacji. Komitet będzie angażować w ważnych sprawach związanych z procesem kluczowych przedstawicieli lokalnej społeczności, zgodnie z wymogami art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji. Projekt uchwały w sprawie zasad działania Komitetu Rewitalizacji uwzględnia wypracowane w GPR zasady zarządzania interwencją i rezultaty prowadzonego procesu partycypacyjnego, towarzyszącego działaniom związanym z opracowaniem programu.

7.4 Opis włączenia partnerów społeczno-gospodarczych zgodnie z art. 36 ustawy wdrożeniowej

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za Inny Instrument Terytorialny (ITT), dzięki czemu gmina po spełnieniu wymogów dotyczących IIT może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027. Wymogi ustawy o rewitalizacji i Zasad realizacji IIT, a także regulacje ustawy wdrożeniowej w art. 36, pokrywają się ze sobą, wyjątkiem jest nieco inaczej sformułowany katalog interesariuszy. W ustawie o rewitalizacji katalog interesariuszy wskazany został w art. 2 ust. 2. W ustawie wdrożeniowej (art. 36 ust. 8 pkt 4) mowa jest o partnerach społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotach reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotach działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotach odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób

niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT. W związku z tym, przystępując do prac nad procesem rewitalizacji, Gmina Brudzew przy okazji identyfikacji interesariuszy rewitalizacji wzięła pod uwagę także wymogi wynikające z ustawy wdrożeniowej.

W toku analizy, za partnerów społecznych realizujących działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, uznano przede wszystkim następujące organizacje pozarządowe:

- Fundacja ze Smakiem w Brudzewie;
- Regionalne Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w. Turku;
- Polski Związek Niewidomych – Koło w Turku;
- Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Osobom Chorym Psychiczenie w Koninie;
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Koninie;
- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego – Oddział w Koninie,
- Polski Związek Głuchych – Oddział Wielkopolski;

Za szczególnie ważnych partnerów rewitalizacji, uznano podmioty, w tym organizacje pozarządowe, reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, m.in.:

- Radę Gminy Brudzew;
- Gminą Radę Kół Gospodyń Wiejskich;
- Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Brudzew;
- Klub Seniora w Brudzewie.

Zidentyfikowano również podmioty realizujące zadania z zakresu ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego, w tym: Referat Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej w Urzędzie Gminy w Brudzewie i Wydział Geodezji i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Turku.

Ustalono także potencjalnych partnerów gospodarczych działających na rzecz lokalnej gospodarki, wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji. Do takich partnerów zaliczono m.in.: Turecką Izbę Gospodarczą i Cech Rzemiosł Różnych w Turku.

Zidentyfikowani partnerzy społeczno-gospodarczy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie lub realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne zostali zaproszeni do prac nad programem rewitalizacji. Aktywne uczestnictwo we

współtworzeniu procesu rewitalizacji zapewnił przede wszystkim udział w niżej wymienionych formach partycypacji społecznej:

- otwartym naborze na przedsięwzięcia rewitalizacyjne;
- pracach Komitetu Rewitalizacji;
- konsultacjach społecznych dotyczących opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ oraz projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- działaniach partycypacyjnych.

Ważnymi partnerami biorącym udział we wdrażaniu programu są podmioty społeczne, które zgłosiły swój projekt w otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym Stowarzyszenie „Na rzecz Rozwoju Gminy Brudzew”.

W celu pełnego włączenia partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów wskazanych w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, skład Komitetu Rewitalizacji zostanie ustalony z ich uwzględnieniem, dzięki czemu, oprócz innych interesariuszy procesu rewitalizacji, będą oni mieć także wpływ na sposób wdrażania, monitorowanie i ocenę prowadzonej interwencji. W tym celu w zasadach dotyczących składu komitetu zostaną zabezpieczone miejsca dla przedstawicieli podmiotów wymienionych m.in. w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej, tym samym zapewniając udział w procesie przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Brudzew, organizacji zrzeszających pracodawców, izb gospodarczych i instytucji z otoczenia biznesu, a także przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, prac podstawowych, równości płci, szans i niedyskryminacji. Za przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, oprócz wymienionych kategorii partnerów, można uznać innych członków komitetu, do których należą m.in. przedstawiciele organów doradczych i konsultacyjnych Wójta Gminy Brudzew.

Opisane w podrozdziale włączenie społeczne wyżej wymienionych partnerów w proces rewitalizacji Gminy Brudzew spełnia wymogi ustawy wdrożeniowej, sprawiając że GPR można uznać za Inny Instrument Terytorialny zgodnie z regulacjami ustawy wdrożeniowej i Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

8 ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI

8.1 Opis struktury zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ wymaga odpowiedniego systemu zarządzania, ze względu na swoją złożoność. Konieczne jest odpowiednie przygotowanie informacyjne i aktywna partycypacja wszystkich interesariuszy rewitalizacji. GPR jest narzędziem niezbędnym do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji. Jednak, żeby jego realizacja przyniosła oczekiwane efekty potrzebne jest sukcesywne wdrażanie wyznaczonych przedsięwzięć i stały monitoring i ocena. Właściwa realizacja GPR wymaga współpracy wielu instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, inwestorów oraz mieszkańców Gminy Brudzew.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny jest Wójt Gminy Brudzew. Organem wspomagającym Wójta i odpowiedzialnym za wdrażanie i realizację GPR będzie Zespół ds. rewitalizacji powołany przez Wójta. Zespół ds. rewitalizacji będzie funkcjonował w strukturze Urzędu Gminy w Brudzewie i tam również będzie jego siedziba. W skład Zespołu wejdą pracownicy Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy. We wdrażaniu GPR uczestniczyć będzie Komitet Rewitalizacji. Za organizację wspólnych prac Zespołu i Komitetu będzie odpowiedzialny Wójt Gminy Brudzew. Za obsługę administracyjną prac Zespołu i Komitetu odpowiada Urząd Gminy w Brudzewie.

Zespół będzie aktywnie współpracował ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji i będzie odpowiedzialny za:

- koordynację wdrażania GPR;
- aktualizacje założeń programu (zmiany granic obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, weryfikacji efektywności prowadzonych działań),
- aktualizacje danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie;
- organizację systemu monitoringu i oceny GPR;
- współpracę z partnerami społecznymi;
- opracowywanie raportów z realizacji GPR i przedstawienie ich opinii publicznej;
- promocję projektów rewitalizacyjnych (działania marketingowe mające na celu pozyskanie inwestorów, włączenie w proces rewitalizacji społeczności lokalnej);
- rozpatrywanie uwag zgłoszonych przez interesariuszy w trakcie wdrażania programu.

Art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność tworzenia warunków do wypowiedzania się przez interesariuszy nie tylko w czasie przygotowania, ale prowadzenia i oceny rewitalizacji, co oznacza w zasadzie potrzebę włączenia partnerów społeczno-gospodarczych w etap zarządzania GPR.

Na etapie realizacji programu rewitalizacji włączenie społeczne w zarządzanie, wdrażanie i ocenę programu jest realizowane z udziałem Komitetu Rewitalizacji, który zostanie powołany w Gminie Brudzew na zasadach przewidzianych w art. 7 ustawy o rewitalizacji. W składzie komitetu znajdą się interesariusze wymienieni zarówno w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, jak i interesariusze, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

Komitet będzie stanowił platformę do dialogu przedstawicieli gminy oraz zewnętrznych interesariuszy procesu. Zasady działania komitetu, jak również zasady wyboru jego składu, zostaną określone w odrębnej uchwale Rady Gminy w Brudzewie, po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Kandydaci na członków Komitetu Rewitalizacji Gminy Brudzew będą zgłaszać swoje aplikacje samodzielnie w procesie otwartego naboru. Po weryfikacji warunków wynikających z naboru powstanie lista członków, którzy zostaną powołani do składu komitetu na mocy właściwego zarządzenia Wójta Gminy Brudzew. Z komitetem będzie współpracować zespół ds. rewitalizacji, który będzie mu przedkładał do zaopiniowania dokumenty wytwarzane w procesie wdrażania GPR Gminy Brudzew.

Przedstawiony system zarządzania umożliwi sprawne wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+, z uwzględnieniem obowiązkowej partycypacji społecznej, a także konieczności włączenia interesariuszy, o których mowa w zapisach art. 36 ustawy wdrożeniowej, jak i art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Koszty zarządzania realizację Gminnego Programu Rewitalizacji

Art. 15 ust. 1. pkt 8 ustawy o rewitalizacji zakłada, iż w dokumencie należy również ujawnić koszty zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji.

Zespół ds. rewitalizacji będzie działał w strukturze Urzędu Gminy Brudzew i bezpośrednio podlegał Wójtowi Gminy Brudzew. Zespół ds. rewitalizacji realizuje zadania związane z wdrażaniem, monitoringiem i oceną Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych, dlatego nie określa się kosztów zarządzania programem rewitalizacji.

W przypadku Komitetu Rewitalizacji stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zostaną określone w drodze uchwały Rady Gminy Brudzew, poprzedzonej konsultacjami społecznymi. W zasadach tych znajdzie się zapis ujmujący, że uczestnictwo w Komitecie ma charakter społeczny tym samym za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie przysługuje wynagrodzenie.

Zadania niezbędne do wdrażania dokumentu wykonywane będą w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych Gminy Brudzew, dlatego nie określono dodatkowych kosztów ich realizacji. W ramach swoich kompetencji każda z komórek Urzędu i/lub jednostek organizacyjnych Gminy będzie wdrażała te działania, dostosowując w sposób elastyczny swoje zasoby osobowe do określonych aktualnie potrzeb.

Identyfikacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR umożliwia pozyskiwanie dofinansowania zewnętrznego na ich realizację. W związku z tym, kluczowym obowiązkiem realizatorów działań będzie zabieganie o pozyskanie takiego dofinansowania na poszczególne projekty, w celu zwiększenia efektywności finansowania całego procesu rewitalizacji.

Za przygotowanie wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć, których beneficjentem będzie Gmina Brudzew, będą odpowiadać pracownicy Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji. Za ich realizację będą natomiast odpowiedzialni kierownicy referatów lub kierownicy jednostek organizacyjnych urzędu, właściwi do spraw wdrażania zadań własnych gminy wobec obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew.

Finansowanie projektów gminnych, stanowiących przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zostanie zabezpieczone w wieloletniej prognozie finansowej, na zasadach przewidzianych w art. 21 ustawy o rewitalizacji.

8.2 Ramowy harmonogram działań Gminnego Programu Rewitalizacji

Ramowy harmonogram okresu realizacji Programu określony został do 2030 r. Program będzie corocznie monitorowany i systematycznie oceniany, nie rzadziej jednak niż raz na 3 lata. Zakłada się przeprowadzenie oceny Programu w latach 2025, 2027 i 2029. Ocena sporządzona przez Wójta Gminy Brudzew podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej. Po dokonaniu oceny następuje kontynuacja Programu w niezmienionej wersji lub jego aktualizacja. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji Programu, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Gminy uchyla uchwałę w sprawie

Programu w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta. Za monitorowanie efektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również okresową ocenę aktualności Programu odpowiada Pełnomocnik Wójta ds. rewitalizacji.

Tabela 24. Ramowy harmonogram realizacji Programu

Okresy funkcjonalności Gminnego Programu Rewitalizacji		
2024-2026	2027-2029	2030
<ul style="list-style-type: none"> • Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji • Powołanie Komitetu Rewitalizacji • Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych • Monitoring i ocena postępów w roku 2025 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych • Monitoring i ocena postępów w roku 2027 • Monitoring i ewaluacja postępów w roku 2029 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych • Monitoring i ewaluacja Programu oraz ewentualne przystąpienie do opracowania kolejnego dokumentu dot. Rewitalizacji Gminy Brudzew

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z zapisami Ustawy, w przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonej oceny realizacji GPR, że Program wymaga zmiany, wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię Komitetu Rewitalizacji. Zmiana Programu następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

Zmiana Programu nie wymaga pozyskiwania opinii uprawnionych organów oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych w następujących przypadkach:

- Zmiana nie dotyczy przedsięwzięć zawartych w Programie na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a Ustawy. Chodzi o przedsięwzięcia zawarte na liście podstawowych przedsięwzięć, w odniesieniu do których Program określa szczegóły realizacji;
- Zmiana nie wymaga zmiany uchwały w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji – nie dotyczy zatem m.in. zmiany obszaru rewitalizacji.

9 SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

9.1 Metodyka monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji w art. 22 ust. 1 wskazuje na konieczność poddawania gminnego programu rewitalizacji kontroli w zakresie oceny aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny wskazanym w tym dokumencie. W przypadku stwierdzenia, że GPR jest nieaktualny, wójt występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę. Natomiast w przypadku potwierdzenia (w ramach oceny) osiągnięcia celów strategicznych procesu, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji, kończąc realizację całego procesu. Zgodnie z Art. 22 ust. 4 „W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta”.

Monitorowanie gminnego programu rewitalizacji należy do działań obowiązkowych, obejmujących nie tylko analizę postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ale także ocenę ich wpływu na otoczenie, czyli na stopień rozwoju (poziom degradacji) obszaru rewitalizacji. Monitorowanie powinno umożliwić podjęcie decyzji o zakończeniu procesu w sytuacji poprawy kluczowych wskaźników degradacji obszaru rewitalizacji lub o potrzebie jego kontynuacji, jeśli oczekiwane zmiany nie zachodzą we właściwym czasie.

W związku z powyższym proces monitorowania GPR Gminy Brudzew wymaga dwustopniowej kontroli:

- oceny stopnia realizacji celów GPR za pomocą stanu zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych – realizowanej raz do roku,
- oceny stopnia realizacji celów GPR za pomocą informacji o stanie zjawisk kryzysowych występujących na obszarze rewitalizacji – realizowanej raz na 3 lata, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Ustalanie zawartości raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR Gminy Brudzew będzie odbywać się w sposób uspołeczniony, poprzez włączenie do opiniowania Komitetu Rewitalizacji. Komitet zajmie stanowisko w odniesieniu do wyników monitorowania zarówno na zasadach

formalnych, wynikających z wymogów art. 22 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, jak również sformułuje własną ocenę jakościową procesu rewitalizacji.

Ocena procesu rewitalizacji z perspektywy członków Komitetu dotyczyć opierać się będzie na analizie następujących zagadnień, zgodnie z proponowaną skalą punktacji:

1. Ocena tempa realizacji procesu rewitalizacji (0 – słabe, 1 – dostateczne, 2 – właściwe);
2. Ocena stopnia zadowolenia mieszkańców z efektów procesu (0 – słabo, 1 – dostatecznie, 2 – dobrze);
3. Ocena zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji (0 - niewidoczne, 1 – mało widoczne, 2 – wystarczająco widoczne);
4. Ocena stopnia rozpoznawalności procesu rewitalizacji wśród mieszkańców Gminy Brudzew (0 – brak rozpoznawalności, 1 – słaba rozpoznawalność, 2 – dobra rozpoznawalność);
5. Ocena zaangażowania mieszkańców w proces rewitalizacji Gminy Brudzew (0 – brak, 1 – dostateczne, 2 – dobre).

Suma punktów, będących odpowiedziami na poszczególne pytania, umożliwi dokonanie oceny jakościowej procesu rewitalizacji. Ocena powyżej 5 punktów (na 10 możliwych) będzie uznawana za pozytywną w odniesieniu do całości procesu, a poniżej 5 punktów - za negatywną, wymagającą działań korygujących.

Dzięki takiemu podejściu interesariusze procesu uzyskają realną możliwość wypowiedzenia się w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji, na co wskazują wymogi art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy. Ocena jakościowa dokonywana przez komitet umożliwi dodatkowo pozyskanie przez władze Gminy Brudzew informacji na temat społecznego odbioru wdrażanej interwencji. W raporcie z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR Gminy Brudzew zostaną uwzględnione wnioski z oceny jakościowej procesu, które pozwolą uruchomić ewentualne działania naprawcze w kolejnym okresie prowadzenia działań. Za gromadzenie danych na potrzeby monitoringu GPR odpowiedzialni będą pracownicy właściwych referatów i jednostek organizacyjnych urzędu, realizujący poszczególne zadania wynikające z programu. Za opracowanie cyklicznych raportów z monitorowania odpowiedzialny będzie Referat Planowania Przestrzennego i Inwestycji, który w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy w Brudzewie jest odpowiedzialny za zarządzanie projektami współfinansowanymi ze środków UE, w tym za koordynację realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych kierowanych do dofinansowania FEW 2021-2027.

9.2 Monitorowanie postępu w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Monitoring przedsięwzięć polega na ocenie stanu ich zaawansowania, a także kontroli efektów ich wdrażania. Przewiduje się opracowywanie corocznych raportów z postępów w realizacji projektów, tworzonych na podstawie informacji o stanie faktycznym wszystkich zadań wynikających z GPR. W tym celu zbierane będą szczegółowe informacje dotyczące realizowanych przedsięwzięć za pomocą formularzy wypełnianych przez ich realizatorów.

Pracownicy Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji Urzędu Gminy w Brudzewie zbierać będą corocznie informacje o postępach w realizacji poszczególnych zadań, z udziałem poniższego formularza. W ramach monitoringu projektów będą przeprowadzane następujące czynności:

1. Kierownik wydziału merytorycznego lub jednostki organizacyjnej Urzędu Gminy w Brudzewie, odpowiedzialny za realizację projektu wynikającego z GPR, wypełnia formularz do monitorowania projektu – w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku objętym sprawozdaniem.
2. Pracownicy Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji Urzędu Gminy w Brudzewie sprawdzają wypełnione formularze pod względem kompletności (w sytuacji stwierdzenia uchybień formularze są odsyłane do właściwej komórki organizacyjnej do uzupełnień i poprawek). Poprawnie wypełnione karty zostają skompletowane i poddane analizie, a w dalszej kolejności na ich podstawie jest przygotowywany zbiorczy raport z monitorowania projektów – w terminie do 30 maja każdego roku.
3. Projekt raportu z monitorowania projektów jest przekazywany do zaopiniowania Zespołowi ds. rewitalizacji oraz Komitetowi Rewitalizacji. Uzyskiwanie opinii następuje w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.
4. Wójt Gminy Brudzew zatwierdza raport z monitorowania projektów, który zostaje opublikowany w BIP – w terminie do dnia 30 września każdego roku.

Tabela 25. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia

Formularz monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR Gminy Brudzew 2023+ za okres od 01.01..... r. do 31.12..... r.		
Numer projektu w GPR	Nazwa projektu	Podmiot realizujący
Opis stanu realizacji projektu		
Status projektu	- zakończony * - w trakcie realizacji * - nierozpoczęty * - rezygnacja z realizacji *	
	Zaplanowano w GPR	Zrealizowano
Wartość projektu w zł		
Okres realizacji projektu		
Wartość wskaźnika produktu		
Wartość wskaźnika rezultatu		
Zrealizowany zakres rzeczowy w okresie sprawozdawczym		
Opis działań zaplanowanych na kolejny rok		
Opis zaistniałych zmian w odniesieniu do założeń GPR		
Data wypełnienia	Osoba wypełniająca kartę z ramienia realizatora projektu (podpis i pieczęć)	
* niepotrzebne skreślić		

Źródło: Opracowanie własne

Narzędziem do śledzenia postępów we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR są wskaźniki monitorowania. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały określone w opisach poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Do monitorowania całościowych postępów w realizacji przedsięwzięć wybrano zaś najbardziej typowe wskaźniki powiązane ze specyfiką i charakterem powiązanych z nimi celów. Należy zwrócić uwagę, że wybór wskaźników monitorowania ma służyć ocenie realizacji celów strategicznych programu, a nie produktów poszczególnych projektów. Wynika to z postrzegania interwencji rewitalizacyjnej jako procesu całościowego, który nie jest sumą realizowanych projektów, a ma na celu osiągnięcie zmiany we wskazanych sferach, poddawanych rewitalizacji.

Tabela 26. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR 2023+ (dla cyklu rocznego)

Wskaźnik/miernik	Rodzaj wskaźnika/jednostka miary	Poziom w roku bazowym (2024)	Poziom w roku docelowym (2030)
CEL STRATEGICZNY 1: Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja			
Liczba przedsięwzięć	szt.	17 (zaplanowanych)	17 (zrealizowanych)
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji objętych wsparciem	produktu os.	0	500
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	produktu os.	0	10
Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach integrujących i aktywizujących	rezultatu os.	0	250
Liczba zrealizowanych wydarzeń mających na celu integrację i aktywizację mieszkańców	rezultatu szt.	0	10
CEL STRATEGICZNY 2: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości			
Liczba przedsięwzięć	szt.	5 (zaplanowanych)	5 (zrealizowanych)
Liczba osób objętych wsparciem w zakresie aktywizacji zawodowej	produktu os.	0	50
Liczba wspartych przedsiębiorstw i osób planujących założyć działalność gospodarczą	rezultatu os.	0	5
CEL STRATEGICZNY 3: Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji			
Liczba przedsięwzięć	szt.	11 (zaplanowanych)	11 (zrealizowanych)
Powierzchnia ponownie zagospodarowanych przestrzeni	produktu ha	0	25 ha
Liczba utworzonych miejsc o nowych funkcjach społeczno-gospodarczych	rezultatu szt.	0	2
CEL STRATEGICZNY 4: Poprawa bezpieczeństwa, dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznej			
Liczba przedsięwzięć	szt.	9 (zaplanowanych)	9 (zrealizowanych)
Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg na obszarze rewitalizacji	produktu km	0	15
Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów na obszarze rewitalizacji	rezultatu szt.	0	6
Liczba zlikwidowanych nieuszczelnionych lub nielegalnych zbiorników	produktu szt.	0	50
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	produktu szt.	0	15

Źródło: Opracowanie własne

9.3 Ocena stopnia realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji z użyciem informacji o stanie obszaru rewitalizacji

Coroczne sprawozdania ustalające stan zaawansowania przedsięwzięć będą służyć przygotowaniu całościowego raportu z oceny stopnia realizacji GPR, wymaganego do opracowania przez art. 22 ustawy o rewitalizacji co najmniej raz na 3 lata. Całościowa ocena postępów we wdrażaniu procesu rewitalizacji będzie realizowana w odniesieniu do celów strategicznych GPR, weryfikowanych z udziałem wskaźników odwołujących się do całościowych rezultatów osiągniętych przez politykę rewitalizacyjną.

Pierwsza ocena zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji Gminy Brudzew odbędzie się w 2027 r. i będzie obejmować pierwszy trzyletni okres obowiązywania programu w latach 2024-2026, kolejna w 2030 roku za okres 2027-2029 i ostatnia w roku 2030, czyli na zakończenie jego perspektywy.

W ramach procesu oceny aktualności i stopnia realizacji GPR Gminy Brudzew będą prowadzone następujące czynności:

1. Pracownicy Referatu Planowania Przestrzennego i Inwestycji Urzędu Gminy w Brudzewie zwracają się do komórek i jednostek organizacyjnych Urzędu Gminy w Brudzewie, a także podmiotów zewnętrznych, o dane umożliwiające wyliczenie wskaźników wskazanych w tabeli pn. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR Gminy Brudzew na lata 2024-2030 – w terminie do dnia 31 marca w cyklu trzyletnim.
2. Na podstawie zebranych danych powstaje analiza wskaźnikowa będąca elementem raportu dotyczącego oceny stopnia realizacji celów GPR, z uwzględnieniem wyników corocznych sprawozdań z monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, powstałych w okresie podlegającym raportowaniu. Raport uwzględnia również wyniki badania aktualności poszczególnych rozdziałów GPR.
3. Raport z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR zostaje przekazany do zaopiniowania Zespołowi ds. rewitalizacji, jak również Komitetowi Rewitalizacji. Uzyskiwanie opinii następuje w terminie do dnia 30 maja w cyklu 3-letnim. Podczas posiedzenia Komitetu Rewitalizacji zostaje wypracowana ocena jakościowa procesu, uwzględniającej perspektywę mieszkańców obszaru rewitalizacji.
4. Wójt Gminy Brudzew zatwierdza raport z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR oraz umieszcza go na BIP - w terminie do dnia 30 września w cyklu 3-letnim. Raport będzie stanowił podstawę zaleceń na kolejne lata wdrażania GPR.

5. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt Gminy Brudzew występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę (art. 22 ust. 3 ustawy o rewitalizacji). W przypadku stwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Gminy uchyla uchwałę w sprawie GPRW w całości.

Tabela 27. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR na lata 2024-2030 (dla cyklu 3-letniego)

Wskaźnik	Źródło	Poziom w roku bazowym (2022)	Ocena realizacji	Poziom w roku docelowym (2030)
CEL STRATEGICZNY 1: Kompleksowe rozwiązywanie problemów mieszkańców i ich aktywizacja				
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	1 073	wzrasta	1100
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą GOPS na obszarze rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie	81	maleje	50
Liczba czytelników na obszarze rewitalizacji	Biblioteka publiczna Gminy Brudzew	38	wzrasta	50
CEL STRATEGICZNY 2: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości				
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	44	wzrasta	50
Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy co najmniej 24 miesiące z obszaru rewitalizacji	Powiatowy Urząd Pracy w Turku	5	maleje	3
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do REGON na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	53	wzrasta	60
CEL STRATEGICZNY 3: Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji				
Liczba świetlic wiejskich/remiz OSP/budynków - miejsc aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	5	wzrasta	6
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na obszarze rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie	4	maleje	3
Liczba pustostanów na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	43	maleje	40
Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	3	maleje	1
CEL STRATEGICZNY 3: Poprawa dostępności i bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji				
Liczba wykroczeń na obszarze rewitalizacji	Komenda Powiatowa Policji w Turku	12	maleje	10
Liczba nieruchomości segregujących odpady na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	279	wzrasta	290
Liczba zainstalowanych OZE na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	61	wzrasta	80
Liczba przydomowych oczyszczalni na obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy Brudzew	93	wzrasta	110

Źródło: Opracowanie własne.

Podstawowym narzędziem do śledzenia stopnia realizacji celów GPR są wskaźniki monitorowania czynników kryzysowych. Do oceny stopnia realizacji celów strategicznych GPR zostały wskazane wybrane wskaźniki umożliwiające ocenę stopnia rozwoju/degradacji obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew (w procesie monitorowania nie ma potrzeby ponownego badania wszystkich wskaźników użytych do delimitacji obszaru zdegradowanego). Wyboru wskaźników dokonano przy założeniu spójności problemowej mierników ze specyfiką celów oraz wynikającej z nich interwencji rewitalizacyjnej.

9.4 Ocena aktualności Gminnego Programu Rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji w art. 22 ust. 1 wymaga poddawania gminnego programu rewitalizacji cyklicznej ocenie aktualności (co najmniej raz na trzy lata). Badaniu temu poddawane są szczegółowe zapisy GPR - pod kątem spójności z bieżącym stanem procesu. Celem tej oceny jest identyfikacja przesłanek do zmiany GPR, służącej dostosowaniu go do aktualnych uwarunkowań, w jakich realizowana jest interwencja rewitalizacyjna. Badanie to umożliwia funkcjonowanie gminnego programu rewitalizacji w dłuższej perspektywie czasu, gdyż zabezpiecza program przed utratą walorów aktualności.

Przesłanką do aktualizacji GPR mogą być m.in. założenia diagnozy obszaru rewitalizacji, celów i kierunków działań, opisów projektów, umożliwiając korektę interwencji rewitalizacyjnej. Dodatkowym argumentem może być również konieczność wprowadzenia zmian w opisach przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których przyczyną mogą być uwarunkowania związane z pozyskiwaniem środków finansowych na ich realizację.

Wnioski o włączenie do programu nowych przedsięwzięć powinny zostać potwierdzone ustaleniami raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR.

W sytuacji dołączania nowych projektów do programu należy potwierdzić ich związek z celami procesu rewitalizacji Gminy Brudzew oraz zgodność z lokalnymi dokumentami strategicznymi. Nowe projekty rewitalizacyjne powinny charakteryzować się wysokim stopniem przygotowania do realizacji, a także dużym potencjałem do kreowania spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji i zaspokajając pilne potrzeby lokalnej społeczności.

Zmiany w otoczeniu dokumentów strategicznych, a także w szacunkowych ramach finansowych, nie będą wywoływały konieczności zmian GPR, jeśli nie będą ograniczać możliwości dalszej realizacji jego strategicznych założeń.

Rekomendacja związana z rozpoczęciem procedury zmiany GPR Gminy Brudzew powinna wynikać z raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji programu, a następnie zostać zaopiniowana przez Komitet Rewitalizacji. W dalszej kolejności, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, wójt gminy występuje do rady gminy z wnioskiem o zmianę GPR. Do wniosku zostaje załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony. Jeśli raport z oceny stopnia realizacji GPR przygotowany w 2030 r. nie potwierdzi realizacji zakładanych celów procesu, program rewitalizacji należy wydłużyć na kolejne lata, umożliwiając wdrożenie wszystkich zaplanowanych w nim zamierzeń.

10 POWIĄZANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

10.1 Powiązania ze Strategią Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ jest dokumentem ściśle korespondującym z gminnymi dokumentami strategicznymi. Strategia Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030 to dokument kierunkowy samorządu terytorialnego, który określa długofalowy plan działania w zakresie sfer: przestrzennej, środowiskowej, gospodarczej i społecznej. Celem strategii jest zdefiniowanie hierarchicznego porządku rozwoju samorządu lokalnego na najbliższe lata z uwzględnieniem zdiagnozowanych potencjałów, uwarunkowań i wyzwań. Dokument jest wykorzystywany przy pozyskiwaniu funduszy centralnych i środków pomocowych. Strategia stanowi bezcenne źródło informacji dotyczących polityki lokalnej dla społeczeństwa, przedsiębiorców i inwestorów. Ponadto, może służyć nakreśleniu profilaktyki i planu działania w razie wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń.

W Strategii Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030 określono 3 cele strategiczne, którymi są: **Cel 1:** Atrakcyjna przestrzeń oraz zadbane środowisko w Gminie Brudzew; **Cel 2:** Gmina Brudzew miejscem zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego; **Cel 3:** Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Brudzew.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ ściśle się wpisuje w realizację celów Strategii Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030, co zaprezentowano w poniższej tabeli, wskazując na korespondencję celów operacyjnych Strategii z kierunkami działań GPR.

Tabela 28. Powiązanie GPR Gminy Brudzew do roku 2020 ze Strategią Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030

Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030	Kierunki działań Gminnego Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+										
	1.1 Integracja społeczna i aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji	1.2 Wzmocnienie kapitału ludzkiego na obszarze rewitalizacji	1.3 Przeciwdziałanie depopulacji na obszarze rewitalizacji	1.4 Rozwój zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego	2.1 Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	2.2 Rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji	3.1 Zagospodarowanie terenów pokopalnianych	3.2 Rozwój funkcji społeczno-gospodarczych obszaru rewitalizacji	4.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu	4.2 Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu	4.3 Poprawa stanu środowiska oraz świadomości ekologicznej mieszkańców
1.1 Wysoka jakość infrastruktury technicznej w Gminie Brudzew											
1.2 Racjonalne gospodarowanie przestrzenią w Gminie Brudzew											
1.3 Czyste środowisko oraz bezpieczeństwo energetyczne gminy i jej mieszkańców											
1.4 Gmina Brudzew miejscem bezpiecznym dla mieszkańców i turystów											
2.1 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Gminy Brudzew											
2.2 Gmina Brudzew atrakcyjna turystycznie											
2.3 Wysoka rozpoznawalność											

Gminy Brudzew na rynku regionalnym i w skali kraju											
3.1 Wysoki poziom integracji społeczeństwa oraz zapewnienie dostępu do atrakcyjnej oferty kulturalnej i sportowej											
3.2 Wysoka jakość edukacji w placówkach oświatowych Gminy Brudzew											
3.3 Wysoka jakość i dostępność podstawowych usług społecznych i zdrowotnych											
3.4 Efektywność zarządzania oraz wzrost dostępności obiektów i usług na terenie Gminy Brudzew											

Źródło: Opracowanie własne.

10.2 Powiązania ze Strategią rozwiązywania problemów społecznych Gminy Brudzew na lata 2016-2026

Strategia ta to długofalowy plan działania, określający strategiczne obszary oraz przyjmujący takie kierunki działań, które są niezbędne do realizacji przyjętych celów. Strategia ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany lub też poprawy zjawisk występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie oraz kontynuacji przedsięwzięć ocenianych pozytywnie.

W strategii określono zintegrowaną misję ładu społecznego, która brzmi: „Gmina Brudzew – zrewitalizowana, rozwinięta gospodarczo, bezpieczna, aktywna społecznie, dbająca o środowisko i lokalne atrakcje, kultywująca zasoby historii, zaspokajająca potrzeby zdrowotne, edukacyjne, kulturalne i społeczne. To miejsce godnego życia człowieka i jego zrównoważonego rozwoju, otwarta na inicjatywy społeczne, będąca połączeniem innowacyjności i tradycji.”

Uszczegółowieniem wizji, są cele główne i cele operacyjne. Wyznaczono 4 główne cele i przypisane do nich cele operacyjne. Poniżej przedstawiono cele Strategii, które wpisują się w założenia niniejszego programu rewitalizacji:

1. Cel główny Wspieranie aktywności zawodowej i przedsiębiorczości lokalnej mieszkańców:

- Cel operacyjny 1.1. Wzrost zatrudnienia,
- Cel operacyjny 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród osób pozostających bez pracy,
- Cel operacyjny 1.3. Pobudzenie aktywności zawodowej mieszkańców,
- Cel operacyjny 1.4. Wsparcie merytoryczne dla przedsiębiorców,

2. Cel główny Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

- Cel operacyjny 3.1. Wzmocnienie rodzin oraz podniesienie poziomu ich funkcjonowania,
- Cel operacyjny 3.2. Wspieranie dzieci w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku oraz ich rozwoju

4. Cel główny Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekłe chorych, a także ich rodzin

- 1) Cel operacyjny 4.3. Rehabilitacja oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i starszych

Powyższe cele główne i cele operacyjne są powiązane z założeniami programu rewitalizacji. Szczególnie swoje odzwierciedlenie znajdują w zaplanowanych projektach i przedsięwzięciach o charakterze społecznym. Działania miękkie zaplanowane w GPR są nastawione na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców, a także integrację lokalnej społeczności. W programie zawarto także działania ukierunkowane na pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości. Wszystkie projekty społeczne wynikają z celu 1 GPR. W związku z powyższym można stwierdzić, że planowana interwencja w sferze społecznej w ramach procesu rewitalizacji wpisuje się w założone cele w opisywanej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów społecznych na terenie Gminy Brudzew na lata 2016-2026.

10.3 Powiązania ze Strategią promocji Gminy Brudzew

Niniejsza Strategia jest dokumentem, który wyznacza podstawowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego i promocji Gminy Brudzew wykorzystujące lokalne uwarunkowania i potencjał rozwojowy.

W Strategii określono cel nadrzędny i wynikające z niego cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki interwencji. Poniżej przedstawiono cel nadrzędny: „Poprawa jakości i perspektyw życia mieszkańców poprzez rewitalizację terenów pokopalnianych i przyciągnięcie nowych inwestycji na obszar Gminy Brudzew”.

W odniesieniu do celu nadrzędnego wyznaczono cele operacyjne i kierunki interwencji, które przedstawiają się następująco:

1. Stworzenie i promocja profesjonalnie przygotowanej i obsługiwanej Strefy Aktywności Gospodarczej w Gminie Brudzew
 - 1.1. Uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę terenów przygotowanych pod inwestycje
 - 1.2. Przygotowanie profesjonalnych narzędzi promocji do komunikacji z inwestorami
 - 1.3. Rozpoczęcie działań promocyjnych i kontaktu z potencjalnymi inwestorami
2. Opracowanie atrakcyjnej i różnorodnej oferty turystycznej opartej o zasoby i tożsamość Gminy Brudzew
 - 2.1. Realizacja inwestycji w atrakcje generujące ruch turystyczny w Gminie
 - 2.2. Budowa bazy turystycznej niezbędnej do obsługi ruchu turystycznego na obszarze Gminy
 - 2.3. Rewitalizacja terenów pokopalnianych w tym zagospodarowanie turystyczne zrehabilitowanych zbiorników

2.4. Określenie narzędzi i kanałów promocji oferty turystycznej Gminy

Założenia GPR są powiązane z wyznaczonymi celami analizowanej Strategii. Spójnym elementem obydwu dokumentów jest kierunek interwencji, który zakłada wykorzystanie potencjału rozwojowego terenów pokopalnianych i zagospodarowania ich w kierunku umożliwiającym ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji i poprawę jakości życia mieszkańców i stworzenia im nowych możliwości rozwoju i odnalezienia się w pokopalnianej rzeczywistości. Dlatego założenia Strategii są zgodne z celami strategicznymi 1 i 2 przedmiotowego GPR. Wobec powyższych informacji można stwierdzić, że realizacja założeń programu rewitalizacji jest powiązana z założeniami opisywanej Strategii.

10.4 Powiązania ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brudzew

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brudzew” jest podstawowym dokumentem planistycznym gminy. Jest dokumentem określającym długookresową politykę przestrzenną władz lokalnych poprzez wskazanie układu obszarów funkcjonalnych oraz problemów strategicznych, wymagających rozwiązania.

Obecnie obowiązujące studium zostało podjęte Nr 63/X/2007 r. Rady Gminy Brudzew z dnia 30 sierpnia 2007 r. wraz ze zmianą przyjętą uchwałą nr IX/71/2019 Rady Gminy Brudzew z dnia 16 kwietnia 2019 r.

Założenia studium dotyczące kierunków polityki przestrzennej Gminy Brudzew nie są zgodne i wymagają przeprowadzenia zmian w zakresie uwarunkowań, jak i kierunków zagospodarowania przestrzennego celem dostosowania do nowych kierunków przeznaczenia terenów wynikających z zamknięcia działalności kopalni PAK KWB Adamów. Dane zagadnienie zostało szerzej opisane PODROZDZIALE 14.1 OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

10.5 Powiązania z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (PZPWW)

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ określa politykę przestrzenną województwa wielkopolskiego, określa również model rozwoju przestrzennego, cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego

województwa oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, a także zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych. Został przyjęty Uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

Generalnym celem zagospodarowania przestrzeni województwa wielkopolskiego jest „Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju”. Realizacja tego celu opierać się będzie na ośmiu celach polityki przestrzennej, uszczegółowionych przez kierunki zagospodarowania i działania:

- 1) kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej,
- 2) ochrona walorów przyrodniczych,
- 3) kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego,
- 4) ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji,
- 5) zrównoważony rozwój rolnictwa,
- 6) poprawa dostępności komunikacyjnej województwa,
- 7) rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej,
- 8) zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ wpisuje się we wszystkie wyżej wymienione cele polityki przestrzennej województwa wielkopolskiego.

Gmina Brudzew została zakwalifikowana do dwóch obszarów funkcjonalnych: Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego.

PZPWW wyznacza następujące cele polityki przestrzennej dla Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego:

- 2) Cel 1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi
- 3) Cel 2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- 4) Cel 3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
- 5) Cel 4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego
- 6) Cel 5. Poprawa dostępności komunikacyjnej
- 7) Cel 6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej

Dla realizacji ww. celów polityki przestrzennej PZPWW określa następujące zasady zagospodarowania. Poniżej przedstawiono najważniejsze rekomendacje w zakresie zagospodarowania przestrzennego, istotne dla Gminy Brudzew:

Wyznaczone w PZPWW cele polityki przestrzennej Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego to:

- 8) Cel 1. Podtrzymanie i restrukturyzacja przemysłu energetycznego
- 9) Cel 2. Kształtowanie nowych funkcji stanowiących podstawę rozwoju obszaru
- 10) Cel 3. Kształtowanie środowiska przyrodniczego

10.6 Powiązania ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku została przyjęta uchwałą nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 roku. Podstawowe założenia modelu rozwoju Wielkopolski do 2030 roku są następujące:

- 1) Zakłada się realizację założeń w zakresie dyfuzji i absorpcji czynników rozwojowych.
- 2) Zgodnie z polityką przyjętą w krajowych dokumentach strategicznych, podkreśla się konieczność podejmowania interwencji służących intensyfikacji działań mających na celu zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, w którym wszystkie obszary strategicznej interwencji uznaje się za ważne i równoprawne.
- 3) W większym stopniu zaakcentowana jest kwestia obszarów zmarginalizowanych.
- 4) Wspieranie biegunów wzrostu (regionalnych i lokalnych) nie wystarczy, by pojawiła się dyfuzja na obszary je otaczające. Ważne jest równoczesne wzmacnianie zdolności do odbioru tej dyfuzji. Przestrzeń powinna rozwijać się w wyniku wzajemnie korzystnego oddziaływania biegunów i otoczenia, czyli w wyniku dyfuzji rozwoju z biegunów na otoczenie, ale równocześnie dzięki wzrastającym zdolnościom otoczenia do wchłaniania korzystnego oddziaływania czynników zewnętrznych. Dyfuzja i absorpcja powinny być równoważnymi czynnikami rozwoju.
- 5) Za szczególnie istotne przyjmuje się uznanie biegunów wzrostu, potencjalnych biegunów wzrostu jak i obszarów skumulowanych problemów rozwojowych za ważne i równoprawne.
- 6) Istotne są nie tylko powiązania przestrzenne (między ośrodkami wzrostu/koncentracji potencjałów a ich otoczeniem), ale również powiązania międzysektorowe (ich korzystne oddziaływania, np. transport publiczny – rynek pracy – mobilność mieszkańców; edukacja, rynek pracy – wykluczenie społeczne, aspekty społeczno-ekonomiczne i infrastrukturalne).
- 7) Powiązania terytorialne sprzyjają spójności terytorialnej, ograniczają występowanie konfliktów przestrzennych i różnic potencjałów rozwojowych, a tym samym oddziaływanie i rozprzestrzenianie się negatywnych efektów procesów społeczno-gospodarczych.

- 8) Powiązania międzyinstytucjonalne – ścisła współpraca, współuczestnictwo, odpowiedzialność i solidarność różnych podmiotów, nie tylko administracji regionalnej, ale również innych reprezentujących sfery: polityczną, gospodarczą, naukową oraz społeczną.

Wizja, czyli obraz docelowego stanu województwa w perspektywie 2030 roku brzmi następująco: „Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa”.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r określa najważniejsze cele rozwoju województwa. Cel generalny jest tożsamy z wizją rozwoju regionu i będzie realizowany przez cztery cele strategiczne, a w ich obrębie jedenaście celów operacyjnych. Wśród elementów realizacyjnych Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. istotne z punktu widzenia procesu rewitalizacji Gminy Brudzew są w szczególności:

- 1) Cel strategiczny 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców, w tym:
 - Cel operacyjny 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia,
 - Cel operacyjny 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy.
- 2) Cel strategiczny 2: Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu, w tym:
 - Cel operacyjny 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie,
 - Cel operacyjny 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom,
 - Cel operacyjny 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.
- 3) Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski, w tym:
 - Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa,
 - Cel operacyjny 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
 - Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.
- 4) Cel strategiczny 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem, w tym:

- Cel operacyjny 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Poszczególne cele Strategii tworzą spójny i komplementarny system, oparty na horyzontalnych zasadach realizacji: rozwój innowacyjny, rozwój inkluzywny, rozwój z poszanowaniem ładu przestrzennego, rozwój zrównoważony. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ roku pod względem przytoczonych celów i kierunków działań zgodny jest z celami określonymi w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. W celu strategicznym 4. Strategii regionalnej zaplanowano pakiet działań dotyczący m.in. wsparcia transformacji Wielkopolski Wschodniej, w tym pakiet działań dotyczący wsparcia rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

10.7 Powiązania ze Strategią rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040

Zgodnie z przyjętym w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku pakietem działań „Transformacja Wielkopolski Wschodniej” określonym w celu strategicznym 4. Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr 5895/2022 przyjął Strategię rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040. Dokument stanowi rozwinięcie Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku w zakresie rozwoju subregionu konińskiego i wskazuje zadania będące w kompetencji Samorządu Województwa Wielkopolskiego, jak i zadania, które leżą w gestii innych podmiotów, w szczególności samorządów lokalnych, instytucji rządowych czy sektorów prywatnego i społecznego.

W dokumencie zostały określone trzy cele strategiczne, którym przyporządkowano zintegrowane cele operacyjne i kierunki interwencji. Cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+ roku zgodne są z postulatami zawartymi w Strategii rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040, szczególnie z następującymi celami i kierunkami interwencji:

- 1) Cel strategiczny: Aktywne, świadome i włączające społeczeństwo tworzące wspólną wartość
 - Cel operacyjny: Silny kapitał społeczny
 - Kierunek interwencji: Zwiększenie aktywności mieszkańców i współpracy wzmacniającej więzi społeczne,
 - Kierunek interwencji: Wzmacnianie tożsamości lokalnej i subregionalnej,
 - Kierunek interwencji: Wyrównywanie szans wykluczonych i zagrożonych grup społecznych,

- Kierunek interwencji: Wspieranie rozwoju i kompetencji podmiotów społecznych.
- Cel operacyjny: Nowoczesny i włączający rynek pracy
 - Kierunek interwencji: Poprawa jakości kształcenia i jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
 - Kierunek interwencji: Aktywizacja zawodowa mieszkańców.
- 2) Cel strategiczny: Spójna i atrakcyjna przestrzeń do zamieszkania i wypoczynku odporna na zmiany klimatu
 - Cel operacyjny: Przyjazne miasta i wsie
 - Kierunek interwencji: Rozwój niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki mieszkaniowej,
 - Kierunek interwencji: Wzrost dostępności i rozwój wysokiej jakości usług publicznych,
 - Kierunek interwencji: Kształtowanie sieci atrakcyjnych przestrzeni publicznych,
 - Kierunek interwencji: Racjonalne gospodarowanie przestrzenią.

11 OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO

Zaplanowane w Programie przedsięwzięcia nie rodzą konieczności wprowadzenia zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1182 i 1309).

W przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Brudzew 2023+, nie przewiduje się zmian w Uchwale nr XVIII/120/2019 Rady Gminy Brudzew z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie: przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Brudzew na lata 2019-2023.

12 KOMITET REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z realizacją procesu. W myśl art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, uchwała określająca zasady wyznaczania składu i zasady działania Komitetu Rewitalizacji w Gminie Brudzew zostanie podjęta w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia GPR.

W skład komitetu wejdą przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Członkowie Komitetu zostaną powołani przez Wójta Gminy Brudzew na wspólną kadencję w drodze zarządzenia.

Komitet będzie liczył nie więcej niż 16 pełnoletnich członków, w tym:

- 1) jeden mieszkaniec obszaru rewitalizacji w Gminie Brudzew,
- 2) jeden mieszkaniec Gminy Brudzew, inny niż wymieniony w pkt 1,
- 3) do 3 przedstawicieli Urzędu Gminy w Brudzewie, gminnych jednostek organizacyjnych oraz spółek gminnych,
- 4) jeden przedstawiciel wspólnot mieszkaniowych, właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji Gminy Brudzew,
- 5) jeden przedstawiciel podmiotów zarządzających nieruchomościami z obszaru rewitalizacji Gminy Brudzew, w tym m.in. spółdzielni mieszkaniowych, товариств будownицтва społecznego, społecznej inicjatywy mieszkaniowej,
- 6) do 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Brudzew oraz organizacji zrzeszających pracodawców, izb gospodarczych i instytucji otoczenia biznesu,
- 7) do 3 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność społeczną na terenie Gminy Brudzew, w tym co najmniej 1 przedstawiciel podmiotów ekonomii społecznej, 1 przedstawiciel podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska, 1 przedstawiciel podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, równości kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji,
- 8) 1 przedstawiciel Rady Gminy w Brudzewie,
- 9) do 2 przedstawicieli organów doradczych i konsultacyjnych Gminy Brudzew,
- 10) 1 przedstawiciel podmiotów wskazanych w art. 2 ust. 2 pkt 7 ustawy o rewitalizacji.

Wybór członków Komitetu Rewitalizacji Gminy Brudzew będzie się odbywał w sposób przejrzysty i transparentny – kandydaci będą zobowiązani uzyskać poparcie co najmniej:

- 5 pełnoletnich mieszkańców obszaru rewitalizacji – dla zgłoszeń zamieszkujących obszar rewitalizacji,
- 5 pełnoletnich mieszkańców gminy w przypadku przedstawiciela mieszkańców Gminy Brudzew, innych niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- 5 przedsiębiorców w przypadku przedstawiciela biznesu z terenu Gminy Brudzew,
- 5 organizacji pozarządowych w przypadku przedstawiciela III sektora z terenu Gminy Brudzew,
- 5 właścicieli nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji, w przypadku przedstawiciela wspólnot mieszkaniowych.

Przedstawiciele Urzędu Gminy w Brudzewie oraz gminnych jednostek organizacyjnych wskazywani są przez Wójta Gminy Brudzew. Pozostałych kandydatów wskazują właściwe podmioty lub organy konsultacyjno-doradcze.

Kadencja komitetu będzie trwała 5 lat, co oznacza, iż perspektywa obowiązywania GPR do 2030 r. obejmie jego dwie kadencje. Obsługę organizacyjną komitetu zapewni Wójt Gminy Brudzew. Za pracę w Komitecie nie przysługuje wynagrodzenie.

Komitet Rewitalizacji Gminy Brudzew będzie zajmował się w szczególności:

- opiniowaniem raportów z oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji,
- opiniowaniem raportów z monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- opiniowaniem projektów uchwał odnoszących się do obszaru rewitalizacji,
- opiniowaniem spraw związanych z realizowanym procesem partycypacji społecznej,
- opiniowaniem zmian gminnego programu rewitalizacji,
- doradztwem w sprawach związanych z przebiegiem procesu rewitalizacji Gminy Brudzew.

Opinie Komitetu Rewitalizacji Gminy Brudzew formułowane będą podczas jego posiedzeń, a w szczególnych przypadkach również drogą korespondencyjną. W przypadku, gdy głosowaniu poddawane będą projekty dokumentów, za których opracowanie odpowiedzialny jest wójt gminy, to zgodnie z art. 7 ust. 8 ustawy o rewitalizacji, przedstawiciele gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, w tym gminnych osób prawnych, nie będą brali udziału w głosowaniu.

Komitet Rewitalizacji Gminy Brudzew będzie stanowił najwyższą formę włączenia społecznego, świadcząc o udziale interesariuszy w procesie wdrażania i zarządzania GPR. Działalność komitetu umożliwi realizację obowiązków związanych z partycypacją społeczną w rewitalizacji, nałożonych na Gminę Brudzew wymogami art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, w tym dotyczących m.in.:

- wspierania działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- wspierania inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w realizacji gminnego programu rewitalizacji,
- zapewnienia w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

W związku z tym, że Komitet Rewitalizacji Gminy Brudzew nie został powołany przed uchwaleniem GPR, nie wskazuje się konieczności wprowadzania zmian do uchwały określającej zasady jego działania.

13 SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 12 ustawy o rewitalizacji w zapisach GPR konieczne jest wskazanie, czy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zostanie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji (SSR) wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.

Realizacja zgłoszonych do GPR przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wymaga uruchomienia Strefy, stąd nie planuje się ustanowienia SSR na obszarze rewitalizacji Gminy Brudzew.

14 SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

14.1 Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna w Gminie Brudzew realizowana jest w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego podjęte Uchwałą Nr 63/X/2007 r. Rady Gminy Brudzew z dnia 30 sierpnia 2007 r. wraz ze zmianą przyjętą uchwałą nr IX/71/2019 Rady Gminy Brudzew z dnia 16 kwietnia 2019 r.

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (opizp), która weszła w życie 24 września 2023 r., usuwa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako podstawowy dokument określający politykę przestrzenną gminy. Maksymalny horyzont czasowy obowiązywania studium to koniec 2025 r. Następnie zgodnie z nowymi przepisami ustawy opizp polityka przestrzenna będzie realizowana poprzez strategię rozwoju gminy oraz plan ogólny.

Znowelizowane przepisy wskazują na konieczność uwzględnienia w planie ogólnym uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności wytyczonych obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji⁶. Zatem opracowany w przyszłości plan ogólny powinien być zgodny z GPR w tym zakresie. Równocześnie zaktualizowana do nowych przepisów strategia rozwoju gminy powinna zawierać ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, w zakresie zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji⁷. Tym samym należy dokonując aktualizacji strategii lub opracowując nową strategię uwzględnić zapisy wskazane GPR, w celu zachowania wzajemnej spójności powiązanych dokumentów.

Nowe dokumenty powinny uwzględniać następujące rozstrzygnięcia przyjęte w GPR 2023+:

- poprawnie wskazywać granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- zapewniać spójność dokumentów z celami i kierunkami rewitalizacji wyrażonymi w GPR,
- zapewniać spójność pomiędzy wskazanymi obszarami i zapisami zawartymi w strategii rozwoju gminy i planie ogólnym,
- zapewniać zgodność ustaleń w zakresie przeznaczenia terenu oraz parametrów i wskaźników zabudowy w stosunku do planowanych przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji.

14.2 Zakres miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalania albo zmiany

Na obszarze Gminy Brudzew obowiązują 24 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zajmują 20% powierzchni Gminy. W związku z niewielkim udziałem terenu, na którym obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, na obszarach, które nie są ujęte w tych planach, wydawane są decyzje o warunkach zabudowy.

⁶ Art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

⁷ Art. 6 pkt. 1 pp. c ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

Analiza zakresu przedsięwzięć rewitalizacyjnych w kwestii zgodności z obowiązującymi planami miejscowymi wykazała zgodność z obowiązującą polityką przestrzenną. GPR nie wskazuje tym samym mpzp koniecznych do uchwalenia albo zmiany na obszarze rewitalizacji. Należy mieć na uwadze fakt, że opisy przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie zawierają szczegółowych parametrów inwestycji, które są ustalane na etapie szczegółowej dokumentacji projektowej. Wówczas może zostać ujawniona konieczność zmiany prawa miejscowego.

14.3 Miejsowy Plan Rewitalizacji

GPR nie wskazuje na konieczność sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37g ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

15 SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik mapowy – kierunki zmian przestrzenno-funkcjonalnych

SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu opuszczenia przez mieszkańców terenów pokopalnianych</i>	<i>39</i>
<i>Wykres 2. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku integracji społecznej</i>	<i>40</i>
<i>Wykres 3. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zagrożenia wykluczeniem społecznym</i>	<i>40</i>
<i>Wykres 4. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu umiejętności i kompetencji wśród mieszkańców.....</i>	<i>41</i>
<i>Wykres 5. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu aktywności kulturalnej</i>	<i>41</i>
<i>Wykres 6. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku zróżnicowanej oferty spędzania czasu wolnego</i>	<i>42</i>
<i>Wykres 7. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku aktywności lokalnej.....</i>	<i>42</i>
<i>Wykres 8. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu aktywności zawodowej.....</i>	<i>43</i>
<i>Wykres 9. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu przedsiębiorczości ..</i>	<i>43</i>
<i>Wykres 10. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiej atrakcyjności turystycznej (słabe zainteresowanie turystów obszarem)</i>	<i>44</i>
<i>Wykres 11. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu niskiego poziomu współpracy między</i>	

<i>gminą a przedsiębiorcami</i>	<i>44</i>
<i>Wykres 12. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zanieczyszczenia powietrza.....</i>	<i>45</i>
<i>Wykres 13. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu wysokiego udziału nieekologicznych źródeł ciepła</i>	<i>45</i>
<i>Wykres 14. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego</i>	<i>46</i>
<i>Wykres 15. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu zanieczyszczenia azbestem</i>	<i>46</i>
<i>Wykres 16. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu postępującej degradacji terenów pokopalnianych</i>	<i>47</i>
<i>Wykres 17. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu wykluczenia komunikacyjnego.....</i>	<i>47</i>
<i>Wykres 18. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku kanalizacji sanitarnej</i>	<i>48</i>
<i>Wykres 19. Występowanie na obszarze rewitalizacji problemu braku/słabej jakości infrastruktury drogowej.....</i>	<i>48</i>

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Elementy struktury GPR 2023+ na tle wymogów ustawy wdrożeniowej dla strategii IIT</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 2. Zaawansowanie procesu starzenia się ludności – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew</i>	<i>18</i>
<i>Tabela 3. Zmiana liczby mieszkańców w latach 2013-2022.....</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 4. Problemy rynku pracy – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 5. Samowystarczalność ekonomiczna ludności – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 6. Pomoc społeczna – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew*.....</i>	<i>23</i>
<i>Tabela 7. Przestępczość poziom bezpieczeństwa – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew</i>	<i>24</i>
<i>Tabela 8. Liczba czytelników – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew.....</i>	<i>25</i>
<i>Tabela 9. Podmioty gospodarcze osób fizycznych – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew.....</i>	<i>26</i>
<i>Tabela 10. Zmiana liczby gospodarstw rolnych – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew.....</i>	<i>27</i>
<i>Tabela 11. Masa odpadów zawierających azbest – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew</i>	<i>29</i>
<i>Tabela 12. Tendencja zmian liczby ludności – obszar rewitalizacji Gminy Brudzew</i>	<i>33</i>
<i>Tabela 13. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji.....</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 14. Pogłębiona diagnoza problemów i potencjałów obszaru rewitalizacji</i>	<i>54</i>
<i>Tabela 15. Zdefiniowane potrzeby obszaru rewitalizacji w Gminie Brudzew</i>	<i>56</i>
<i>Tabela 16. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji, a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi</i>	<i>61</i>
<i>Tabela 17. Szacunkowe ramy finansowe GPR z podziałem na źródła finansowania –podstawowe</i>	

<i>przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....</i>	<i>91</i>
<i>Tabela 18. Szacunkowe ramy finansowe GPR z podziałem na źródła finansowania – pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....</i>	<i>93</i>
<i>Tabela 19. Charakterystyka metodologii komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami i podmiotami je realizującymi</i>	<i>96</i>
<i>Tabela 20. Powiązanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z innymi przedsięwzięciami .</i>	<i>98</i>
<i>Tabela 21. Powiązanie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z innymi przedsięwzięciami</i>	<i>101</i>
<i>Tabela 22. Oddziaływanie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery ..</i>	<i>101</i>
<i>Tabela 23. Oddziaływanie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery.....</i>	<i>102</i>
<i>Tabela 24. Ramowy harmonogram realizacji Programu.....</i>	<i>117</i>
<i>Tabela 25. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia</i>	<i>121</i>
<i>Tabela 26. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR 2023+ (dla cyklu rocznego)</i>	<i>122</i>
<i>Tabela 27. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR na lata 2024-2030 (dla cyklu 3-letniego)</i>	<i>124</i>
<i>Tabela 28. Powiązanie GPR Gminy Brudzew do roku 2020 ze Strategią Rozwoju Gminy Brudzew na lata 2023-2030</i>	<i>127</i>

SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Przebieg obrębów ewidencyjnych na tle Gminy Brudzew</i>	<i>9</i>
<i>Rysunek 2. Obszar rewitalizacji, część I</i>	<i>10</i>
<i>Rysunek 3. Obszar rewitalizacji, część II</i>	<i>11</i>
<i>Rysunek 4. Obszar rewitalizacji, część III</i>	<i>11</i>
<i>Rysunek 5. Obszar rewitalizacji, część IV</i>	<i>12</i>
<i>Rysunek 6. Obszar rewitalizacji, część V</i>	<i>12</i>
<i>Rysunek 7. Obszar rewitalizacji, część VI</i>	<i>13</i>
<i>Rysunek 8. Obszar rewitalizacji, część VII</i>	<i>13</i>
<i>Rysunek 9. Obszar rewitalizacji, część VIII</i>	<i>14</i>
<i>Rysunek 10. Obszar rewitalizacji, część IX</i>	<i>14</i>
<i>Rysunek 11. Obszar rewitalizacji, część X</i>	<i>15</i>
<i>Rysunek 12. Obszar rewitalizacji, część XI</i>	<i>15</i>
<i>Rysunek 13. Obszar rewitalizacji, część XII</i>	<i>16</i>
<i>Rysunek 14. Obszar rewitalizacji, część XIII</i>	<i>16</i>

<i>Rysunek 15. Obszar rewitalizacji, część XIV.....</i>	<i>17</i>
---	-----------